תלמוד ירושלמי · סדר מועד

תלמוד ירושלמי שקלים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי שקלים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-שקלים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ב 6
הלכה ג 7
הלכה ד 8
פרק ב 10
הלכה א 10
הלכה ב 11
הלכה ג 11
הלכה ד 12
הלכה ה 14
פרק ג 16
הלכה א 16
הלכה ב 17
הלכה ג 19
פרק ד 20
הלכה א 20
הלכה ב 21
הלכה ג 23
הלכה ד 24
הלכה ה 27
פרק ה 27
הלכה א 27
הלכה ב 31
הלכה ג 31
הלכה ד 32
פרק ו 34
הלכה א 34
הלכה ב 38
הלכה ג 40
הלכה ד 41
פרק ז 43
הלכה א 43
הלכה ב 43
הלכה ג 45
פרק ח 47
הלכה א 47
הלכה ב 48
הלכה ג 49
הלכה ד 49

פרק א

הלכה א

משנה: בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִעִין עַל הַשְּׁקָלִים וְעַל הַכִּלְאַיִם. וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמְּגִילָּה בַּכְּרַכִּים וּמְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מְקוָוֹת הַמַּיִם וְעוֹשִׂין כָּל צוֹרְכֵי הָרַבִּים וּמְצַיְּינִין עַל הַקְּבָרוֹת וְיוֹצְאִין אַף עַל הַכִּלְאָיִם׃

הלכה: בְּאֶחָד בַּאֲדָר מַשְׁמִעִין כול׳. וְלָמָּה בְאֶחָד בַּאֲדָר. כְּדֵי שֶׁיְּבִיאוּ יִשְׂרָאֵל אֶת שִׁקְלֵיהֶן בְּעוֹנָתָן וְתִיתְּרֵם תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה מִן הַחֲדָשָׁה בְּזְמַנָּהּ בְּאֶחָד בְּנִיסָן. וְמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. [וְתְרוּמַת הַלִּשְׁכָּה] כַּתְּחִילָּתָהּ. [דְּ]כְתִיב וַיְהִי בַּחוֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁנָה הַשִּׁינִית בְּאֶחָד לַחוֹדֶשׁ הוּקַם הַמִּשְׁכָּן. וְתַנֵּי עֲלָהּ. בַּיּוֹם שֶׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן בּוֹ בַיּוֹם נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה. רִבִּי טָבִי רִבִּי יֹאשִׁיָה בְּשֵׁם כַּהֲנָא. נֶאֱמַר כָּאן חָדְשֵׁי וְנֶאֱמַר לְהַלָּן חָדְשֵׁי. מַה חָדְשֵׁי שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן אֵין מוֹנִין אֶלָּא מִנִּיסָן אַף חָדְשֵׁי שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן אֵין מוֹנִין אֶלָּא מִנִּיסָן אָמַר רִבִּי יוֹנָה. שְׁבַק רִבִּי טָבִי רֹאשָׁהּ וְאָמַר סוֹפָא. דִּלְ כֵן כַּהֲדָא דְתַנֵּי. זֹאת עוֹלַת חוֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ. יָכוֹל תְּהֵא תוֹרֵם בְּכָל חוֹדֶשׁ וְחוֹדֶשׁ. תַּלְמוּד לוֹמַר בְּחוֹדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי. בְּחוֹדֶשׁ אֶחָד הוּא תוֹרֵם לְכָל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה. יָכוֹל בְּאֵיזֶה חוֹדֶשׁ שֶׁיִּרְצֶה. נֶאֱמַר כָּאן חָדְשֵׁי וְנֶאֱמַר לְהַלָּן חָדְשֵׁי. מַה חָדְשֵׁי שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן אֵין מוֹנִין אֶלָּא מִנִּיסָן אַף חָדְשֵׁי שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן אֵין מוֹנִין אֶלָּא מִנִּיסָן.

מָהוּ מַשְׁמִעִין. רב הוּנָא אָמַר. מַכְרִיזִין. הֵיךְ מַה דְּאַתְּ אָמַר. וַיִּתְּנוּ קוֹל בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם. תַּמָּן תַּנִּינָן. אֵין בֵּין אֲדָר הָרִאשׁוֹן לַאֲדָר הַשֵּׁינִי אֶלָּא מִקְרָא מְגִילָּה וּמַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אַף שִׁימּוּעַ שְׁקָלִים וְכִלְאַיִם בֵּינֵיהֶן. רִבִּי חֶלְבּוֹ וְרִב חוּנָה רַב בְּשֵׁם רִבִּי חִייָה רַבָּה. הַכֹּל יוֹצְאִין בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שֶׁהוּא זְמַן קְרֵייָתָהּ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. וְיֵאוּת. כְּלוּם אָמְרוּ מַשְׁמִעִין עַל הַשְּׁקָלִים לֹא כְּדֵי שֶׁיְּבִיאוּ יִשְׂרָאֵל שִׁקְלֵיהֶן בְּעוֹנָתָן. אִם אוֹמֵר אַתְּ בַּאֲדָר הָרִאשׁוֹן. עַד כְּדוֹן אִית בְּשַׁתָּא שִׁיתִּין יוֹמִין. כְּלוּם אָמְרוּ יוֹצְאִין אַף עַל הַכִּלְאַיִם לֹא כְּדֵי שֶׁיְּהוּ הַצְּמָחִין נִיכָּרִין. אִם אוֹמֵר אַתְּ בַּאֲדָר הָרִאשׁוֹן. עַד כְּדוֹן אִינּוּן דַּקִּיקִין.

רִבִּי חִזְקִיָּה שָׁאַל. מֵעַתָּה בָּנֵי בָבֶל מַשְׁמִעִין עַל שִׁקְלֵיהֶן מֵרֹאשׁוֹ שֶׁלְּחוֹדֶשׁ. לֹא כְּדֵי שֶׁיְּבִיאוּ יִשְׂרָאֵל שִׁקְלֵיהֶן בְּעוֹנָתָן וְתִיתְּרֵם תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה מִן הַחֲדָשָׁה בְּזְמַנָּהּ בְּאֶחָד בְּנִיסָן. הָתִיב רִבִּי עוּלָּא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְהָא תַנִּינָן. בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה בְּפֶרֶס הַפֶּסַח בְּפֶרֶס הָעֲצֶרֶת בְּפֶרֶס הַחַג. אָמַר לֵיהּ. נַיְמַר. אִילֵּין דְּקָרֵיבִין בְּפֶרֶס הַפֶּסַח אִילֵּין דְּרָחִיקִין בְּפֶרֶס הָעֲצֶרֶת. וְאִילֵּין דְּרָחִיקִין מִינְּהוֹן בְּפֶרֶס הַחַג. אָמַר לֵיהּ. כּוּלְּהוֹ כְּאַחַת הָיְתָה בָּאָה. וְלָמָּה אָמְרוּ בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים. כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פּוֹמְפֵי לַדָּבָר.

רִבִּי יְהוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי. הֵן נִקְרָא וְלֹא נִבְהַת. לְטוֹבָה כֹּל נְדִיב לֵב. לְרָעָה וַיִּתְפָּרְקוּ כָּל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם. לטוֹבָה וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת הָעָם. לְרָעָה וַתִּקָּרְבוּן אֵלַי כּוּלְּכֶם. לְטוֹבָה אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְרָעָה וַיִּשָּׂא כָל הָעֵדָה וַיִּתְּנוּ אֶת קוֹלָם. אָמַר רִבִּי חִייָא בַּר בָּא. אָכֵן הִשְׁכִּימוּ הִשְׁחִיתוּ. כָּל הַשְׁחָתָה שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין בְּהַשְׁכָּמָה הָיוּ עוֹשִׂין אוֹתָהּ. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר בָּא אָחָא. אֵין אַתְּ יָכוֹל לַעֲמוֹד עַל אוֹפְיָּ שֶׁלְּאוּמָּה הַזֹּאת. נִתְבָּעִין לַעֲגֶל וְנוֹתְנִין. נִתְבָּעִין לַמִּשְׁכָּן וְנוֹתְנִין. תַּנָּה רִבִּי יוֹסֵה בֶּן חֲנִינָה הָדָא מַתְנִיתָא. וְעָשִׂיתָ כַּפּוֹרֶת זָהָב טָהוֹר. יָבוֹא זָהָב שֶׁלְּכַפּוֹרֶת וְיכַפֵּר עַל זָהָבוֹ שֶׁלְּעֶגֶל.

רִבִּי חַגַּי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. שָׁלֹשׁ תְּרוּמוֹת נֶאֱמְרוּ בַּפָּרָשָׁה הַזֹּאת. תְּרוּמַת אֲדָנִים וּתְרוּמַת שְׁקָלִים וּתְרוּמַת הַמִּשְׁכָּן. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ לִי תְּרוּמָה זוֹ תְּרוּמַת אֲדָנִים. מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי. זוֹ תְּרוּמַת שְׁקָלִים. וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם זוֹ תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן. תְּרוּמַת הַמִּשְׁכָּן לַמִּשְׁכָּן. מַה שֶּׁיִּרְצוּ יַעֲשׂוּ. תְּרוּמַת שְׁקָלִים לְקָרְבָּן. מַה שֶּׁיִּרְצוּ יַעֲשׂוּ. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא יַד כּוּלָּן שָׁוָוה. תְּרוּמַת אֲדָנִים [לָאֲדָנִים]. הֶעָשִׁיר לֹא יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט. אָמַר רִבִּי אָבוּן. אַף בַּפָּרָשָׁה הַזֹּאת נֶאֱמְרוּ בָהּ שָׁלֹשׁ תְּרוּמוֹת.

בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ קוֹרִין אֶת הַמְּגִילָּה בַּכְּרַכִּים. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי חֶלְבּוֹ רַב חוּנָה רַב בְּשֵׁם רִבִּי חִייָה רַבָּה. הַכֹּל יוֹצְאִין בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שֶׁהוּא זְמַן קְרִיאָתָהּ. לֹא בָא אֶלָּא לְלַמֶּדְךָ [שֶׁכָּל] (שֶׁ)הַמְּצוֹת נוֹהֲגוֹת בָּאָדָר הַשֵּׁינִי [נוֹהֲגוֹת בָּאָדָר הָרִאשׁוֹן]. רִבִּי יוֹסֵה וְרִבִּי אָחָא הֲווֹן יְתִיבִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה לְרִבִּי אָחָא. לֹא מִסְתַּבְּרָא לַשֶּׁעָבַר אֶלָּא לָבֹא. וְהָא תַנֵּי. מְקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ לְקָרוֹתָהּ שְׁנֵי יָמִים קוֹרִין אוֹתָהּ שְׁנֵי יָמִים. אָמַר לֵיהּ. אוֹף אֲנָא סָבַר כֵּן. אָמַר רִבִּי מָנָא. וְיֵאוּת. אֵילּוּ מִשֶּׁקָּרַייהּ בָּאָרְבָּעָה עָשָׂר חוֹזֵר וּקָרַייָא בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁמָּא אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ. אִם אוֹמַר אַתְּ כֵּן נִמְצָאתָ עוֹקֵר זְמַן כַּרְכִּין בְּיָדֶיךָ.

תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. מִצְוֹת נוֹהֲגוֹת בָּאָדָר שֵׁינִי אֵינָן נוֹהֲגוֹת בָּאָדָר הָרִאשׁוֹן חוּץ מִן הֶסְפֵּד וּמִן הַתַּעֲנִית שֶׁהֵן שָׁוִין בָּזֶה וּבָזֶה. רִבִּי בָּא רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רַב רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. הֲלָכָה כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. רִבִּי חוּנָה רַבָּה דְּצִיפְּרִין אָמַר. הִנְהִיג רִבִּי חֲנִינָה בְּצִיפּוֹרִין כְּהָדָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. לֹא אָמַר אֶלָּא הִנְהִיג. הָא לַהֲלָכָה לֹא.

אֲבָל לְעִנְיַן שְׁטָרוֹת כּוֹתְבִין אֲדָר הָרִאשׁוֹן וַאֲדָר הַשֵּׁינִי. אֶלָּא שֶׁכּוֹתְבִין אֲדָר הַשֵּׁינִי תִּינְיָין. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. אֲדָר הַשֵּׁינִי כּוֹתֵב וְדַיּוֹ.

מְתַקְּנִין אֶת הַדְּרָכִים וְאֶת הָרְחוֹבוֹת וְאֶת מְקָווֹת הַמַּיִם וְעוֹשִׂין כָּל צוֹרְכֵי הָרַבִּים. אֵילּוּ הֵן צוֹרְכֵי הָרַבִּים. דָּנִין דִּינֵי מָמוֹנוֹת וְדִינֵי נְפָשׁוֹת דִּינֵי מַכּוֹת וּפוֹדִין עֲרָכִין וַחֲרָמִין וְהֶקְדֵּישׁוֹת

וּמַשְׁקִין אֶת הַסּוֹטָה וְשׁוֹרְפִין אֶת הַפָּרָה וְעוֹרְפִין עֶגְלָה עֲרוּפָה וְרוֹצְעִין עֶבֶד עִבְרִי וּמְטַהֲרִין אֶת הַמְצוֹרָע וּמְפָרְקִין אֶת הַמִּנְעָל מֵעַל גַּבֵּי הָאֵימוּם וְאֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ.
וּמְצַיְינִין עַל הַקְּבָרוֹת. לֹא כְבָר צִיְינוּ מֵאָדָר. תִּיפְתַּר שֶׁיָּרַד שֶׁטָף שֶׁלְגְּשָׁמִים וּשְׁטָפוֹ.
וְיוֹצְאִין אַף עַל הַכִּלְאַיִם. לֹא כְבָר יָצְאוּ בַּאֲדָר. תִּיפְתַּר שֶׁהָיְתָה הַשָּׁנָה אַפֵּילָה וְאֵין הַצְּמָחִין נִיכָּרִין.
מְנַיִין לְצִיּוּן. רִבִּי בֶּרֶכְיָה רִבִּי יַעֲקֹב בַּר בַּת יַעֲקֹב בְּשֵׁם רִבִּי חוּנְיָא דִּבְרַת חַוְורָן רִבִּי יוֹסֵה אָמְרֵי לָהּ רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חוּנְיָא דִּבְרַת חַוְורָן רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי עוּזִּיאֵל בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חוּנְיָה דְּבֵית חַוְורָן בְּשֵׁם רִבִּי חוּנְיָא דְּבֵית חַוְורָן. טָמֵא טָמֵא יִקְרָא. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא הַטּוּמְאָה קוֹרְאָה לָךְ בְּפִיהָ וְאוֹמֶרֶת לָךְ. פְּרוֹשׁ. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. וְעָבְרוּ הָעוֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן. מִיכָן שֶׁמְצַיְינִין עַל הָעֲצָמוֹת. אָדָם. מִיכָן שֶׁמְצַיְינִין עַל הַשִּׁזְרָה וְעַל הַגּוּלְגּוֹלֶת. וּבָנָה. מִיכָן שֶׁמְצַיְינִין עַל גַּבֵּי אֶבֶן קְבוּעָה. אִם אוֹמֵר אַתְּ עַל גַּבֵּי אֶבֶן תְּלוּשָׁה. אַף הִיא הוֹלֶכֶת וּמְטַמֵּא בְּמָקוֹם אַחֵר. אֶצְלוֹ. לִמְקוֹם טַהֲרָה. צִיּוּן. מִיכָן לְצִיּוּן.
וּמָצָא אֶבֶן אַחַת מְצוּיֶינֶת. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין מְקַיְימִין כֵּן הַמַּאֲהִיל עָלֶיהָ טָמֵא. אֲנִי אוֹמֵר. מֵת מְצוּיָין וְהָיָה נָתוּן תַּחְתֶּיהָ. הָיוּ שְׁתַּיִם. הַמַּאֲהִיל עָלֶיהֶן טהוֹר וּבֵינֵיהֶן טָמֵא. אִם הָיָה חוֹרֵשׁ בְּנָתַיִים הֲרֵי הֵן כִּיחִידָיוֹת. בֵּינֵיהֶן טָהוֹר וּסְבִיבוֹתֵיהֶן טָמֵא.
תַּנֵּי אֵין מְצַיְינִין עַל הַבָּשָׂר שֶׁמָּא נִתְאַכֵּל הַבָּשָׂר. רִבִּי יוֹסְטָא בַּר שׁוּנֶם בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְלֹא נִמְצָא מְטַמֵּא טַהֲרוֹת לְמַפְרֵעַ. אָמַר לֵיהּ. מוּטָב שֶׁיִּתְקַלְקְלוּ בוֹ לְשָׁעָה וְאַל יִתְקַלְקְלוּ בוֹ לְעוֹלָם.

הלכה ב

משנה: אָמַר רִבִּי יְהוּדָה בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין לִפְנֵיהֶן. מִשֶּׁרַבּוּ עוֹבְרֵי עֲבֵירָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין לַדְּרָכִים. הִתְקִינוּ שֶׁיְּהוּ מַבְקִירִין אֶת כָּל הַשָּׂדֶה.

הלכה: רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. תַּנֵּי אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ עוֹקְרִין וּמַשְׁלִיכִין לִפְנֵיהֶן וְהָיוּ שְׁמֵיחִין שְׁתֵּי שְׁמָחוֹת. אַחַת שֶׁהָיוּ מְנַכְּשִׁין שָׂדוֹתֵיהֶן וְאַחַת שֶׁהָיוּ נֶהֱנִין מִן (הַגֶּזֶל) [הַכִּלְאַיִם]. מִשֶּׁרַבּוּ עוֹבְרֵי עֲבֵירָה הָיוּ מַשְׁלִיכִין עַל הַדְּרָכִים. אַף עַל פִּי כֵן הָיוּ שְׂמֵחִים שֶׁהָיוּ מְנַכְּשִׁין שָׂדוֹתֵיהֶן. הִתְקִינוּ שֶׁיְּהוּ מַבְקִירִין אֶת כָּל הַשָּׂדֶה.
מְנַיִין שֶׁהֶבְקֵר בֵּית דִּין הֶבְקֵר. כָּתוּב וְכֹל אֲשֶׁר לֹא יָבֹא לִשְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים כַּעֲצַת הַשָּׂרִים וְהַזְּקֵנִים יֶחֱרַם כָּל רְכוּשׁוֹ וְהוּא יִבָּדֵל מִקְּהַל הַגּוֹלָה. מְנַיִין שֶׁהִיא פְטוּרָה מִן הַמַּעְשְׂרוֹת. רִבִּי יוֹנָתָן בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יִצְחָק בַּר אָחָה שָׁמַע לָהּ מִן הָדָא. אֵין מְעַבְּרִין אֶת הַשָּׁנָה לֹא בַשְּׁבִיעִית וְלֹא בְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית. וְאִם עִיבְּרוּהָ הֲרֵי זוֹ מְעוּבֶּרֶת. וְחוֹדֶשׁ אֶחָד שֶׁהוּא מוֹסִיף לֹא פָטוּר

מִמַּעֲשְׂרוֹת הוּא. עַד כְּדוֹן שְׁבִיעִית. מוֹצָאֵי שְׁבִיעִית [מַאי]. אָמַר רִבִּי אָבוּן. שֶׁלֹּא לְרִבּוֹת בְּאִיסּוּר חָדָשׁ. רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רִבִּי אַבָּהוּ. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. עַד שֶׁלֹּא הִתִּיר רִבִּי לְהָבִיא יָרָק מֵחוּצָה לָאָרֶץ לָאָרֶץ. אֲבָל מִשֶּׁהִתִּיר רִבִּי לְהָבִיא יָרָק מִחוּץ לָאָרֶץ לָאָרֶץ הִיא שְׁבִיעִית הִיא שֶׁל שְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ.

תַּנֵּי. אֵין מְעַבְּרִין אֶת הַשָּׁנָה בַּשְּׁבִיעִית [וְלֹא בְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית] אֶלָּא בִּשְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ. [וְ]אִם עִיבְּרוּהָ הֲרֵי זֶה מְעוּבֶּרֶת. אָמַר רִבִּי מָנָא. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בָּרִאשׁוֹנָה כְּשֶׁהָיוּ הַשָּׁנִים כְּתִיקָנָן. אֲבָל עַכְשָׁיו שֶׁאֵין הַשָּׁנִים כְּתִיקָנָן הִיא שְׁבִיעִית הִיא שְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ. תַּנֵּי. שֶׁלְּבֵית רַבָּן גַּמְלִיאֵל עִיבְּרוּהָ בְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִיָּד. אָמַר רִבִּי אָבוּן. אֵין מִן הָדָא לֵית שְׁמַע מִינָּהּ כְּלוּם. שָׁמוֹר אֶת חוֹדֶשׁ הָאָבִיב. שֶׁמְּרִיהוּ שֶׁיָּבוֹא בְחִידּוּשׁוֹ.

וְהֵיי דָא אָמְרָה דָא. גְּדִישׁ שֶׁלֹּא לוּקַט תַּחְתָּיו כָּל הַנּוֹגְעוֹת בָּאָרֶץ הֲרֵי הֵן שֶׁלְּעַנְיִים. וְאָמַר רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דִּבֵּית שַׁמַּי הִיא. וְאָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. שָׁמַעְנוּ שֶׁהוּא פָּטוּר מִמַּעְשְׂרוֹת דִּבְרֵי הַכֹּל מִשּׁוּם קְנָס. וּכְבֵית הִלֵּל עֲנִיִּים מְעַשְּׂרִין וְאוֹכְלִין.

הלכה ג

משנה: בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ שׁוּלְחָנוֹת יוֹשְׁבִין בַּמְּדִינָה. בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה בּוֹ יָשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ. מִשֶּׁיָּשְׁבוּ בַּמִּקְדָּשׁ הִתְחִילוּ לְמַשְׁכֵּן. אֶת מִי מְמַשְׁכְּנִין לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים וְגֵרִים וַעֲבָדִים מְשֻׁחְרָרִין אֲבָל לֹא נָשִׁים וְלֹא עֲבָדִים וְלֹא קְטַנִּים. וְכָל קָטָן שֶׁהִתְחִיל אָבִיו לִשְׁקוֹל עַל יָדוֹ אֵינוֹ פּוֹסֵק. אֵין מְמַשְׁכְּנִין אֶת הַכֹּהֲנִים מִפְּנֵי דַּרְכֵי שָׁלוֹם: אָמַר רִבִּי יְהוּדָה הֵעִיד בֶּן כּוּבָרִי בְּיַבְנֶה שֶׁכָּל כֹּהֵן שֶׁהוּא שׁוֹקֵל אֵינוֹ חוֹטֵא. אָמַר לוֹ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי לֹא כִּי אֶלָּא כָּל כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ שׁוֹקֵל חוֹטֵא. אֶלָּא שֶׁהַכֹּהֲנִים דּוֹרְשִׁין מִקְרָא זֶה לְעַצְמָן וְכָל מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל תִּהְיֶה לֹא תֵאָכֵל הוֹאִיל וְהָעוֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים שֶׁלָּנוּ הֵיאַךְ הֵם נֶאֱכָלִין:

הלכה: בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בּוֹ כול'. הָא לְתִבּוֹעַ תּוֹבְעִין. הָדָא דְתֵימַר בְּשֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. אֲבָל אִם לֹא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא בְדָא. וּלְמַשְׁכֵּן אֵין מְמַשְׁכְּנִין עַד שֶׁיָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אֵין מְמַשְׁכְּנִין אֶת הַכֹּהֲנִים מִפְּנֵי דֶּרֶךְ הַכָּבוֹד.

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה הֵעִיד כול'. אָמַר רִבִּי בֶּרֶכְיָה. טַעֲמֵיהּ דְּרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. זֶה יִתְּנוּ. שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים יִתְּנוּ. רִבִּי טָבִי בְשֵׁם רַב הַמְנוּנָא. כֵּן מֵשִׁיבִין חֲכָמִים לְרִבִּי יְהוּדָה. חַטָּאת יָחִיד מֻתָּה. אֵין חַטָּאת הַצִּיבּוּר מֻתָּה. מִנְחַת הַיָּחִיד קְרֵיבָה כָלִיל וְאֵין מִנְחַת צִיבּוּר קְרֵיבָה כָלִיל. וְקַשְׁיָא. מֵשִׁיבִין לָאָדָם דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מוֹדֶה בוֹ. שֶׁאֵין חַטָּאת צִיבּוּר מֻתָּה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר תָּמוּת. וְהוּא מוֹתִיב לוֹן תּוּ. לֹא נִדְבַת יָחִיד הִיא. וְאִינּוּן מַתִּיבִין לֵיהּ. מִכְּיוָן שֶׁנִּמְסְרָה לַצִּיבּוּר כְּמִי שֶׁהִיא נִדְבַת צִיבּוּר. כְּתִיב כֹּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי נְחֶמְיָה. חַד

אָמַר. כָּל דַּעֲבַר בְּיַמָּה יִתֵּן. וְחָרְנָה אָמַר. כָּל דַּעֲבַר עַל פִּקּוּדַיָּיא יִתֵּן. מָאן דַּאֲמַר כָּל דַּעֲבַר בְּיַמָּא יִתֵּן. מְסַיֵּיעַ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי. מָאן. כֹּל דַּעֲבַר עַל פִּקּוּדַיָּיא יִתֵּן. מְסַיֵּיעַ לְבֶן כּוּבְרִי.

הלכה ד

משנה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ אֵין מְמַשְׁכְּנִין נָשִׁים וַעֲבָדִים וּקְטַנִּים אֲבָל אִם שָׁקְלוּ מְקַבְּלִין מִיָּדָם. הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי שֶׁשָּׁקְלוּ אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְאֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן קִינֵּי זָבִין וְקִינֵּי זָבוֹת וְקִינֵּי יוֹלְדוֹת וְחַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת. וְזֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁהוּא נִידָּר וְנִידָּב מְקַבְּלִין מִיָּדָן. כָּל שֶׁאֵין לֹא נִידָּר וְלֹא נִידָּב אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. וְכֵן מְפוֹרָשׁ עַל יְדֵי עֶזְרָא לֹא לָכֶם וְלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ: וְאֵילּוּ חַיָּבִין בַּקוֹלְבּוֹן לְוִיִּם וְיִשְׂרְאֵלִים וְגֵרִים וַעֲבָדִים מְשׁוּחְרָרִין. אֲבָל לֹא כֹּהֲנִים וְלֹא נָשִׁים וְלֹא עֲבָדִים וְלֹא קְטַנִּים. הַשּׁוֹקֵל עַל יַד הָעֶבֶד עַל יַד הָאִשָּׁה עַל יַד הַכֹּהֵן עַל יַד הַקָּטָן פָּטוּר. עַל יָדוֹ וְעַל יַד חֲבֵרוֹ חַיָּיב בְּקוֹלְבּוֹן אֶחָד. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׁנֵי קוֹלְבּוֹנוֹת. נָתַן סֶלַע לִיטוֹל שֶׁקֶל חַיָּיב שְׁנֵי קוֹלְבּוֹנוֹת: הַשּׁוֹקֵל עַל יַד עָנִי וְעַל יַד שְׁכֵינוֹ עַל יַד בֶּן עִירוֹ פָּטוּר אִם הִלְוָום חַיָּיב. הָאַחִין הַשּׁוּתָפִין שֶׁחַיָּיבִין בַּקוֹלְבּוֹן פְּטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה וְשֶׁחַיָּיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה פְּטוּרִין מִן הַקוֹלְבּוֹן. כַּמָּה הוּא קוֹלְבּוֹן מָעָה כֶּסֶף דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים חֲצִי מָעָה.

הלכה: אַף עַל פִּי שֶׁאָמְרוּ כול'. הָא לְתִבּוּעַ אֵינָן תּוֹבְעִין. הָכָא אַתְּ אָמַר. תּוֹבְעִין. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. אֵין תּוֹבְעִין כָּאן בְּשֶׁהֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת וְכָאן בְּשֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. הַנָּכְרִי וְהַכּוּתִי שֶׁשָּׁקְלוּ אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָן. אָמַר רִבִּי בָּא. תִּיפְתַּר כְּמָאן דְּאָמַר. כּוּתִי כְגוֹי. דְּאִיתְפְּלְגוֹן. כּוּתִי כְגוֹי. דִּבְרֵי רִבִּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. כּוּתִי כְיִשְׂרָאֵל לְכָל דָּבָר. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. מַתְנִיתָא בַגּוֹיִם. הָא בַכּוּתִים לֹא. וְתַנֵּי כֵן. אָדָם. לְרַבּוֹת אֶת הַגֵּרִים. מְכָּם. לְהוֹצִיא אֶת הַמְשׁוּמָּדִים. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי אֶלְעָזָר. אֵין מְקַבְּלִין מִיָּדָם קִינֵּי זָבִין קִינֵּי זָבוֹת וְקִינֵּי יוֹלְדוֹת. וְכִי יֵשׁ קִינֵּי זָבִין וְזָבוֹת בַּגּוֹיִם. אֶלָּא רֵישָׁא בַגּוֹיִם וְסֵיפָא בַכּוּתִים. וְהָא כֵינִי. רֵישָׁא בַגּוֹיִם וְסֵיפָא בַכּוּתִים.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כַּתְּחִילָּה אֵין מְקַבְּלִין מֵהֶן לֹא דָבָר מְסוּיָּם וְלֹא דָבָר שֶׁאֵינוֹ מְסוּיָּם. וּבַסּוֹף מְקַבְּלִין מֵהֶן דָּבָר מְסוּיָּם וְאֵין מְקַבְּלִין מֵהֶן דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְסוּיָּם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. בֵּין בַּתְּחִילָּה בֵּין בַּסּוֹף אֵין מְקַבְּלִין מֵהֶן לֹא דָבָר מְסוּיָּם וְלֹא דָבָר שֶׁאֵינוֹ מְסוּיָּם. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. אֵין מְקַבְּלִין מֵהֶן הֶקְדֵּשׁ נְדָבָה לְבֶדֶק הַבַּיִת. פְּתַר לָהּ בֵּין בַּתְּחִילָּה בֵּין בַּסּוֹף וּבִלְבַד דָּבָר שֶׁאֵינוֹ מְסוּיָּם. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַכֹּל שָׁוִין שֶׁהֵן נוֹדְרִין וְנִידְּרִין. פְּתַר לָהּ עוֹלָה. נִיחָא נוֹדְרִים עוֹלָה. נִידְּרִים עוֹלָה. לֹא. בְּשֶׁאָמַר יִשְׂרָאֵל הֲרֵי עָלַי עוֹלָה. וּשְׁמָעוֹ גוֹי וְאָמַר. מַה שֶׁאָמַר זֶה עָלַי. וְאֵינוֹ מֵבִיא עִמָּהּ נְסָכִים. וּמוֹתַר נְסָכִים לֹא לְכְלֵי שָׁרֵת אִינוּן. נִמְצָא מֵבִיא דָּבָר מְסוּיָּם. הָתִיב רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְהָא תַנִּינָן נֶעֱרָכִין.

וַעֲרָכִין לֹא לְבֶדֶק הַבַּיִת אִינּוּן. הֵיךְ מַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. לַשָּׁמַיִם הוּא מִתְכַּוִּין וּמֵאֵילֵיהֶן הֵן בָּאִין לְבֶדֶק הַבַּיִת. כֵּן אַתְּ אָמַר אַף הָכָא. לַשָּׁמַיִם הוּא מִתְכַּוִּין וּמֵאֵילֵיהֶן הֵן בָּאִין לִכְלֵי שָׁרֵת. מַה עֲבַד לָהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. פָּתַר לָהּ לֹא לָכֶם וְלָנוּ לִבְנוֹת בַּיִת לֵאלֹהֵינוּ. רִבִּי חִלְקִיָּה אָמַר. רִבִּי סִימוֹן שְׁאַל. מֵעַתָּה אֵין מְקַבְּלִין מֵהֶן [לָ]אַמַּת הַמַּיִם וּ[לָ]חוֹמַת הָעִיר וּמִגְדְּלוֹתֶיהָ. עַל שֵׁם וְלָכֶם אֵין חֵלֶק וּצְדָקָה וְזִכָּרוֹן בִּירוּשָׁלַם.

אֵילּוּ חַיָּבִין בַּקּוֹלְבּוֹן כול'. מַתְנִיתָא דְרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. אַף עַל פִּי שֶׁאֵין שִׁקְלוֹ תּוֹרָה קוֹלְבּוֹנוֹ תּוֹרָה. סָבַר רִבִּי מֵאִיר בְּנוֹתֵן שִׁקְלוֹ שֶׁלֵּם שֶׁהוּא פָּטוּר מִן הַקּוֹלְבּוֹן. אָמַר רִבִּי מֵאִיר. כְּמִין מַטְבֵּעַ שֶׁלְּאֵשׁ הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִתַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדוֹ וְהַרְאָהוּ לְמֹשֶׁה. אָמַר לוֹ. זֶה יִתְּנוּ. כָּזֶה יִתְּנוּ.

נָתַן סֶלַע לִיטוֹל שֶׁקֶל חַיָּיב שְׁנֵי קוֹלְבּוֹנוֹת. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. דְּרִבִּי מֵאִיר הִיא. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. אֶחָד שֶׁקֶל שֶׁהוּא נוֹתֵן וְאֶחָד סֶלַע שֶׁהוּא נוֹטֵל. רַב אָמַר. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. אֶחָד שֶׁקֶל שֶׁהוּא [נוֹתֵן וְאֶחָד שֶׁקֶל שֶׁהוּא] נוֹטֵל וְאֶחָד לְדָבָר תּוֹרָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַב שְׁלֹשָׁה קוֹלְבּוֹנוֹת אִינּוּן. אֲתָא רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק בְּשֵׁם רַב. שְׁלֹשָׁה קוֹלְבּוֹנוֹת אִינּוּן. אֶחָד שֶׁקֶל שֶׁהוּא נוֹתֵן וְאֶחָד שֶׁקֶל שֶׁהוּא נוֹטֵל וְאֶחָד לְדָבָר תּוֹרָה.

הָאַחִין וְהַשֻּׁתָּפִין שֶׁחַיָּבִין בַּקּוֹלְבּוֹן וּפְטוּרִין בְּמַעְשֵׂר בְּהֵמָה. בְּשֶׁחִלְקוּ וְחָזְרוּ וְנִשְׁתַּתְּפוּ. שֶׁחַיָּבִין בְּמַעְשֵׂר בְּהֵמָה וּפְטוּרִין מִן הַקּוֹלְבּוֹן. בְּשֶׁלֹּא חִלְקוּ.

הַשּׁוֹכֵל עַל יְדֵי עָנִי כול'. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. וְהֵן שֶׁחִלְקוּ גְדָיִים כְּנֶגֶד תְּיָישִׁים וּתְיָישִׁים כְּנֶגֶד גְּדָיִים. אֲבָל אִם חִלְקוּ גְדָיִים כְּנֶגֶד גְּדָיִים וּתְיָישִׁים כְּנֶגֶד תְּיָישִׁים הוּא חֶלְקוֹ מִשְׁעָה הָרִאשׁוֹנָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. וַאֲפִילּוּ חִלְקוּ גְדָיִים כְּנֶגֶד גְּדָיִים וּתְיָישִׁים כְּנֶגֶד תְּיָישִׁים כְּלְקוּחוֹת הֵן. כֵּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. הַלְקוּחַ וּשְׁנִיתַּן לוֹ מַתָּנָה פָּטוּר מִמַּעְשֵׂר בְּהֵמָה. רִבִּי חִזְקִיָּה אָמַר. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. וְלָמָּה לִי נָן אָמְרִין. פְּעָמִים שֶׁחַיָּבִין בָּזֶה וּבָזֶה וּפְעָמִים שֶׁהֵן פְּטוּרִין מִזֶּה וּמִזֶּה. הֵיךְ עֲבִידָא. חִלְקוּ אֶת הַנְּכָסִים וְאַחַר כָּךְ חִלְקוּ אֶת הַבְּהֵמָה. חַיָּבִין בָּזֶה וּבָזֶה. חִלְקוּ אֶת הַבְּהֵמָה וְאַחַר כָּךְ חִלְקוּ אֶת הַנְּכָסִים. פְּטוּרִין מִזֶּה וּמִזֶּה. אָמַר רִבִּי מָנָא. הָדָא דְאַתְּ אָמַר. בְּשֶׁלֹּא הָיְתָה הַבְּהֵמָה רוֹבֵּ. אֲבָל אִם הָיְתָה הַבְּהֵמָה רוֹבֵּ הֵן הֵן עִיקַּר נְכָסָיו. רִבִּי אִבּוּן אָמַר. רִבִּי שַׁמַּי בָּעֵי. מִפְּנֵי שֶׁעֲשִׂיתָן [כְּאָדָם אֶחָד] (כְּאָדָם אֶחָד אָדָם) אֶצֶל מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה אַתְּ פּוֹטְרוֹ מִן הַקּוֹלְבּוֹן. אָמַר לֵיהּ לֹא. שַׁנְיֶיהּ הִיא שֶׁהוּא נוֹתֵן סֶלַע אַחַת שְׁלֵימָה. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ חִלְקוּ וְחָזְרוּ וְנִשְׁתַּתְּפוּ חַיָּבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וּפְטוּרִין מִן הַקּוֹלְבּוֹן. וְתַנִּינָן. חַיָּבִין בַּקּוֹלְבּוֹן וּפְטוּרִין מִמַּעֲשֵׂר בְּהֵמָה. רִבִּי בָּא בְשֵׁם אַבָּא בַּר רַב הוּנָא. הִיא שְׁנֵי אַחִין שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת אֲבִיהֶן הִיא שְׁנֵי גִיסִין שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת חֲמֵיהֶן.

לְאֵיכָן הָיוּ הַקוֹלְבּוֹנוֹת נוֹפְלִין. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. לַשְׁקָלִים. רִבִּי לָעְזָר אוֹמֵר. לִנְדָבָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן הַשְׁזוּרִי אוֹמֵר. רִיקּוּעֵי זָהָב וְצִיפּוּי לְבֵית קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. שׁוּלְחָנִין הָיוּ נוֹטְלִין אוֹתָן בִּשְׂכָרָן. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. לְהוֹצָאַת דְּרָכִים.

פרק ב

הלכה א

משנה: מְצָרְפִין שְׁקָלִים דַּרְכּוֹנוֹת מִפְּנֵי מַשּׂוֹי הַדֶּרֶךְ. כְּשֵׁם שֶׁהָיוּ שׁוֹפָרוֹת בַּמִּקְדָּשׁ כָּךְ הָיוּ בַּמְּדִינָה. בְּנֵי הָעִיר שֶׁשִּׁילְּחוּ אֶת שִׁקְלֵיהֶן וְנִגְנְבוּ אוֹ שֶׁאָבְדוּ אִם נִתְרַמָּה הַתְּרוּמָה נִשְׁבָּעִין לַגִּזְבָּרִים וְאִם לָאו נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. נִמְצְאוּ אוֹ שֶׁהֶחֱזִירוּם הַגַּנָּבִים אֵילּוּ וְאֵילּוּ שְׁקָלִים וְאֵין עוֹלִין לָהֶן לְשָׁנָה הַבָּאָה׃

הלכה: מְצָרְפִין שְׁקָלִים דַּרְכּוֹנוֹת כול'. וְיַעֲשׂוּ אוֹתָן מַרְגָּלִית. שֶׁמָּא תְּזִיל הַמַּרְגָּלִית וְנִמְצָא הַהֶקְדֵּשׁ מַפְסִיד. כַּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. וְכוּלָּן נִפְדִּין בְּכֶסֶף וּבְשָׁוֶה כֶּסֶף חוּץ מִן הַשְּׁקָלִים. [וְאֵין פּוֹדִין בְּכֵלִים]. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. שֶׁמָּא יָזִילוּ הַכֵּלִים וְנִמְצָא הַהֶקְדֵּשׁ מַפְסִיד. וְהָכָא שֶׁמָּא תָּזִיל הַמַּרְגָּלִית וְנִמְצָא הַהֶקְדֵּשׁ מַפְסִיד.

מַתְנִיתָא בִּתְקָלִין חַדְתִּין. אֲבָל בִּתְקָלִין עַתִּיקִין לָא בְדָא. וְתַנֵּי כֵן. עַתִּיקִין בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין עַתִּיקִין בַּמְּדִינָה. מַתְנִיתָא בְשׁוֹמֵר חִנָּם. אֲבָל בְּשׁוֹמֵר שָׂכָר לֹא בְדָא. אָמַר רַב אַבָּא. וַאֲפִילּוּ תֵּימַר בְּשׁוֹמֵר שָׂכָר. נִגְנְבוּ. בְּלֵיסְטִיס מְזוּיָּן. אָבְדוּ. כְּמִי שֶׁטָּבְעָה סְפִינָתוֹ בַיָּם. אָמַר רִבִּי יוֹסְטָא בֵּירִבִּי סִימוֹן. אַתְיָיא כְּמָאן דְּאָמַר. תּוֹרְמִין עַל הַגָּבוּי וְעַל הֶעָתִיד לְהִיגָּבוֹת. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. אֵין תּוֹרְמִין לֹא עַל הַגָּבוּי וְלֹא עַל הַמְמוּשְׁכָּן. לֹא בְדָא.

בְּנֵי הָעִיר שֶׁשִּׁילְּחוּ אֶת שִׁקְלֵיהֶן. נִגְנְבוּ אוֹ שֶׁאָבְדוּ. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. קָדְשִׁים שֶׁהוּא חַייָב בַּאֲחֵרָיוּתָן כִּנְכָסָיו הֵן. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. מְשׁוּם שְׁבוּעַת תַּקָּנָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. הָדָא הִיא דְרִבִּי שִׁמְעוֹן. מִשֵּׁם שְׁבוּעַת תַּקָּנָה. אַף עַל פִּי שֶׁקִּיבְּלוּ בְנֵי הָעִיר לְשַׁלֵּם אֵין הַהֶקְדֵּשׁ יוֹצֵא בְלֹא שְׁבוּעָה.

הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וְאָבַד. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַייָב בָּאַחֲרָיוּתוֹ עַד שֶׁיִּמְסוֹר לַגִּיזְבָּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. הֶקְדֵּשׁ בִּרְשׁוּת הַגָּבוֹהַּ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. נִשְׁבָּעִין לִבְנֵי הָעִיר וּבְנֵי הָעִיר שׁוֹקְלִין תַּחְתֵּיהֶן. [עוֹד] הִיא מִשֵּׁם שְׁבוּעַת תַּקָּנָה.

תַּנֵּי הָרִאשׁוֹנִים נוֹפְלִין לִתְקָלִין חַדְתִּין וְהַשְּׁנִיִּים נוֹפְלִים לִתְקָלִין עַתִּיקִין. אֵילּוּ הֵן הָרִאשׁוֹנִים וְאֵילּוּ הֵן הַשְּׁנִיִּים. רִבִּי פִּינְחָס בֵּירִבִּי חֲנַנְיָה וְרִבִּי אַבָּא מָרִי. חַד אָמַר. אֵילּוּ שֶׁשִּׁילְּחוּ בְנֵי הָעִיר תְּחִילָּה. וְחוֹרָנָה אָמַר. אֵילּוּ שֶׁהִגִּיעוּ לִידֵי גִּיזְבָּרִין תְּחִילָּה.

הלכה ב

משנה: הַנּוֹתֵן שִׁקְלוֹ לַחֲבֵירוֹ לִשְׁקוֹל עַל יָדוֹ וּשְׁקָלוֹ עַל יְדֵי עַצְמוֹ אִם נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה מָעַל. הַשּׁוֹקֵל שִׁקְלוֹ מִן הַהֶקְדֵּשׁ וְנִתְרְמָה הַתְּרוּמָה וְקָרְבָה הַבְּהֵמָה מָעַל. מִמַּעֲשֵׂר שֵׁנִי וּמִדְּמֵי שְׁבִיעִית יֹאכַל כְּנֶגְדָּן׃

הלכה: הַשּׁוֹקֵל כול'. אֲנָן תַּנִּינָן. אִם נִתְרְמָה הַתְּרוּמָה. וְתַנֵּיי דְבֵית רִבִּי אִם קָרְבָה הַבְּהֵמָה. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מָאן תַּנָּא. אִם קָרְבָה הַבְּהֵמָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. מִיַּד הָיָה מְקַבֵּל מָעוֹתָיו. הַכֹּהֲנִים זְרִיזִין הֵן. וְקַשְׁיָא. אִילּוּ הַגּוֹנֵב עוֹלָתוֹ שֶׁלְחֲבֵירוֹ וּשְׁחָטָהּ סְתָם. סְתָמָהּ לֹא לְשֵׁם הַבְּעָלִים הָרִאשׁוֹנִים מְכַפֶּרֶת. אָמַר רִבִּי יוּדָן. תִּיפְתַּר בְּמְסוּיָּם. מִשֶּׁלְבֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּין וּדְחָפוֹ לַקּוּפָּה. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא לַשִּׁירַיִים הֵן נוֹפְלִין. וְכִי יֵשׁ מְעִילָה בְּשִׁירַיִים. אֶלָּא כְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. מוֹעֲלִין בְּשִׁירַיִים. עוֹד הִיא בְּמְסוּיָּם. מִשֶּׁלְבֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה מִתְכַּוֵּין וְתוֹרְמוֹ לִשְׁמוֹ.

מַה נָּהֱנָה. אָמַר רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רַבָּנִן דְּתַמָּן. מִכַּיָּון שֶׁבֵּית דִּין רְאוּיִין לְמַשְׁכֵּן וְלֹא מִישְׁכִּינוּ כְּמִי שֶׁנֶּהֱנָה.

כָּתוּב אַף בְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּכֵר לַיי בִּבְהֵמָה לֹא יַקְדִּישׁ אִישׁ אוֹתוֹ. כָּל שֶׁהוּא קוֹדֶשׁ אֵין קְדוּשָּׁה חָלָה עָלָיו. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. מֵבִיא סֶלַע שֶׁלְחוּלִין וְאוֹמֵר. מָעוֹת מַעֲשֵׂר שֵׁינִי בְּכָל מָקוֹם שֶׁהֵן מְחוּלָּלִין עַל סֶלַע זוֹ וְאוֹתָן נִתְפַּסִּין לְשֵׁם שֵׁינִי וְהַשְּׁאָר נַעֲשִׂין שְׁקָלִים.

הלכה ג

משנה: הַמְכַנֵּס מָעוֹת וְאָמַר הֲרֵי אֵילּוּ לְשִׁקְלֵי בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים מוֹתָרָן נָדָבָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים מוֹתָרָן חוּלִין. שֶׁאֲבִיא מֵהֶן שִׁקְלֵי שָׁוִין שֶׁמּוֹתָרָן חוּלִין. אֵילּוּ לְחַטָּאת שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָר נָדָבָה. שֶׁאֲבִיא מֵהֶן חַטָּאתִי שָׁוִין שֶׁהַמּוֹתָר חוּלִין׃ אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן מַה בֵּין שִׁקָּלִים לְחַטָּאת. אֶלָּא שֶׁל שִׁקָּלִים יֵשׁ לָהֶן קִיצְבָה וּלְחַטָּאת אֵין לָהּ קִצְבָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף לְשִׁקָּלִים אֵין לָהֶן קִיצְבָה שֶׁכְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה הָיוּ שׁוֹקְלִין דַּרְכּוֹנוֹת חָזְרוּ לִשְׁקוֹל סְלָעִים חָזְרוּ לִשְׁקוֹל טְבָעִים בִּקְּשׁוּ לִשְׁקוֹל דִּינָרִין. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן אַף עַל פִּי כֵן יַד כּוּלָּם שָׁוָוה. אֲבָל חַטָּאת זֶה מֵבִיא מֵבִיא בְּסֶלַע וְזֶה מֵבִיא בְּשִׁתִּים וְזֶה מֵבִיא בְּשָׁלֹשׁ׃

הלכה: הַמְכַנֵּס מָעוֹת כול'. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. מַה פְלִיגִין. בְּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט. אֲבָל בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ [לְשִׁקְלַי]. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר נָדָבָה. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי בֵּיבִי בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. מַה פְלִיגִין. בְּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט. אֲבָל בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר חוּלִין. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי בֵּיבִי. [דְּתָנָן.] אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן. מַה בֵּין שִׁקָּלִים לְחַטָּאת. אֶלָּא שֶׁהַשִּׁקָּלִים יֵשׁ לָהֶן קִצְבָה וּלְחַטָּאת אֵין לָהּ קִיצְבָה. מַה אֲנָן קַיְימִין. אִם בָּאוֹמֵר. שֶׁאֲבִיא מֵהֶן שִׁקְלַי. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר חוּלִין. אִם בָּאוֹמֵר. שֶׁאֲבִיא מֵהֶם

חַטָּאתִי כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר נָדָבָה. אֶלָּא כֵן אָנָן קַיְימִין. בָּאוֹמֵר. אֵילּוּ שְׁקָלִים. עַל יְדֵי שֶׁקִּצְוָותָן מִן הַתּוֹרָה. מוֹתָרָן חוּלִּין. חַטָּאת עַל יְדֵי שֶׁאין קִצְבָתָהּ מִן הַתּוֹרָה. מוֹתָרָהּ נָדָבָה. מַה עָבַד לָהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן בֵּן לָקִישׁ. פָּתַר לָהּ בִּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט וּכְבֵית הִלֵּל. וְהָא תַנִּינָן. מוֹתַר שְׁקָלִים חוּלִּין. פָּתַר לָהּ בִּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט וּכְבֵית הִלֵּל. וְהָא תַנִּינָן. עֲשִׂירִית הָאֵיפָה [חוּלִּין]. עוֹד הוּא פָּתַר לָהּ בִּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט וּכְבֵית הִלֵּל.

הַמַּפְרִישׁ שְׁקָלוֹ וְסָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. לֹא קִדֵּשׁ. הַמַּפְרִישׁ שְׁנַיִם וְסָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב שְׁנַיִם וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אֶחָד. אוֹתוֹ הַשֵּׁינִי מָה אַתְּ עָבַד לֵיהּ. [וְנִשְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. הִפְרִישׁ חַטָּאתוֹ] סָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. לֹא קִדְּשָׁה. הִפְרִישׁ שְׁתַּיִם וְסָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב שְׁתַּיִם וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אוֹתָהּ הַשְּׁנִייָה מָה אַתְּ עָבַד לָהּ. (בָּאוֹמֵר) [אֶלָּא רוֹעָה. הָכָא נַמֵּי אֵילּוּ לִנְדָבָה. הֵיאַךְ אַתָּה אוֹמֵר] אֵילּוּ.

שֶׁכְּשֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה הָיוּ שׁוֹקְלִין דַּרְכּוֹנוֹת. דִּינָרִין. חָזְרוּ לְשְׁקוֹל סְלָעִים. כְּשֶׁמּוּעָן. חָזְרוּ לִשְׁקוֹל טִיבְעִין. פַּלְגֵי סִילְעִין. בִּיקְּשׁוּ לִשְׁקוֹל דִּינָרִין. קָרְטִין. וְלֹא קִיבְּלוּ עֲלֵיהֶן. מִן הָדָא. וְהֶעֱמַדְנוּ עָלֵינוּ מִצְוֹת לָתֵת שְׁלִשִׁית הַשֶּׁקֶל בַּשָּׁנָה לַעֲבוֹדַת בֵּית אֱלֹהֵינוּ. רִבִּי חִלְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי אָחָא. מִיכָּן שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְשַׁלֵּשׁ שִׁקְלוֹ שְׁלֹשָׁה פְעָמִים בַּשָּׁנָה. מִיכָּן שֶׁאֵין מַטְרִיחִין עַל הַצִּיבּוּר יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה פְעָמִים בַּשָּׁנָה. אָמַר רִבִּי אַבִּין. מִיכָּן לִשְׁלֹשׁ סְאִין. מִיכָּן לִשְׁלֹשׁ קוּפּוֹת. מִיכָּן לִשְׁלֹשׁ אַפְרָשׁוֹת.

כְּתִיב זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעוֹבֵר עַל הַפְּקוּדִים וגו'. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי נְחֶמְיָה. חַד אָמַר. לְפִי שֶׁחָטְאוּ בְמַחֲצִית הַיּוֹם יִתְּנוּ מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל. וְחָרָנָה אָמַר. לְפִי שֶׁחָטְאוּ בְשֵׁשׁ שָׁעוֹת יִתְּנוּ מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל דַּעֲבַד שִׁיתָּא גַּרְמְסִין. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֵּירִבִּי נְחֶמְיָה בְשֵׁם רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּיי. לְפִי שֶׁעִיבְּרוּ עַל עֶשֶׂרֶת הַדִּיבְּרוֹת יְהֵא נוֹתֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד עֶשֶׂרֶת גֵּרָה. רִבִּי בֶּרֶכְיָה רִבִּי לֵוִי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְפִי שֶׁמָּכְרוּ בְכוֹרָהּ שֶׁל רָחֵל בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף יְהֵא כָל אֶחָד וְאֶחָד [פּוֹדֶה אֶת] בְּנוֹ בְכוֹרוֹ בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף. רִבִּי פִּינְחָס בְּשֵׁם רִבִּי לֵוִי. לְפִי שֶׁמָּכְרוּ בְכוֹרָהּ שֶׁל רָחֵל בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וְנַפַל לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶן טִבַּע לְפִיכָךְ יְהֵא כָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן שִׁקְלוֹ טִבַּע.

הלכה ד

משנה: מוֹתַר שְׁקָלִים חוּלִּין. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה מוֹתַר קִינֵּי זָבִים קִינֵּי זָבוֹת קִינֵּי יוֹלְדוֹת חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת מוֹתָרָן נָדָבָה. זֶה הַכְּלָל כָּל שֶׁהוּא בָּא לְשֵׁם חֵט וּמִשֵּׁם אַשְׁמָה מוֹתָרָן נָדָבָה. מוֹתַר עוֹלָה לָעוֹלָה. מוֹתַר מִנְחָה לַמִּנְחָה. מוֹתַר שְׁלָמִים לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר פֶּסַח לַשְּׁלָמִים. מוֹתַר נְזִירִים לַנְּזִירִים. מוֹתַר נָזִיר לַנְּדָבָה.

הלכה: מוֹתַר שְׁקָלִים חוּלִּין כול'. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. עַד דַּאֲנָא תַמָּן שְׁמָעִית קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל לִשְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וָמֵת. אָמַר לֵיהּ. יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לְיַם הַמֶּלַח. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. יִפְלוּ לִנְדָבָה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. מוֹתַר שְׁקָלִים חוּלִין. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה מוֹתַר קִינֵּי זָבִים קִינֵּי זָבוֹת מוֹתַר קִינֵּי יוֹלְדוֹת חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת מוֹתָרָן נְדָבָה. מַה עֲבַד לֵהּ רִבִּי יוֹחָנָן. פָּתַר לָהּ מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלְּמִנְחַת חוֹטֵא שֶׁלְּכָל יִשְׂרָאֵל.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עַל דַּעֲלֵי אָבָא בַּר בָּא. דְּאִינּוּן אָמְרִין. מְנַיִין שֶׁהַפֶּסַח מִשְׁתַּנֶּה לְשֵׁם שְׁלָמִים. תַּלְמוּד לוֹמַר. אִם מִן הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים. כָּל שֶׁהוּא מִן הַצֹּאן בָּא שְׁלָמִים. הָתִיבוּן. הֲרֵי עוֹלָה מִן הַצֹּאן. דָּבָר שֶׁאֵינוֹ בָא אֶלָּא מִן הַצֹּאן. יָצְאַת עוֹלָה שֶׁהִיא בָאָה אֲפִילּוּ מִן הַבָּקָר. הָתִיבוּן. הֲרֵי אָשָׁם. אָמַר רִבִּי בּוּן בַּר כַּהֲנָא. מִן הַצֹּאן. דָּבָר שֶׁהוּא בָּא מִכָּל הַצֹּאן. יָצָא אָשָׁם שֶׁאֵינוֹ בָא אֶלָּא מִן הָאֵלִּים בִּלְבַד. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. (מִלְּרַבּוֹת) [מִן לְמָעֵט]. וְהָכָא אַתְּ אָמַר. (מִלְּמָעֵט) [לְרַבּוֹת]. אָמַר רִבִּי מָנָא. (מִיעֲטוֹ) [הָכָא נַמֵּי מִן לְמָעֵט. מִיעוּט שֶׁאֵינוֹ בָא בֶּן שְׁנֵי שָׁנִים. מִיעוּט שֶׁאֵינוֹ בָא נְקֵבָה. וְגַבֵּי אָשָׁם נַמֵּי מִן לְמָעֵט הוּא.] שֶׁאֵינוֹ בָא אֶלָּא מִן הָאֵלִּים בִּלְבַד. הָתִיבוּן. וְהָכְתִיב וְאִם מִן הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן הָעִזִּים לְעוֹלָה. מֵעַתָּה מוֹתַר הַפֶּסַח בָּא עוֹלָה. אָמַר רִבִּי אָבִּוּן. מְשַׁנִּין דָּבָר שֶׁהוּא לַאֲכִילָה לְדָבָר שֶׁהוּא לַאֲכִילָה וְאֵין מְשַׁנִּין דָּבָר שֶׁהוּא לַאֲכִילָה לְדָבָר שֶׁאֵינוֹ לַאֲכִילָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מְשַׁנִּין קָדָשִׁים קַלִּים לְשֵׁם קָדָשִׁין קַלִּין וְאֵין מְשַׁנִּין קָדָשִׁים קַלִּין לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. עַל דְּאָתֵי רִבִּי חֲנִינָה. דְּאִינּוּן אָמְרִין. אֵין הַפֶּסַח מִשְׁתַּנֶּה לְשֵׁם שְׁלָמִים אֶלָּא אִם כֵּן שְׁחָטוֹ לְשֵׁם שְׁלָמִים. וַאֲנִי אוֹמֵר. אֲפִילּוּ שְׁחָטוֹ לְשֵׁם עוֹלָה. אָמַר רִבִּי אִילָא. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. אִם מִן הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ לְזֶבַח שְׁלָמִים. כֹּל שֶׁהוּא זֶבַח בָּא שְׁלָמִים. וּמִשְׁתַּנֶּה לְמַחֲשֶׁבֶת פְּסוּל. הֵיךְ עֲבִידָה. שְׁחָטוֹ לְשֵׁם עוֹלָה עַל מְנָת לְזָרוֹק דָּמוֹ לְמָחָר. מִכָּל מָקוֹם פָּסוּל הוּא. אֵין תֵּימַר. מִשְׁתַּנֶּה לְמַחֲשֶׁבֶת פְּסוּל. פִּיגּוּל. אֵין תֵּימַר. אֵינוֹ מִשְׁתַּנֶּה לְמַחֲשֶׁבֶת פְּסוּל. פָּסוּל.

לִשְׁמוֹ וְשֶׁלֹּא לִשְׁמוֹ בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא. מִכֵּיוָן שֶׁאֵין לוֹ שֵׁם נַעֲשֶׂה כְּשׁוֹחְטוֹ לִשְׁמוֹ וְשֶׁלֹּא לִשְׁמוֹ בִּשְׁתִּיקָה וְהוּא כָּשֵׁר. אָמְרוּ לֵיהּ. וְאִם כֵּן הוּא אֲפִילּוּ שְׁחָטוֹ לִשְׁמוֹ לִזְרוֹק דָּמוֹ שֶׁלֹּא לִשְׁמוֹ יֵעָשֶׂה מַשְׁעָה הָרִאשׁוֹנָה כְּשׁוֹחְטוֹ לִשְׁמוֹ וְשֶׁלֹּא לִשְׁמוֹ וְיִהֵא כָּשֵׁר. אָמַר רִבִּי אַבָּא מָרִי. מָאן אָמַר בִּשְׁתִּיקָה כָּשֵׁר. אוֹ נֹאמַר. בִּשְׁתִּיקָה פָּסוּל.

רַב חִסְדָּא אָמַר. וְהוּא שֶׁקָּרְבָּה חַטָּאתוֹ בַּסּוֹף. אֲבָל אִם קָרְבוּ שְׁלָמִים בַּסּוֹף מוֹתָרָן שְׁלָמִים. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. וַאֲפִילּוּ קָרְבוּ שְׁלָמִים בַּסּוֹף הֲלָכָה אַחַת הִיא בְּנָזִיר שֶׁתְּהֵא מוֹתָרָהּ נְדָבָה. מַתְנִיתָא מְסַיְּעָה לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַיְּעָא לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַיְּעָה לְרִבִּי זְעוּרָה. אֲפִילּוּ הֵן מָעוֹת סְתוּמִין. כָּל שֶׁדְּמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת מְעוּרָבוֹת בָּהֶן. וַאֲפִילּוּ הִפְרִישׁ דְּמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת

מִתּוֹכָהּ מָעוֹת סְתוּמִין הֵן. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרַב חִסְדָּא. אֵילוּ לְחַטָּאתִי וְהַשְּׁאָר לִשְׁאָר נְזִירוּתִי. וָמֵת. מוֹעֲלִין בְּכוּלָּן וְאֵין מוֹעֲלִין מִקְצָתָן. וְלֹא אָמַר. אִם מַתִּי יִפְּלוּ לִנְדָבָה. רַב חִסְדָּא אָמַר. מוֹתַר לַחְמוֹ שֶׁלְנָזִיר יִירָקֵב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. לְהַקְרִיבוֹ בִּפְנֵי עַצְמוֹ אֵין יָכוֹל. שֶׁאֵין לְךָ לֶחֶם קָרֵב לְעַצְמוֹ. לְהַקְרִיבוֹ עִם נְזִירוּת אֲחֶרֶת אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁאֵין לְךָ נְזִירוּת בָּאָה בְלֹא לֶחֶם. לְפוּם כֵּן צָרִיךְ מֵימַר מוֹתַר לַחְמוֹ שֶׁלְנָזִיר יִירָקֵב. סָבְרִין מֵימַר. הוּא לַחְמוֹ הוּא מוֹתַר נְסָכָיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בוּן. מוֹתַר נְסָכָיו קָדְשֵׁי קָדָשִׁים אִינּוּן וְיִפְּלוּ לִנְדָבָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בוּן. שְׁמוּאֵל וְרַב חִסְדָּא וְרִבִּי אֶלְעָזָר שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רַב חִסְדָּא אָהֵן דְּהָכָא. שְׁמוּאֵל דְּאָמַר רִבִּי יָסָא. עַד דַּאֲנָא תַמָּן שְׁמָעִית קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל לִשְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וָמֵת. אָמַר לֵיהּ. יִפְּלוּ לִנְדָבָה. רִבִּי לְעָזָר. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לְיָם הַמֶּלַח. רִבִּי לָעְזָר אָמַר. יִפְּלוּ לִנְדָבָה.

הלכה ה

משנה: מוֹתַר שְׁבוּיִים לַשְּׁבוּיִים מוֹתַר שְׁבוּי לְאוֹתוֹ שְׁבוּי. מוֹתַר עֲנִיִּים לָעֲנִיִּים מוֹתַר עָנִי לְאוֹתוֹ עָנִי. מוֹתַר הַמֵּתִים לַמֵּתִים מוֹתַר הַמֵּת לְיוֹרְשָׁיו. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מוֹתַר הַמֵּת יְהֵא מוּנָּח עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלִיָּהוּ. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר מוֹתַר הַמֵּת בּוֹנִין לוֹ נֶפֶשׁ עַל קִבְרוֹ׃

הלכה: גָּבוּ לוֹ בְּחֶזְקַת שֶׁאֵין לוֹ וְנִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לוֹ. רִבִּי יִרְמְיָה סְבַר מֵימַר. מוֹתַר הַמֵּת לְיוֹרְשָׁיו. אָמַר לֵיהּ רִבִּי אִידִי דְּחוּטְרַיהּ. הַגַּע עַצְמָךְ דְּלֹא כְוונוּן אֶלָּא [לַיהּ. אָמַר] לֵיהּ. אֲנָא [לָא] אָמְרִית. אַתְּ מְנַן לָךְ.

תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי נָתָן. מוֹתַר הַמֵּת יִבָּנֶה לוֹ נֶפֶשׁ עַל קִבְרוֹ וְיַעֲשֶׂה לוֹ (זלח) [זִילּוּף] עַל גַּבֵּי מִיטָּתוֹ. תַּנֵּי אֵין פּוֹדִין שְׁבוּי בְּשִׁבּוּי וְאֵין גּוֹבִין טַלִּית בְּטַלִּית. וְאֵין מַמְחִין בְּיַד פַּרְנָסִין לְכָךְ. תַּנֵּי. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. אֵין עוֹשִׂין נְפָשׁוֹת לַצַּדִּיקִים. דִּבְרֵיהֶן הֵן זִכְרוֹנָן.

[רִבִּי יוֹחָנָן הֲוָה מַסְמִיךְ וְאָזִיל עַל רִבִּי חִיָּיא בַּר אַבָּא וַהֲוָה רִבִּי אֶלִיעֶזֶר חֲמֵי לֵיהּ וּמִסַּמֵּר לֵיהּ מִקַּמֵּי וַאֲמַר. הָלִין תַּרְתֵּין מִילַּיָּא הָדֵין בַּבְלָאָה עֲבִיד בֵּיהּ. חָדָא דְלָא שְׁאִיל בִּשְׁלוֹמֵיהּ וְחָדָה מִיטָּמַר. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי כָּךְ נַהֲגִין גַּבְּהוֹן. זְעִירָא לָא שְׁאִיל בִּשְׁלוֹמֵיהּ דְּרַבָּה. דְּאִינּוּן נָהֲגִין וּמְקַיְּימִין רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמְדוּ. אֲמַר לֵיהּ. מָהוּ לְמֵיעֲבַד קַמֵּי דַּאֲרוּרָא צֵילְמָא. אֲמַר לֵיהּ. מַה אַתְּ פְּלִיג לֵיהּ יְקָר. עֲבוֹר קַמּוֹהִי וְסַמֵּי עֵינוֹיי. אֲמַר לֵיהּ. יְאוּת רִבִּי אֶלִיעֶזֶר עֲבוּד דְּלָא עֲבַר קַמָּךְ. וְעוֹד עֲבִיד הָא בַּבְלָאָה דְלָא אֲמַר שְׁמַעְתָּא מִשְּׁמֵיהּ. נִכְנְסוּ לְפָנָיו רִבִּי אִמִּי וְרִבִּי אַסִּי. אָמְרוּ לוֹ. רִבִּי. כָּךְ הָיָה מַעֲשֶׂה בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁל טַרְסִיִּים הָיָה בְּנֻגָּר שֶׁיֵּשׁ בְּרֹאשׁוֹ גְלוּסְטְרָא. שֶׁנֶּחְלְקוּ רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹסֵי עַד שֶׁקָּרְעוּ סֵפֶר תּוֹרָה בָּחֲמָתָן. וְקָרְעוּ סַלְקָא דַּעְתָּךְ. אֶלָּא שֶׁנִּיקְרַע סֵפֶר תּוֹרָה. וְהָיָה שָׁם זָקֵן אֶחָד. וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן קִיסְמָא. אָמַר. תְּמוֹהֵנִי אִם לֹא הָיָה בֵּית הַכְּנֶסֶת זֶה עֲבוּדָה זָרָה. וְחָזַר וְאָמַר. הָכְדֵין

מַחֲבְרִיהּ. נִיכְנַס לְפָנָיו רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי. אָמַר לוֹ כְּתִיב כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כֵּן צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וגו'. וְכִי כָל דִּיבּוּר וְדִיבּוּר שֶׁהָיָה יְהוֹשֻׁעַ יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ הָיָה אוֹמֵר. כָּךְ אָמַר מֹשֶׁה. אֶלָּא יְהוֹשֻׁעַ יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ וְיוֹדְעִין שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל מֹשֶׁה הִיא. אַף אַתָּה אֶלְעָזָר יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ. הַכֹּל יוֹדְעִין שֶׁתּוֹרָה שֶׁלְּךָ הִיא. אָמַר לָהֶן. מִפְּנֵי מַה אֵי אַתֶּם יוֹדְעִין לְרַצּוֹת כְּבֶן אִידִי חֲבֵירֵינוּ.

וְרִבִּי יוֹחָנָן מַאי כּוּלֵי הַאי. דְּבָעֵי דְּיֵימְרוּן שְׁמַעְתָּא מִשְּׁמֵיהּ. דְּאַף דָּוִד בִּיקֵּשׁ עָלֶיהָ רַחֲמִים. שֶׁנֶּאֱמַר אָנוּרָה בְאָהֳלְךָ עוֹלְמִית אֶחֱסֶה בְסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה. וְכִי עָלְתָה עַל דַּעְתּוֹ שֶׁל דָּוִד שֶׁיְּהֵא חַי וְקַיָּים לְעוֹלָמִים. אֶלָּא כָּךְ אָמַר דָּוִד לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם. אֲזוֹכֶה שֶׁיִּהְיוּ דְבָרַיי נֶאֱמָרִין בְּבָתֵּי כְנֵיסִיּוֹת וּבְתֵּי מִדְרָשׁוֹת. שִׁמְעוֹן בֶּן נְזִירָא בְּשֵׁם רִבִּי יִצְחָק אָמַר. כָּל תַּלְמִיד חָכָם שֶׁאוֹמְרִים דְּבַר הֲלָכָה מִפִּיו בָּעוֹלָם הַזֶּה שְׂפָתָיו רוֹחֲשׁוֹת עִמּוֹ בַּקֶּבֶר. שֶׁנֶּאֱמַר דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁינִים. מַה כֹּחֶר שֶׁל עֲנָבִים זֶה כֵּיוָן שֶׁמַּנִּיחַ אָדָם אֶצְבָּעוֹ עָלָיו מִיָּד דּוֹבֵב אַף שִׂפְתוֹתֵיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים כֵּיוָן שֶׁאוֹמְרִין דְּבַר הֲלָכָה מִפִּיהֶם שֶׁל צַדִּיקִים שִׂפְתוֹתֵיהֶן מְרַחֲשׁוֹת עִמָּהֶן בַּקֶּבֶר. מַה הֶנְאָה לוֹ. בַּר נְזִירָא אָמַר. כְּהָדֵין דְּשָׁאתֵי קוֹנְדִיטוֹן. רִבִּי יִצְחָק אָמַר. כְּהָדֵין דְּשָׁאת חֲמַר עָתִיק. אַף עַל גַּב דְּלֵית לֵיהּ טַעֲמָא.

גַּדּוּל אָמַר. כָּאן שְׁמוּעָה בְשֵׁם אוֹמְרָהּ יִרְאֶה בַּעַל שְׁמוּעָה כְּאֵילּוּ עוֹמֵד לְנֶגְדּוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר אַף בְּצֶלֶם יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. רוֹב אָדָם יִקְרָא אֶת אִישׁ חַסְדּוֹ. זֶה שְׁאָר כָּל אָדָם. וְאִישׁ אֱמוּנִים מִי יִמְצָא. זֶה רִבִּי זְעִירָא. דְּאָמַר רִבִּי זְעִירָא. לָמָּה לִי שֶׁאֲנִי צָרִיכִין רְחוּשִׁין לִשְׁמַעְתֵּיהּ דְּרַב שֵׁשֶׁת דְּהוּא גַבְרָא מְפַתְחָא. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא לְרִבִּי אַסִּי. חֲכִים רִבִּי לְבַר פַּתְיֵיהּ דְּאָתָא אָמַר שְׁמוּעָתָא מִשְּׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן אָמְרָהּ מִשְּׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְעִירָא לְרִבִּי אַסִּי. חֲכִים רִבִּי לְרַב דְּאַתְּ אָמַר שְׁמוּעָתָא מִשְּׁמֵיהּ. אָמַר לֵיהּ. רַב אָדָא בַּר אַהֲבָה אָמְרָן מִשְּׁמֵיהּ. אֵין דּוֹר שֶׁאֵין בּוֹ לֵיצָנִין. בְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד מֶה הָיוּ פְרוּצֵי הַדּוֹר עוֹשִׂין. הָיוּ הוֹלְכִים אֶצֶל חֲלוֹנוֹתָיו שֶׁל דָּוִד. אוֹמְרִין לוֹ. דָּוִד דָּוִד. אֵימָתַי יִבָּנֶה בֵית הַמִּקְדָּשׁ. אֵימָתַי בֵּית יַי נֵלֵךְ. וְהָיָה דָּוִד אוֹמֵר. אַף עַל פִּי שֶׁמִּתְכַּוְונִין לְהַכְעִיסֵנִי יָבֹאוּ עָלַי אִם לֹא הָיִיתִי שָׂמֵחַ בְּדִבְרֵיהֶם. דִּכְתִיב שָׂמַחְתִּי בְאוֹמְרִים לִי בֵּית יְהוָה נֵלֵךְ. וְהָיָה כִּי יִמְלְאוּ יָמֶיךָ וְשָׁכַבְתָּ עִם אֲבוֹתֶיךָ. אָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְדָוִד. יָמִים שְׁלֵמִים אֲנִי מוֹנֶה לְךָ וְלֹא יָמִים חֲסֵרִים. כְּלוּם שְׁלֹמֹה בְנְךָ יִבְנֶה בֵית הַמִּקְדָּשׁ אֶלָּא לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת צִבּוּר. חֲבִיב עָלַי צְדָקָה וּמִשְׁפָּט שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה יוֹתֵר מִן הַקָּרְבָּן. שֶׁנֶּאֱמַר עֲשֹׂה צְדָקָה וּמִשְׁפָּט נִבְחָר לַה' מִזָּבַח.]

פרק ג

הלכה א

משנה: בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה בְּפֶרֶס הַפֶּסַח בְּפֶרֶס עֲצֶרֶת בְּפֶרֶס הֶחָג וְהֵן גְּרָנוֹת שֶׁל מַעְשֵׂר בְּהֵמָה דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בַּאֲדָר בְּאֶחָד בְּסִיוָן בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בְּאָב. רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים בְּאֶחָד בְּנִיסָן בְּאֶחָד בְּסִיוָן בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל. וְלָמָּה אָמְרוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל וְלֹא אָמְרוּ בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי מִפְּנֵי שֶׁהוּא יוֹם טוֹב וְאֵי אֶפְשָׁר לְעַשֵּׂר בְּיוֹם טוֹב לְפִיכָךְ הִקְדִּימוּהוּ בְּעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל׃

הלכה: בִּשְׁלֹשָׁה פְּרָקִים בַּשָּׁנָה כוּל׳. אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כָּל הֵן דְּתַנִּינָן פַּרְס פַּלְגָא. [פַּלְגָא בְּשִׁלְשִׁים יוֹם קוֹדֶם לַמּוֹעֵד שֶׁדּוֹרְשִׁין בְּהִלְכוֹתָיו.]

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן פִּירְקֵי לֵידָה. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. כְּדֵי שֶׁתְּהֵא בְהֵמָה מְצוּיָה לְעוֹלֵי רְגָלִים. אָמַר רִבִּי יוּדָן. שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי בַּל תַּאַחֵר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כָּל הַמַּשְׁהֶא טִיבְלוֹ עוֹבֵר. תַּמָּן תַּנִּינָן. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. בְּאֶחָד בֶּאֱלוּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְמַעְשַׂר בְּהֵמָה. בֶּן עַזַּיי אוֹמֵר הָאֱלוּלִיִּים מִתְעַשְּׂרִין בִּפְנֵי עַצְמָן. אָמַר רִבִּי חוּנָה. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. עַד כָּאן הֵן מִתְמַצּוֹת לֵילֵד מִן הַיִּשָּׁנוֹת. מִיכָּן וְאֵילָךְ הֵן מַתְחִילוֹת לֵילֵד מִן הַחֲדָשׁוֹת. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חוּנָה. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן. לְבָשׂוּ כָרִים הַצֹּאן אֵילוּ הַבְּכִירוֹת. וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ בָר אֵילוּ הָאֲפִילוֹת. יִתְרוֹעָעוּ אַף יָשִׁירוּ. אֵילוּ וְאֵילוּ נִכְנָסִין לַדִּיר לְהִתְעַשֵּׂר. אָמַר בֶּן עַזַּאי. הוֹאִיל וְאֵילוּ אוֹמְרִים כָּךְ וְאֵילוּ אוֹמְרִים כָּךְ יְהוּ הָאֱלוּלִיִּים מִתְעַשְּׂרִין בִּפְנֵי עַצְמָן. הָא כֵיצַד. נוֹלַד לוֹ בַּחֲמִשָּׁה בְאָב וַחֲמִשָּׁה בֶּאֱלוּל וַחֲמִשָּׁה בְתִשְׁרֵי אֵין מִצְטָרְפִין. נוֹלַד לוֹ חֲמִשָּׁה בְאָב וַחֲמִשָּׁה בְתִשְׁרֵי הֲרֵי אֵילוּ מִצְטָרְפִין. וּבֶן עַזַּאי מַכְרִיעַ עַל דִּבְרֵי תַלְמִידָיו. רִבִּי יִרְמְיָה רִבִּי מַיְישָׁא בְשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. שֶׁכֵּן נֶחְלְקוּ עָלֶיהָ אָבוֹת הָעוֹלָם. מָאן אִינּוּן אָבוֹת הָעוֹלָם. תַּנָּא רִבִּי יוֹנָה קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה. זֹאת אוֹמֶרֶת. בֶּן עַזַּאי חָבֵר וְתַלְמִיד הָיָה דְּרִבִּי עֲקִיבָה. אֵין תֵּימַר רַבֵּיהּ. אִית בַּר נַשׁ אָמַר לְרַבֵּיהּ. הוֹאִיל וְאֵילוּ אוֹמְרִים כָּךְ וְאֵילוּ אוֹמְרִים כָּךְ. רִבִּי אַבּוּן בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק שָׁמַע לְהּ מִן הָדָא. אָמַר לוֹ בֶּן עַזַּאי. עַל חֲלוּקִין אָנוּ מִצְטָעֲרִין אֶלָּא שֶׁבָּאתָה לַחֲלוֹק עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁוִין. זֹאת אוֹמֶרֶת. בֶּן עַזַּאי חָבֵר וְתַלְמִיד הָיָה לְרִבִּי עֲקִיבָה. אֵין תֵּימַר רַבֵּיהּ. אִית בַּר נַשׁ אָמַר לְרַבֵּיהּ. אֶלָּא שֶׁבָּאתָ לַחֲלוֹק עָלֵינוּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל הַנּוֹלָדִין בְּאֶחָד בְּתִשְׁרֵי עַד עֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בֶּאֱלוּל הֲרֵי אֵילוּ מִצְטָרְפִין. חֲמִשָּׁה לִפְנֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה וַחֲמִשָּׁה לְאַחַר רֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵין מִצְטָרְפִין. חֲמִשָּׁה לִפְנֵי הַגּוֹרָן

וַחֲמִשָּׁה לְאַחַר הַגּוֹרָן הֲרֵי אֵילּוּ מִצְטָרְפִין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. זֹאת אוֹמֶרֶת. מַעֲשֵׂר בְּהֵמָה לֹא עָשׂוּ אוֹתוֹ לֹא כְחֻלִּין וְלֹא כִשְׁלִישׁ. אֵין תֵּימַר כְּחֻלִּין. נִיתְנֵי כָּל הַמְעוּבָּרִין מֵעֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בָּאֱלוּל. אֵין תֵּימַר כִּשְׁלִישׁ. נִיתְנֵי כָּל הַנּוֹלָדִין עַד עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם בּוֹ. רִבִּי שַׁמַּי בְּשֵׁם רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה. כִּשְׁלִישׁ עָשׂוּ אוֹתוֹ כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. מְחוּסַּר זְמַן נִכְנָס לַדִּיר לְהִתְעַשֵּׂר. קָם רִבִּי מָנָא עִם רִבִּי שַׁמַּי. אָמַר לֵיהּ. אַתָּה אָמַרְתָּ הָדָא מִילְתָא. אָמַר לֵיהּ. אֵין. אָמַר לֵיהּ. וְהָתַנִּינָן. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר. הָאֱלוּלִיִּים מִתְעַשְּׂרִין בִּפְנֵי עַצְמָן. לֹא אֲפִילּוּ נוֹלַד עַד עֶשְׂרִים וְתִשְׁעָה בָּאֱלוּל. אִית לָךְ מֵימַר בֶּן עַזַּאי כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא כְרַבָּנִן הִיא. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר עַל דְּרַבָּנִן. מַנִּיחִין לַשָּׁנָה הַבָּאָה וְהֵן מִתְעַשְּׂרִין עִם בְּנֵי שְׁנָתָן. כֵּן אַתְּ אָמַר עַל דְּבֶן עַזַּאי. מַנִּיחִין לַגּוֹרָן הַבָּא וְהֵן מִתְעַשְּׂרִין עִם בְּנֵי אֱלוּל. אָמַר רִבִּי חוּנָה. זֹאת אוֹמֶרֶת. יָמִים שֶׁהַבְּכוֹר מְחוּסַּר זְמַן בָּהֶן עוֹלִין לוֹ מִתּוֹךְ שְׁנָתוֹ. אָמַר רִבִּי מָנָא. רִבִּי יוֹנָה אַבָּא שְׁמַע לָהּ מִן הָדָא. כָּל הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר וגו'. הָא כֵיצַד. מִשְׁעַת לֵידָתוֹ אַתְּ מוֹנֶה לוֹ שָׁנָה.

הלכה ב

משנה: בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה וְכָתוּב בָּהֶן אל"ף בי"ת גימ"ל. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר יְוָנִית כָּתוּב בָּהֶן אלפ"א בית"א גמל"א. אֵין הַתּוֹרֶם נִכְנָס לֹא בְּפַרְגּוֹד חָפוּת וְלֹא בְּמִנְעָל וְלֹא בְּסַנְדָּל וְלֹא בִּתְפִילָּה וְלֹא בְּקִמְיַע שֶׁמָּא יַעֲנִי וְיֹאמְרוּ מֵעָוֹן הַלִּשְׁכָּה הֶעָנִי אוֹ שֶׁמָּא יַעֲשִׁיר וְיֹאמְרוּ מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה הֶעֱשִׁיר. שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַבְּרִיּוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁצָּרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר וְהִיִּיתֶם נְקִיִּים מֵיְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃

הלכה: [רִבִּי זְעוּרָא שָׁאַל רִבִּי אוֹשַׁעְיָא. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָן שֶׁל שָׁלֹשׁ קוּפּוֹת. אָמַר לֵיהּ. נִלְמוֹד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. תַּנֵּי.] בְּשָׁלֹשׁ קוּפּוֹת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ סְאִין שֶׁהֵן תִּשְׁעָה סְאִין שֶׁהֵן עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע סְאִין תּוֹרְמִין אֶת הַלִּשְׁכָּה וְכָתוּב עֲלֵיהֶן אֶלֶ"ף בֵּי"ת גִּימֶ"ל. מִפְּנֵי מַה כָתוּב עֲלֵיהֶן אֶלֶ"ף בֵּי"ת גִּימֶ"ל. לוֹמַר. אֵין מִסְתַּפֵּק מִן הָרִאשׁוֹנָה קוֹדֶם לַשְּׁנִייָה וְלֹא מִשְּׁנִייָה קוֹדֶם לַשְּׁלִישִׁית.

[תַּמָּן תַּנִּינָן הַמּוֹצִיא יַיִן כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. רִבִּי זְעִירָא שְׁאִיל אֶת רִבִּי יֹאשִׁיָּהוּ. כַּמָּה הָא שִׁעוּרָן שֶׁל כּוֹס. אָמַר לֵיהּ. נִלְמַד סָתוּם מִן הַמְפוֹרָשׁ. דְּתַנֵּי רִבִּי חִייָא. אַרְבָּעָה כּוּסוֹת שֶׁאָמְרוּ יֵשְׁנָן רְבִיעִית יַיִן הָאִיטַלְקִי.

הַכּוֹס מָזוּג בְּכַמָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר בִּיבִין מִשּׁוּם רִבִּי יוֹחָנָן. נִישְׁמְעִינָן מִן הָדָא. מַיִם כְּדֵי גְמִיעָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. יַיִן כְּדֵי גְמִיעָה. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. הָדָא אָמְרָה. מָזוּג כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס. כַּמָּה שִׁיעוּרָן שֶׁל כּוֹסוֹת. רִבִּי אָבוּן אָמַר. טֶוטְרַטִין וּרְבִיעַ.

מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן בְּכֶרֶךְ אֶחָד. מִדְּאָמַר רִבִּי מֵאִיר אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַלֵּל אִם שָׁמָעַן בְּבֵית הַכְּנֶסֶת יָצָא. הָדָא אָמְרָה. אִם שְׁתָאָן בְּכֶרֶךְ אֶחָד יָצָא. מָהוּ לִשְׁתּוֹתָן בְּפִיסְקִין. כְּלוּם אָמְרוּ שֶׁיִּשְׁתּוּ לוֹ כְּדֵי שֶׁיִּשְׁתַּנֶּה וְלֹא יִשְׁתַּכֵּר. אִם שָׁתָה בְּפִיסְקִין אַף הוּא אֵינוֹ מִשְׁתַּכֵּר. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן שֶׁל שְׁבִיעִית. תְּאנָא רַב אוֹשַׁעְיָה. יוֹצְאִין בְּיַיִן שֶׁל שְׁבִיעִית. מָהוּ לָצֵאת בְּקוֹנְדִיטוֹן. מִדְּתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. קוֹנְדִיטוֹן כְּיַיִן. הָדָא אָמְרָה. יוֹצְאִין בְּיַיִן קוֹנְדִיטוֹן. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן מְזוּגִין. מִדְּתַנֵּי רִבִּי חִייָא. אַרְבָּעָה כוֹסוֹת שֶׁאָמְרוּ יוֹצְאִין בָּהֶן בֵּין חַיִּין וּבֵין מְזוּגִין וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא בָהֶן טַעַם וּמַרְאֶה יַיִן. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. מִצְוָה לָצֵאת בְּיַיִן אָדוֹם. שֶׁנֶּאֱמַר אַל תֵּרֶא יַיִן כִּי יִתְאַדָּם כִּי יִתֵּן בַּכּוֹסִינוּ וגו'. תְּאנֵי. מְבוּשָּׁל כִּמְטוּבָּל. מָהוּ לָצֵאת בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. יוֹצְאִין בְּיַיִן מְבוּשָּׁל. רִבִּי יוֹנָה לְטַעֲמֵיהּ. דְּרִבִּי יוֹנָה כַּד הֲוָה שָׁתֵי אַרְבַּע כַּסֵּי דְּפִסְחָא הֲוָה חַזּוּק רֵישֵׁיהּ עַד חַנָּא.

חַמִּיתֵיהּ חָדָא מַטְרוֹנִיתָא אַפּוֹי נְהוֹרִין. אָמְרָה. סַבָּא סַבָּא. חָדָא מֵהֲנֵי תְּלַת מִלָּה אִית בָּךְ. אוֹ דִּשְׁתּוּיֵי חֲמָרָא אַתְּ אוֹ דְמַלְוֵי בְרִבִּית אַתְּ אוֹ דִמְגַדֵּל חֲזִירֵי אַתְּ. אֲמַר לָהּ. תִּיפַּח רוּחָא דְּהַהִיא אִיתְּתָא. דְּחָדָא מֵהֲלִין תְּלַת מִלַּייָא לֵית בָּן. אֶלָּא אוּלְפָּן דִּשְׁכִיחָא לֵיהּ. דְּהַכֵּין כְּתִיב חָכְמַת אָדָם תְּאִיר פָּנָיו.

רִבִּי אַבָּהוּ אֲתִי לְטִבֵּירְיָא. חְמוֹנַאי תַּלְמִידֵי דְרִבִּי יוֹחָנָן אַפּוֹי נְהִירִין. אָמְרוּן תַּלְמוּדֵי לְרִבִּי יוֹחָנָן. אַשְׁכַּח רִבִּי אַבָּהוּ סִימוֹן. אֲתָא לְגַבֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. מַאי חַדְתָּא שְׁמַעְתְּ. אֲמַר לֵיהּ. תּוֹסֶפְתָּא עַתִּיקָא. קְרָא עֲלֵיהּ. חָכְמַת אָדָם תְּאִיר פָּנָיו.

אָמַר רִבִּי חָנָן. לוֹגָא דְאוֹרַיְתָא תַּמָּנְיָא עַתִּיקָא דְּמוּרַיְסָא דְצִיפּוֹרִי. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. וַחֲכְמְנָא לֵיהּ. דְּבֵית שַׁמַּאי הָווּ מְכִילִין בָּהּ דְּבַשׁ. תַּנֵּי. חֲצִי שְׁמִינִית תִּבָּרְנִית. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. חָדָא דִּירְדָן הֲוָה. וְלָמָּה קָרֵי לָהּ עַתִּיקָה. מִן בְּגִין דַּהֲוָה בְיוֹמָא. אִית דְּאָמְרֵי. דַּהֲוָה זְעִירָא וְרָבַת. וְאִית דְּאָמְרֵי. דְּאַזְעִירָא אַזְעֲרַת קוֹמֵי דַּהֲוָה. כַּמָּה הוּא שִׁיעוּרָן שֶׁל כּוֹס. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן פָּזִי וְרִבִּי יוּסֵי בַּר בֵּיבִין בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל. אֶצְבָּעַיִים עַל אֶצְבָּעַיִים עַל רוּם אֶצְבַּע וּמֶחֱצָה וּשְׁלִישׁ אֶצְבַּע. רַבָּנִן דְּקֵיסָרִן וְרִבִּי יוֹסֵי בַּר בֵּיבִין בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. אַתְיָא דְּרִבִּי נָתָן כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. כְּמוֹ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. בָּרְבִיעָא. כֵּן אָמַר רִבִּי נָתָן. בָּרְבִיעָא. לִכְשֶׁיִּקְרַשׁ וְיִהְיֶה בּוּ כְזַיִת.

רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מַעֲשֶׂה בְּפִירְדַת רִבִּי שֶׁמֵּתָה. וְטִהֲרוּ אֶת דָּמָהּ מִשּׁוּם נְבֵילָה. וְשָׁאַל רִבִּי אֶלְעָזָר אֶת רִבִּי סִימוֹן. עַד כַּמָּה. וְלֹא אִשְׁגַּח בֵּיהּ. וְשָׁאַל לֵיהּ רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי דְּאָמַר לֵיהּ. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִכֵּן טָמֵא. וּבְעַט רִבִּי אֶלְעָזָר עַד דְּלָא אַחְזַר לֵיהּ רִבִּי סִימוֹן שְׁמַעְתָּא. רַב בֵּיבָא הֲוָה יְתִיב מַתְנוּ הֲדֵין עוֹבְדָא. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי זְרִיקָא. בְּגִין דִּשְׁאַל לָךְ בִּיסְנָא. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִכֵּן טָמֵא. וּבְעַט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי זְרִיקָא. בְּגִין דִּשְׁאַל לָךְ

אַתְּ בְּעַט בֵּיהּ. אֲמַר לֵיהּ. בְּגִין דְּלָא הֲוַת דַּעְתִּי בִּי בָּעִיטְנָא בֵיהּ. דְּאָמַר רִבִּי חָנָן. וְהָיוּ חַיֶּיךְ תְּלוּאִים לְךְ מִנֶּגֶד. זֶה שֶׁלּוֹקֵחַ חִיטִּים לַשָּׁנָה. וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם. זֶה שֶׁלּוֹקֵחַ מִן [הַצִּידָקִין]. וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךְ. זֶה שֶׁלּוֹקֵחַ מִן הַפִּלְטָר. וַאֲנָא סְמִיכְנָא אֲפִלְטָר. וּמָהוּ כְדִי. הֵעִיד רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּתוֹרָא עַל דַּם נְבֵלָה שֶׁהוּא טָהוֹר. מַה לְטָהֵר מִן הַבָּשָׂר. הָא לְטַמֵּא אַתָּה מְטַמֵּא. תַּמָּן תַּנִּינָא. דַּם הַשֶּׁרֶץ כִּבְשָׂרוֹ מְטַמֵּא וְאֵין מַכְשִׁיר. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ. וְשִׁיעוּר טוּמְאָתוֹ שֶׁדָּמוֹ מְטַמֵּא כִּבְשָׂרוֹ. אָמַר רַב יוֹסֵי פְּלִיגִין בָּהּ תְּרֵין אֲמוֹרָאִין חַד אָמַר. טָמֵא. וְחַד אָמַר. טָהוֹר. מָאן דְּאָמַר טָמֵא. כְּרִבִּי יְהוּדָה. וּמָאן טָהוֹר. כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּתוֹרָא. רַב אֲבוּהָ דְּאִימָן אַחְתֵּיהּ דְּרִבִּי יְהוּדָה מוֹרְיֵינָא דְּנְשִׂיא הֲוָה.]

[שֶׁמָּא יַעֲנִי וְיֹאמְרוּ וכו'.] תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. קִינּוּחַ לֹא יִתְרוֹם מִפְּנֵי הַחֲשַׁד. תַּנֵּי. הַגִּיזְבָּרִין הָיוּ מְפַסְפְּסִין בְּקִילְקִין. תַּנֵּי מְדַבְּרִין הָיוּ עִמּוֹ מִשָּׁעָה שֶׁהוּא נִכְנָס עַד שָׁעָה שֶׁהוּא יוֹצֵא. וְיִמַּלֵּא פּוּמֵיהּ מוֹי. אָמַר רִבִּי תַּנְחוּמָא. מִפְּנֵי הַבְּרָכָה.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. בַּתּוֹרָה וּבַנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים מָצָאנוּ שֶׁאָדָם צָרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַבְּרִיּוֹת כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא צָרִיךְ לָצֵאת יְדֵי הַמָּקוֹם. בַּתּוֹרָה מִנַּיִן. דִּכְתִיב וְהָיִיתֶם נְקִיִּים מֵיְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל. בַּנְּבִיאִים מִנַּיִן. דִּכְתִיב אֵל אֱלֹהִים יְיָ אֵל אֱלֹהִים יְיָ הוּא יוֹדֵעַ וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע. בַּכְּתוּבִים מִנַּיִן. שֶׁנֶּאֱמַר וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם. גַּמְלִיאֵל זוּגָא שַׁאַל לְרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אִי זֶהוּ הַמְחוּוֹר שֶׁבְּכוּלָּן. אָמַר לֵיהּ. וְהָיִיתֶם נְקִיִּים מֵיְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל.

הלכה ג

משנה: שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה נִכְנָס וְשִׁקְלוֹ בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו וְזוֹרְקוֹ לִפְנֵי הַתּוֹרֵם וְהַתּוֹרֵם מִתְכַּוֵּין וְדוֹחֲקוֹ לַקּוּפָּה. אֵין הַתּוֹרֵם תּוֹרֵם עַד שֶׁיֹּאמַר לָהֶן אֲתְרוֹם. וְהֵן אוֹמְרִים לוֹ תְּרוֹם, תְּרוֹם, תְּרוֹם, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים: תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה וְחִיפָּה בִּקְטַבֶּלִיּוֹת הַשְּׁנִיָּיה וְחִיפָּה בִּקְטַבֶּלִיּוֹת. הַשְּׁלִישִׁית לֹא הָיָה מְחַפֶּה. וְלָמָּה הָיָה מְחַפֶּה שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְיִתְרוֹם מִן הַדָּבָר הַתָּרוּם. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה לְשֵׁם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַשְּׁנִיָּיה לְשֵׁם כְּרָכִים הַמּוּקָּפִין לָהּ וְהַשְּׁלִישִׁית לְשֵׁם בָּבֶל וּלְשֵׁם מָדַי וּלְשֵׁם מְדִינוֹת הָרְחוֹקוֹת:

הלכה: שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה כולי. אִילּוּ שְׁנֵי כְרִיִּים וְתָרַם מֵאֶחָד מֵהֶן עַל חֲבֵירוֹ שֶׁמָּא לֹא פָטַר חֲבֵירוֹ. הַנַּחַת רוּחַ הִיא לָהֶם שֶׁלֹּא יְהֵא קָרְבָּן מִתְקָרֵב אֶלָּא מִשֶּׁלָּהֶן תְּחִילָּה. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה כולי. תַּנֵּי שָׁמַט אֶת הַקְּטַבֶּלִיּוֹת נַעֲשׂוּ כוּלָּן שְׁרִיִּים. תַּנֵּי. שְׁלִישִׁית הִיא הָיְתָה עֲשִׂירָה שֶׁבְּכוּלָּן. שֶׁהָיוּ בָהּ אִיצְטְלֵי שֶׁלְּזָהָב וְדַרְכּוֹנוֹת שֶׁלְּזָהָב.

תַּנֵּי. תָּרַם אֶת הָרִאשׁוֹנָה לְשֵׁם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. שְׁנִיָּיה לְשֵׁם כְּרָכִין הַמּוּקָּפִין וּלְשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. וְהַשְּׁלִישִׁית לְשֵׁם בָּבֶל וּלְשֵׁם מָדַיי וּלְשֵׁם מְדִינוֹת הָרְחוֹקוֹת וּלְשֵׁם כָּל

יִשְׂרָאֵל. תַּנֵּי. נָטַל מִן הָרִאשׁוֹנָה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּרִאשׁוֹנָה נוֹטֵל מִן הַשְּׁנִיָּיה. נָטַל מִן הַשְּׁנִיָּיה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּשְׁנִיָּיה נוֹטֵל מִן הַשְּׁלִישִׁית. שָׁלְמָה שְׁלִישִׁית חוֹזֶר לַשְּׁנִיָּיה. שָׁלְמָה שְׁנִיָּיה חוֹזֶר לְרִאשׁוֹנָה. שָׁלְמוּ שְׁלָשְׁתָּן חוֹזֵר וְשׁוֹקֵל. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. חוֹזֵר לִשְׁיֵרִיים. שֶׁהָיָה רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. מוֹעֲלִין בִּשְׁיֵרִיים שֶׁמָּא יִצְרְכוּ לָהֶן בַּסּוֹף.

[וְכֵן הָיָה רִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר אוֹמֵר. זְרִיזוּת מְבִיאָה לִידֵי נְקִיּוּת. נְקִיּוּת מְבִיאָה לִידֵי טַהֲרָה. טַהֲרָה מְבִיאָה לִידֵי קְדוּשָׁה. קְדוּשָׁה מְבִיאָה לִידֵי עֲנָוָה. עֲנָוָה מְבִיאָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. יִרְאַת חֵטְא מְבִיאָה לִידֵי חֲסִידוּת. חֲסִידוּת מְבִיאָה לִידֵי רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ מֵבִיא לִידֵי תְּחִיַּית הַמֵּתִים. תְּחִיַּית הַמֵּתִים מְבִיאָה לִידֵי אֵלְיָהוּ זָכוּר לַטּוֹב. זְרִיזוּת מְבִיאָה לִידֵי נְקִיּוּת. דִּכְתִיב וְכֹלָּה מִכַּפֵּר. נְקִיּוּת מְבִיאָה לִידֵי טַהֲרָה. דִּכְתִיב וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה. טַהֲרָה מְבִיאָה לִידֵי קְדוּשָׁה. דִּכְתִיב וְטִהֲרָהּ וְקִידְּשָׁהּ. קְדוּשָׁה מְבִיאָה לִידֵי עֲנָוָה. דִּכְתִיב כִּי כֹה אמַר רָם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם... וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ. עֲנָוָה מְבִיאָה לִידֵי יִרְאַת חֵטְא. דִּכְתִיב עֲנָוָה יִרְאַת ה'. יִרְאַת חֵטְא מְבִיאָה לִידֵי חֲסִידוּת. דִּכְתִיב וְחֶסֶד ה' מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵיאָיו. חֲסִידוּת מְבִיאָה לִידֵי רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ. דִּכְתִיב אָז דִּבַּרְתָּ בְחָזוֹן לַחֲסִידֶיךָ. רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ מֵבִיא לִידֵי תְּחִיַּית הַמֵּתִים. דִּכְתִיב וְנָתַתִּי רוּחִי בָּכֶם וְחִייתֶם. תְּחִיַּית הַמֵּתִים מְבִיאָה לִידֵי אֵלְיָהוּ זָכוּר לַטּוֹב. דִּכְתִיב אָז תָּבִין יִרְאַת ה' וְדַעַת אֱלֹיוֹן תִּמְצָא. תַּאנָא בְשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. כָּל מִי שֶׁקִּבּוּעַ בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּמְדַבֵּר לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ וְאוֹכֵל פֵּירוֹתָיו בְּטָהֳרָה וְקוֹרֵא קְרִיַּת שְׁמַע בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב יְהֵא מְבוּשָׂר שֶׁבֶּן הָעוֹלָם הַבָּא הוּא.]

פרק ד

הלכה א

משנה: הַתְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ. לוֹקְחִין בָּהּ תְּמִידִין וּמוּסָפִין וְנִסְכֵּיהֶם הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְכָל קָרְבְּנוֹת הַצִּיבּוּר. שׁוֹמְרֵי סְפָחִים בַּשְּׁבִיעִית נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר אַף הָרוֹצֶה מִתְנַדֵּב שׁוֹמֵר חִנָּם. אָמְרוּ לוֹ אַף אַתָּה אוֹמֵר שֶׁאֵין בָּאִין אֶלָּא מִשֶּׁל צִיבּוּר:

הלכה: הַתְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ כול'. מָה רָאָה זְמַן עֲצֵי כֹהֲנִים וְהָעָם לְהִימָּנוֹת. אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁעָלוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגּוֹלָה וְלֹא מָצְאוּ עֵצִים בַּלִּישְׁכָּה וְעָמְדוּ אֵילּוּ וְנִתְנַדְּבוּ עֵצִים מִשֶּׁלְעַצְמָן וּמְסָרוּם לַצִּיבּוּר וְקָרְבוּ מֵהֶן קָרְבְּנוֹת צִיבּוּר. וְהִתְנוּ עִמָּהֶן הַנְּבִיאִים שֶׁבֵּינֵיהֶן שֶׁאֲפִילוּ לִשְׁכָּה מְלֵיאָה עֵצִים וְעָמְדוּ אֵילּוּ וְנִתְנַדְּבוּ עֵצִים מִשֶּׁלְעַצְמָן שֶׁלֹּא יִהֵא קָרְבָּן מִתְקָרֵב אֶלָּא מִשֶּׁלָּהֶן תְּחִילָּה. אָמַר רִבִּי אָחָא. דְּרִבִּי יוֹסֵה הִיא. דְּרִבִּי יוֹסֵה אָמַר. אַף הָרוֹצֶה מִתְנַדֵּב שׁוֹמֵר חִנָּם. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. מַה פְּלִיגִין. בְּגוּפוֹ שֶׁלְקָרְבָּן.

אֲבָל בְּמַכְשִׁירֵי קָרְבָּן כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהוּא מִשְׁתַּנֶּה קָרְבָּן יָחִיד לְקָרְבָּן צִיבּוּר. תַּנֵּי. [אִ]שָּׁה שֶׁעָשָׂת כֻּתּוֹנֶת לִבְנָהּ צְרִיכָה לִמְסוֹר לְצִיבּוּר. אָמַר רִבִּי אָחָא. דְּרִבִּי יוֹסֵי הִיא. דְּרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. אַף הָרוֹצֶה מִתְנַדֵּב שׁוֹמֵר חִנָּם. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רִבִּי אִילָא. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. מַה פְּלִיגִין. בְּגוּפוֹ שֶׁלְקָרְבָּן. אֲבָל בְּמַכְשִׁירֵי קָרְבָּן כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהוּא מִשְׁתַּנֶּה קָרְבָּן יָחִיד לְקָרְבָּן צִיבּוּר. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי. אוֹתָן הַיָּמִים נוֹהֲגִין בִּשְׁעַת קָרְבָּן וְשֶׁלֹּא בִּשְׁעַת קָרְבָּן. רִבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר. אֵינָן נוֹהֲגִין אֶלָּא בִּשְׁעַת קָרְבָּן. וְעוֹד מִן הָדָא דְתַנֵּי. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי צָדוֹק. אָנוּ הָיִינוּ מַבְנֵי סְנָאָה בָּן בִּנְיָמִן וְחָל תִּשְׁעָה בְאָב לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת וְדָחִינוּ אוֹתוֹ לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת וְהָיִינוּ מִתְעַנִּין וְלֹא מַשְׁלִימִין.

הָעוֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. מַתְנִיתָא דְרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר . אֵין הָעוֹמֶר בָּא מִן הַסּוּרְיָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. כָּל קָרְבְּנוֹת הַיָּחִיד וְהַצִּיבּוּר בָּאִין מִן הָאָרֶץ וּמְחוּצָה לָאָרֶץ. מִן הֶחָדָשׁ וּמִן הַיָּשָׁן. חוּץ מִן הָעוֹמֶר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם. שֶׁאֵין בָּאִין אֶלָּא מִן הֶחָדָשׁ וּמִן הָאָרֶץ. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל הִיא. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. אֵין הָעוֹמֶר בָּא מִן הַסּוּרְיָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. עֶשֶׂר קְדוּשׁוֹת הֵן. אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל מְקוּדֶּשֶׁת מִכָּל הָאֲרָצוֹת. וּמַה הִיא קְדוּשָּׁתָהּ. שֶׁמְּבִיאִין מִמֶּנָּה הָעוֹמֶר וְהַבִּיכּוּרִים וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם. מַה שֶּׁאֵין מְבִיאִין כֵּן מִכָּל הָאֲרָצוֹת. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל הִיא. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. אֵין הָעוֹמֶר בָּא מִן הַסּוּרְיָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר. מֶה חָרִישׁ רְשׁוּת אַף קָצִיר רְשׁוּת. יָצָא קָצִיר הָעֹמֶר. שֶׁהוּא מִצְוָה. הֲוֵי מָאן תַּנָּא שׁוֹמְרֵי סְפָחִים בַּשְּׁבִיעִית נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. לֹא מָצְאוּ בְסוּרְיָא מְבִיאִין אוֹתוֹ מִסְּפִחִין שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הֲהֵן עוֹמֶר מָהוּ שֶׁיִּזָּרַע לָכֵן מִתְּחִילָּה. רִבִּי חִייָה בַּר אַדָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. לֹא נִמְצָא כְקוֹמֵץ עַל הַשְּׁיָרַיִים שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין. אָמַר לֵיהּ. נַעֲשֶׂה כַּחֲמִשָּׁה דְבָרִים שֶׁהֵן בָּאִין בְּטוּמְאָה וְאֵינָן נֶאֱכָלִין בְּטוּמְאָה.

כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹטֵל מָעוֹת מִן הַשּׁוּלְחָנִי וְנוֹתֵן לַקּוֹצְרִין וּלְשׁוֹמְרִין עַד שֶׁלֹּא יַקְרִב הָעוֹמֶר. מֵבִיא מָעוֹת מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה וּמְחַלְּלָן עָלָיו. וְטָבוּ כֵן. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי בָּא. כָּל מַה שֶׁיִּתֵּן הֵן הֵן דָּמָיו מִשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה. תַּנֵּי. אַף בְּפַתְחֵי אֲבָנִים כֵּן. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹטֵל מָעוֹת מִשּׁוּלְחָנִי וְנוֹתֵן לַחוֹצְבִין וּלְסַתְּתִין עַד שֶׁלֹּא תִינָּתֵן עַל גַּבֵּי הַדִּימוֹס. [אַחַר כָּךְ] מֵבִיא מָעוֹת מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה וּמְחַלְּלָן עָלֶיהָ. וְטָבָא הִיא כֵן. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. כָּל מַה שֶׁיִּתֵּן הֵן הֵן דָּמָיו מִשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה.

הלכה ב

משנה: פָּרָה וְשָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וּלְשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית בָּאִין מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. כֶּבֶשׂ פָּרָה וְכֶבֶשׂ שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ וּלְשׁוֹן שֶׁבֵּין קַרְנָיו וְאַמַּת הַמַּיִם וְחוֹמַת הָעִיר וּמִגְדְּלוֹתֶיהָ וְכָל צָרְכֵי

הָעִיר בָּאִין מִשְׁיֵרֵי הַלִּשְׁכָּה. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר כֶּבֶשׂ פָּרָה כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים עוֹשִׂין אוֹתוֹ מִשֶּׁל עַצְמָן: מוֹתַר שְׁיֵרֵי לִשְׁכָּה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהֶן. לוֹקְחִין בָּהֶן יֵינוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת וְהַשָּׂכָר לַהֶקְדֵּשׁ דִּבְרֵי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אִין מִשְׁתַּכְּרִין בְּשֶׁל הֶקְדֵּשׁ אַף לֹא מִשֶּׁל עֲנִיִּים: מוֹתַר הַתְּרוּמָה מֶה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ. רִקּוּעֵי זָהָב צִיפּוּי לְבֵית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר מוֹתַר הַפֵּירוֹת קַיָּיץ הַמִּזְבֵּחַ. מוֹתַר תְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מוֹתַר תְּרוּמָה קַיָּיץ הַמִּזְבֵּחַ. מוֹתַר נְסָכִים לִכְלֵי שָׁרֵת. רִבִּי חֲנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר מוֹתַר נְסָכִים קַיָּיץ הַמִּזְבֵּחַ מוֹתַר תְּרוּמָה לִכְלֵי שָׁרֵת. זֶה וְזֶה לֹא הָיוּ מוֹדִין בַּפֵּירוֹת:

הלכה: פָּרָה וְשָׂעִיר כול'. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. שְׁלֹשָׁה לְשׁוֹנוֹת הֵן. שֶׁלְשָׁעִיר בְּסֶלַע. שֶׁלְמְצוֹרָע בְּשֶׁקֶל. שֶׁלְפָּרָה בִּשְׁתֵּי סְלָעִים. רִבִּי חוֹנְיָיה דִּבְרַת חַוּוְרָן רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן חַלְפוּתָא. שֶׁלְפָּרָה בִּשְׁתֵּי סְלָעִים וּמֶחֱצָה. וְאִית דְּמַפְקִין לִישְׁנָא . בָּעֲשָׂרָה (זין) [זוז] .

רַב יְהוּדָה בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים הַמְלַמְּדִין אֶת הַכֹּהֲנִים הִילְכוֹת שְׁחִיטָה הִילְכוֹת קַבָּלָה הִילְכוֹת זְרִיקָה נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רִבִּי יִצְחָק בַּר רְדִיפָה בְּשֵׁם אִימֵּי. מְבַקְּרֵי מוּמֵי קָדָשִׁים נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רִבִּי אָחָא רִבִּי תַּנְחוּם בַּר חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְלַאי. מַגִּיהֵי סֵפֶר הֶעָזָרָה נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. גִּידּוּל בַּר בְּנָיָמִן בְּשֵׁם אַסִּי. שְׁנֵי דַיָּינֵי גְזֵילוֹת נוֹטְלִין שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. שְׁמוּאֵל אָמַר. נָשִׁים הָאוֹרְגוֹת בַּפְּרָכוֹת נוֹטְלוֹת שְׂכָרָן מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. רַב חוּנָה אָמַר. מִתְּרוּמַת בֶּדֶק הַבַּיִת. מַה וּפְלִיג. שְׁמוּאֵל עֲבֵד לֵיהּ כְּקַרְבָּן. רַב חוּנָה עֲבֵד לֵיהּ כִּבְיָנְיָין. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. תַּנָּא רִבִּי יְהוּדָה גְּרוֹגְרוֹת. הַקְּטוֹרֶת וְכָל קָרְבְּנוֹת הַצִּיבּוּר בָּאִין מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה. מִזְבַּח הַזָּהָב וְכָל כְּלֵי שָׁרֵת בָּאִין מִמּוֹתְרֵי נְסָכִים. מִזְבַּח הָעוֹלָה וְהַהֵיכָל וְהָעֲזָרוֹת בָּאִין מִשְׁיֵרֵי לִשְׁכָּה. חוּץ לָעֲזָרוֹת בָּאִין מִלִּשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת. וְהָא תַנֵּי. אַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ הַהֵיכָל וְהָעֲזָרוֹת מוֹעָלִין בָּהֶן. וְכִי יֵשׁ מְעִילָה בִּשְׁיֵרִים. אֶלָּא כְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אָמַר. מוֹעָלִין בִּשְׁיֵרִיִּים. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. כְּלוּם אָמַר רִבִּי מֵאִיר אֶלָּא בְּתוֹךְ שְׁנָתוֹ. וְהָכָא חוּץ לִשְׁנָתוֹ אֲנָן קַיְימִין.

אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. תַּנָּא רִבִּי יְהוּדָה גְּרוֹגְרוֹת. הַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנוֹרָה וְהַמִּזְבְּחוֹת וְהַפָּרְכוֹת מְעַכְּבִין אֶת הַקָּרְבָּן. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִין אֵין לְךָ מְעַכֵּב אֶת הַקָּרְבָּן אֶלָּא הַכִּיּוֹר וְהַכָּן בִּלְבַד. וְלֹא אָמַר כֵּן. רִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יוֹסֵי בֵּן חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. כָּל הֵן דִּכְתִיב נִכַּח מְעַכֵּב. צָלַע אֵינוֹ מְעַכֵּב. וְאָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. וַאֲפִילוּ צָלַע מְעַכֵּב. וְאָמַר רִבִּי אִילָּא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. וַאֲפִילוּ שִׁימָה מְעַכֶּבֶת. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. כָּאן בָּעֲבוֹדוֹת שֶׁבִּפְנִים וְכָאן בָּעֲבוֹדוֹת שֶׁבַּחוּץ.

אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. שַׁחֲצִית גְּדוֹלָה הָיְתָה בִּבְנֵי כֹהֲנִים גְּדוֹלִים. שֶׁיּוֹתֵר מִשִּׁשִּׁים כִּכְּרֵי זָהָב [הָיוּ מוֹצִיאִין בָּהּ.] הָיָה כִבְשָׁהּ שֶׁלְפָרָה עוֹמֵד וְלֹא הָיָה אֶחָד מֵהֶן מוֹצִיא פָּרָתוֹ בְּכִבְשׁוֹ שֶׁלְחֲבֵירוֹ אֶלָּא סוֹתְרוֹ וּבוֹנֶה אוֹתוֹ מִשֶּׁלּוֹ. הֲתִיב רִבִּי עוּלָּא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְהָא תַנֵּי. שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק שְׁתֵּי פָרוֹת עָשָׂה. לֹא בְכֶבֶשׁ שֶׁהוֹצִיא אֶת זוֹ הוֹצִיא אֶת זוֹ. אִית לָךְ מֵימַר. שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק שִׁיחֵץ הָיָה. מַיי כְדוֹן. עַל שֵׁם מַעֲלָה הִיא בְּפָרָה סִילְסוּל הוּא בְּפָרָה. תַּנֵּי. זִיזִין וּכְתָלִין הָיוּ יוֹצְאִין מִיכָּן וּמִיכָּן כְּדֵי שֶׁלֹּא יָצִיצוּ הַכֹּהֲנִים וְיִטַּמּוּ.

אֶלָּא אִם רָצָה יְהֵא הַהֶפְסֵד שֶׁלּוֹ. וְהַשָּׂכָר לְהֶקְדֵּשׁ מוּתָּר. כְּהָדָא בַּר זְמִינָא אַת פְּקִיד גַּבֵּיהּ מַדַּל דְּיַתְמִין. אֲתָא וּשְׁאַל לְרִבִּי מָנָא. אֲמַר לֵיהּ. אֵין בְּעִית דִּי הֶפְסֵדָה דִידָךְ וַאֲגָרָה דְתִתְרַוֵיכוֹן שָׁרֵי. רִבִּי חִייָה בַּר אַדָּא אִתְפְּקִיד גַּבֵּיהּ מַדַּל דְּיַתְמִין וַעֲבַד כֵּן.

כּוּלָּהּ דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל [הִיא]. רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף פָּתַר מַתְנִיתָא. מוֹתַר פֵּירוֹת שָׁכָר לְהֶקְדֵּשׁ. מוֹתַר נְסָכִים זוֹ סְאָה רְבִיעִית. רִבִּי יוֹחָנָן פָּתַר מַתְנִיתָא. מוֹתַר פֵּירוֹת זוֹ סְאָה רְבִיעִית. מוֹתַר נְסָכִים לְבֵירוּצִים. וְלֵית לֵיהּ לְרִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף לְבֵירוּצִים. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. מַה דְנָפַל לְסְאָה רְבִיעִית נְפַל לְבֵירוּצִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף נִיחָא. אֵין מִשְׁתַּכְּרִין מִשֶּׁלְהֶקְדֵּשׁ אַף לֹא מִשֶּׁלְעֲנִיִּים. לְפִיכָךְ זֶה וָזֶה לֹא הָיוּ מוֹדִין בַּפֵּירוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן קַשְׁיָא. תַּנִּינָן עָמְדוּ מִשָּׁלֹשׁ יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע. וְתַנִּינָן. וְזֶה וָזֶה לֹא הָיוּ מוֹדִין בַּפֵּירוֹת לֹא הָיוּ מוֹדִין בַּפֵּירוֹת בְּקַיִץ לַמְּזַבֵּחַ. אֲבָל מוֹדִין הָיוּ בִכְלֵי שָׁרֵת. עַד כְּדוֹן בֵּירוּצֵי צִיבּוּר. וַאֲפִילּוּ בֵירוּצֵי יָחִיד. וְלֹא נִמְצְאוּ כְלֵי שָׁרֵת בָּאִין מִשֶּׁל יָחִיד. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אִשָּׁה שֶׁעָשָׂת כֶּתוֹנֶת לִבְנָהּ צְרִיכָה לְמְסוֹר לְצִיבּוּר. עַד כְּדוֹן בֵּירוּצֵי לַח. וַאֲפִילּוּ בֵירוּצֵי יָבֵשׁ. כַּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. הַנְּסָכִים שֶׁקִּדְּשׁוּ בַכֶּלִי וְנִמְצָא הַזֶּבַח פָּסוּל. אִם יֵשׁ שָׁם זָבַח אַחֵר יִקָּרְבוּ עִמּוֹ. וְאִם לָאו יִיפָּסְלוּ בְלִינָה.

הלכה ג

משנה: מוֹתַר הַקְּטוֹרֶת מָה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ מַפְרִישִׁין מִמֶּנָּה שְׂכַר הָאוּמָנִין וּמְחַלְּלִין אוֹתָהּ עַל מָעוֹת הָאוּמָנִין וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ לָאוּמָנִין בִּשְׂכָרָן וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה. וְאִם בָּא חָדָשׁ בִּזְמַנּוֹ לוֹקְחִין אוֹתָהּ מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה וְאִם לָאו מִן הַיְשָׁנָה׃

הלכה: וְלֹא נִמְצָא הַהֶקְדֵּשׁ מִתְחַלֵּל עַל הַהֶקְדֵּשׁ. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר כַּרְסָנָה. מֵבִיא מָעוֹת וּמְחַלְּלִין עַל הַבִּנְיָין וּמֵבִיא קְטוֹרֶת וּמְחַלְּלִין עֲלֵיהֶן וְנוֹתְנִין אוֹתָן לָאוּמָנִין בִּשְׂכָרָן. אוֹתָן הַמָּעוֹת מַה יֵּעָשֶׂה בָהֶן. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹמֵר אֲנִי. יִינָּתְנוּ לְבֵית גַּרְמוּ וּלְבֵית אַבְטִינָס שֶׁהָיוּ בְקִיאִין בְּפִיטּוּם הַקְּטוֹרֶת וּבְמַעֲשֶׂה לֶחֶם הַפָּנִים. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב. וְהֵן שֶׁיְּהוּ חַיָּיבִין לָהֶן מָעוֹת מִשָּׁעָה רִאשׁוֹנָה. רִבִּי חִייָה בַּר בָּא בָעֵי. לֹא הָיוּ חַיָּיבִין לָהֶן מָעוֹת מִשָּׁעָה הָרִאשׁוֹנָה. אָתָא רִבִּי בָּא בְשֵׁם רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מְקַיְּצִין בָּהֶן

אֶת הַמִּזְבֵּחַ . רִבִּי בָּא בַּר כֹּהֶן בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. מִחְלְפָא שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי חִייָא בַּר בָּא. תַּמָּן צְרִיכָה לֵיהּ וְהָכָא פְּשִׁיטָא לֵיהּ. הֵן דִּצְרִיכָה לֵיהּ. בִּכְלֵי שָׁרֵת. הֵן דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ. בְּקַיָּץ לַמִּזְבֵּחַ.

דְּאִיתְפַּלְגוֹן. פִּיטְמָהּ בַּחוּלִין. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי חֲנִינָה אָמַר. פְּסוּלָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. כְּשֵׁירָה. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָה. קוֹדֶשׁ הִיא. שֶׁתְּהֵא הֶוְיָיתָהּ בַּקוֹדֶשׁ. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. קוֹדֶשׁ הִיא. שֶׁתְּהֵא בָאָה מִתְּרוּמַת הַלִּישְׁכָּה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַתְיָא דְּרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה כִּשְׁמוּאֵל וּדְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי כְּרִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִּינָן. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְכָל קָרְבָּנוֹת צִיבּוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. קְטוֹרֶת. אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. תִּיפְתָּר בְּאוֹמֵן מִשֶּׁלְבֵּית אֶבְטִינָס שֶׁהָיָה נוֹטֵל בִּשְׂכָרוֹ קְטוֹרֶת. וּדְרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי חֲנִינָא כִּשְׁמוּאֵל. דְּאָמַר רַב הוּנָא בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. מַכְתֶּשֶׁת עָשׂוּ אוֹתָהּ כִּכְלֵי שָׁרֵת לְקַדֵּשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אָמְרָהּ רַב חוּנָה קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. דָּבָר שֶׁקִּדֵּשׁ בִּכְלֵי שָׁרֵת נִפְדֶּה. אָמַר לֵיהּ. וְלֹא דְּשִׁמוּאֵל הִיא. דִּשְׁמוּאֵל אָמַר. קַל הוּא בְּמוֹתָר. דְּאִיתְפַּלְגוֹן. הוֹתִירוּ תְּמִימִים. שְׁמוּאֵל אָמַר. נִפְדִּים כִּתְמִימִים. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נִפְדִּין כִּפְסוּלֵי הַמּוּקְדָּשִׁין. הוֹתִירוּ שְׁעִירִים. עַל דַּעְתֵּיהּ דִּשְׁמוּאֵל. אִם עוֹלָה נִפְדִּית לֹא כָל שֶׁכֵּן חַטָּאת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. אָמַר רִבִּי זְעוּרָא. יִרְעוּ. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. מְקַיְּיצִין בָּהֶן אֶת הַמִּזְבֵּחַ. וְקַשְׁיָא. יֵשׁ חַטָּאת קָרֵיבָה עוֹלָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. שַׁנְייָא הִיא. שֶׁאֵין קָרְבָּנוֹת צִיבּוּר נִקְבָּעִין אֶלָּא בִּשְׁחִיטָה. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. תְּנֵי בֵּית דִּין הוּא עַל הַמּוֹתָרוֹת שֶׁיִּקְרְבוּ עוֹלוֹת.

הלכה ד

משנה: הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְקָרְבָּנוֹת הַצִּיבּוּר יִנָּתְנוּ לָאוּמָּנִין בִּשְׂכָרָן דִּבְרֵי רַבִּי עֲקִיבָה. אָמַר לוֹ בֶּן עַזַּאי אֵינָהּ הִיא הַמִּידָּה אֶלָּא מַפְרִישִׁין מֵהֶן שְׂכַר הָאוּמָּנִין וּמְחַלְּלִין אוֹתָן עַל מָעוֹת הָאוּמָּנִין וְנוֹתְנִין אוֹתָן לָאוּמָּנִין בִּשְׂכָרָן וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִין אוֹתָן מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה: הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיְתָה בָהֶן בְּהֵמָה רְאוּיָה עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ זְכָרִים וּנְקֵבוֹת. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר זְכָרִים יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי עוֹלוֹת וּנְקֵיבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים וּדְמֵיהֶן יִפְּלוּ עִם שְׁאָר נְכָסִים לְבֶדֶק הַבַּיִת. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. זְכָרִים עַצְמָן יִקָּרְבוּ עוֹלוֹת וּנְקֵבוֹת יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת. וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבַּיִת. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מִדִּבְרֵי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ שֶׁרִבִּי אֱלִיעֶזֶר הִשְׁוָה אֶת מִדּוֹתָיו וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ חִלֵּק. אָמַר רַבִּי פַּפְּיָס שָׁמַעְתִּי אֶת דִּבְרֵי שְׁנֵיהֶן הַמַּקְדִּישׁ בְּפֵרוּשׁ כְּדִבְרֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהַמַּקְדִּישׁ סְתָם כְּדִבְרֵי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ: הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ יֵינוֹת וּשְׁמָנִים וְעוֹפוֹת. רִבִּי לְעָזַר אוֹמֵר יִמָּכְרוּ לְצָרְכֵי אוֹתוֹ הַמִּין וְיָבִיא בִּדְמֵיהֶן עוֹלוֹת וּשְׁאָר נְכָסִים יִפְּלוּ לְבֶדֶק הַבַּיִת:

הלכה: הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיוּ בָהֶן דְּבָרִים רְאוּיִין לְכָל קָרְבָּנוֹת צִיבּוּר. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. קְטוֹרֶת. אָמַר רַב הוֹשַׁעְיָה. תִּיפְתַּר בְּאוֹמֶן מְשֻׁלְבֵּית אֶבְטִינָס שֶׁהָיָה נוֹטֵל בִּשְׂכָרוֹ קְטוֹרֶת. מַה טַעֲמֵיהּ דָּבָן עֲזַאי. שֶׁאֵין הַהֶקְדֵּשׁ מִתְחַלֵּל עַל הַמְּלָאכָה אֶלָּא עַל הַמָּעוֹת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. יֵשׁ בְּקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת שֶׁפְּתָם הֶקְדֵּישׁוֹת לְבֶדֶק הַבַּיִת. הֶקְדֵּשׁ בֶּדֶק הַבַּיִת חָל עַל הַכֹּל וּמוֹעֲלִין בְּגִידּוּלֵיהֶן וְאֵין בָּהֶן הֲנָיָה לַכֹּהֲנִים. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. דִּרְבִּי לְיֵעֶזֶר הִיא. דְּתַנִּינָן. הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו וְהָיְתָה בָהֶן בְּהֵמָה רְאוּיָה עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ זְכָרִים וּנְקֵיבוֹת. רִבִּי לְיֵעֶזֶר אוֹמֵר. זְכָרִים יִימָּכְרוּ לִצְרִיכֵי עוֹלוֹת וּנְקֵיבוֹת יִימָּכְרוּ לִצְרִיכֵי זִבְחֵי שְׁלָמִים וּדְמֵיהֶן יִפָּלוּ עִם שְׁאָר נְכָסִים לְבֶדֶק הַבַּיִת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי לְעֶזֶר. וְאִישׁ כִּי יַקְדִּשׁ אֶת בֵּיתוֹ קוֹדֶשׁ לַיי. מַה אֲנָן קַיְימִין. אִם בְּבֵית דִּירָה. כְּבַר כָּתוּב אִם הַמַּקְדִּישׁ יִגְאַל אֶת בֵּיתוֹ. אֶלָּא כֵּן אֲנָן קַיְימִין. בְּמַקְדִּישׁ נְכָסָיו. מִיכָּן שֶׁפְּתָם הֶקְדֵּישׁוֹת לְבֶדֶק הַבַּיִת.

רִבִּי זְעוּרָה רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. פְּלִיגִין בַּמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו. אֲבָל בַּמַּקְדִּישׁ עֶדְרוֹ כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהוּא לַמִּזְבֵּחַ. רִבִּי בָּא רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב. מַה פְלִיגִין. בַּמַּקְדִּישׁ עֶדְרוֹ. אֲבָל בַּמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהוּא לְבֶדֶק הַבַּיִת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעוּרָא נִיחָא. וְקַשְׁיָא עַל דְּרִבִּי בָּא. בְּהֵמָה לֹא לַמִּזְבֵּחַ הִיא. בְּהֵמָה לַמִּזְבֵּחַ הִיא. וְלָמָּה סָתַם הָאִישׁ הַזֶּה. שֶׁהוּא כָאוֹמֵר. לֹא יְהוּ אֶלָּא לְבֶדֶק הַבַּיִת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. לֹא שַׁנְייָא. הִיא הַמַּקְדִּישׁ נְכָסָיו הִיא הַמַּקְדִּישׁ עֶדְרוֹ. הִיא הַמַּחֲלוֹקֶת.

רַב חוּנָה בְשֵׁם רַב רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת שֶׁפּוֹדִין תְּמִימִין יֵצְאוּ לְחוּלִין. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּוֹלָדָן וַחֲלָבָן מוּתָּר לְאַחַר פִּדְיוֹנָם. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. תִּיפְתַּר שֶׁפּוֹדִין תְּמִימִין וְהוּמְמוּ. רִבִּי יוֹסֵה בְשֵׁם רַב חִסְדָּא. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. וּוֹלָדָן וַחֲלָבָן אָסוּר לְאַחַר פִּדְיוֹנָן. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵה. קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת שֶׁפָּדְיָין תְּמִימִים יֵצְאוּ לְחוּלִין. אֵין תֵּימַר. לֹא יָצְאוּ לְחוּלִין. הֵיאַךְ קָדְשֵׁי הַמִּזְבֵּחַ חֻלִּין עַל קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת.

בַּעֲלֵי מוּמִין קְדוּשַׁת הַמִּזְבֵּחַ חָלָה עֲלֵיהֶן. לֵיידָא מִילָּה. לַגִּיזָּה וְלָעֲבוֹדָה. הִפְרִישׁ נְקֵיבָה לְעוֹלָתוֹ וּלְפִסְחוֹ וּלְאֲשָׁמוֹ עוֹשֶׂה תְמוּרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. לְעוֹלָתוֹ עוֹשֶׂה תְמוּרָה. לְפִסְחוֹ וּלְאֲשָׁמוֹ אֵינוֹ עוֹשֶׂה תְמוּרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי שִׁמְעוֹן. לְעוֹלָתוֹ. וּלְפִסְחוֹ וּלְאֲשָׁמוֹ אֵינוֹ עוֹשֶׂה תְמוּרָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. שֶׁכֵּן מָצִינוּ נְקֵיבָה בָעוֹף כְּשֵׁירָה לְבוֹא עוֹלָה. [וְ]אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. אִם מִין בְּמִינוֹ הוּא חָלוּק עָלָיו לֹא כָל שֶׁכֵּן מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. אֵי זֶהוּ מִין בְּמִינוֹ שֶׁהוּא חָלוּק עָלָיו. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אָשָׁם בֶּן שָׁנָה הֵבִיא בֶּן שְׁתַּיִם יָצָא. בֶּן שְׁתַּיִם וְהֵבִיא בֶּן שָׁלֹשׁ לֹא יָצָא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ שְׁנֵיהֶן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. כְּמַה דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר. נְקֵיבָה לְעוֹלָה לֹא קָדְשָׁה אֶלָּא הֶקְדֵּשׁ דָּמִים. כֵּן רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. נְקֵיבָה לְעוֹלָה לֹא קָדְשָׁה אֶלָּא

הֶקְדֵּשׁ דְּמִים. אֵין תֵּימַר. קָדְשָׁה הֶקְדֵּשׁ גּוּפוֹ יִרְעוּ. אָמַר רִבִּי. אֲנִי רוֹאֶה אֶת דִּבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בְּפֶסַח שֶׁמָּא הֶקְדֵּשׁ פֶּסַח בָּא שְׁלָמִים. וְלֹא אֶרְאֶה אֶת דִּבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בָּאָשָׁם שֶׁמָּא הֶקְדֵּשׁ אָשָׁם בָּא עוֹלָה. אָמַר רִבִּי אַבִּין. אִם הֶקְדֵּישׁ פֶּסַח בָּא שְׁלָמִים גּוּפוֹ קָרֵב שְׁלָמִים. אִם הֶקְדֵּשׁ אָשָׁם בָּא עוֹלָה אֵין גּוּפוֹ קָרֵב עוֹלָה. מַאי כְדוֹן. הֲהֵין אָמַר. הֶקְדֵּשׁ דְּמִים קָדַשׁ. וְהָהֵין אָמַר. הֶקְדֵּשׁ גּוּפוֹ קָדַשׁ.

רִבִּי זְעוּרָה בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וגומ'. אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיי לְעוֹלָה. הַכֹּל קָרֵב לְעוֹלָה. לְרָצוֹנְכֶם תְּמִים זָכָר. מְנַיִין אֲפִילוּ נְקֵיבוֹת. תַּלְמוּד לוֹמַר בַּבָּקָר לְרַבּוֹת אֶת הַנְּקֵבוֹת. רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר. כָּתוּב זָכָר. וְאַתְּ אָמַרְתָּ בַּבָּקָר לְרַבּוֹת אֶת הַנְּקֵבוֹת. וְדִכְוָתָהּ כָּתָב תְּמִים. וְאַתְּ אָמַרְתָּ בַּבָּקָר לְרַבּוֹת בַּעֲלֵי מוּמִין.

מַה בֵּינֵיהוֹן. רַב אָמַר. שִׁיבְטָא דְכַרְכָּדָא בֵּינֵיהוֹן.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי לָעְזָר. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וגו'. אֲשֶׁר יַקְרִיב לַיי לְעוֹלָה. הַכֹּל קָרֵב עוֹלָה. לְרָצוֹנְכֶם תְּמִים זָכָר. יָכוֹל אֲפִילוּ עוֹפוֹת. תַּלְמוּד לוֹמַר בַּבָּקָר. לֹא עוֹפוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי בּוּן בַּר חִייָה הֲווֹן יָתְבִין וְאָמְרִין. תַּמָּן אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. שֶׁכֵּן נְקֵיבָה שֶׁבָּעוֹף כְּשֵׁירָה לָבוֹא עוֹלָה. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. קַיְימְתִיהָ כַּהִיא דְאָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָה. כָּל שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לִקָּרֵב לֹא הִיא וְלֹא דָמֶיהָ לֹא קָדְשָׁה אֶלָּא הֶקְדֵּשׁ דְּמִים. וְאָמַרְתָּ יְאוּת. לְהַקְרִיבוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. דִּכְתִיב בַּבָּקָר. לֹא עוּפוֹת. לְפִדּוּתוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁאֵין לָעוֹף פִּדְיוֹן. לְפוּם כֵּן צָרַךְ מֵימַר. לֹא קָדְשָׁה אֶלָּא קְדוּשַׁת דְּמִים.

חֲבֵרַייָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. רִבִּי אַייְבוֹ בַּר נַגָּרִי אָמַר קוֹמֵי רִבִּי אִילָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמָא דְהֵין תַּנָּייָא. וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵיאָה אֲשֶׁר לֹא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיי. מַה תַלְמוּד לוֹמַר טְמֵאָה. אֶלָּא אֲפִילוּ טְמֵיאָה בְאוֹתוֹ הַשֵּׁם. וְקַשְׁיָא. בְּדָא כְתִיב וְהֶעֱמִיד וְהֶעֱרִיךְ. רִבִּי זְעוּרָא בְשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יַקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לַיי. כָּל שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לִיקָּרֵב לֹא כָאן וְלֹא בְמָקוֹם אַחֵר אֵינָהּ עוֹשָׂה תְמוּרָה. יָצָאת נְקֵיבָה שֶׁבָּעוֹף שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ רְאוּיָה לִיקָּרֵב כָּאן רְאוּיָה לִיקָּרֵב בְּמָקוֹם אַחֵר. רִבִּי בּוּן וְרִבִּי בּוּן בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי זְעוּרָה. הֲרֵי הָרוֹבַע וְהַנִּרְבָּע הֲרֵי אֵינָן רְאוּיִין לִיקָּרֵב לֹא כָאן וְלֹא בְמָקוֹם אַחֵר וַהֲרֵי הֵן עוֹשִׂין תְּמוּרָה. אָמַר לוֹן. אַף אֲנִי לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא טְמֵאָה מַמָּשׁ. וְקַשְׁיָא. בְּדָא כְתִיב וְהֶעֱמִיד וְהֶעֱרִיךְ.

הלכה ה

משנה: אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם מְשַׁעֲרִין אֶת הַלִּשְׁכָּה. כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו לְסַפֵּק סְלָתוֹת מֵאַרְבַּע עָמְדוּ מִשָּׁלֹשׁ יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע. מִשָּׁלֹשׁ וְעָמְדוּ מֵאַרְבַּע יְסַפֵּק מֵאַרְבַּע שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ עַל הָעֶלְיוֹנָה. אִם הִתְלִיעָה סוֹלֶת הִתְלִיעָה לוֹ וְאִם הֶחְמִיץ יַיִן הֶחְמִיץ לוֹ. אֵינוֹ מְקַבֵּל אֶת מְעוֹתָיו עַד שֶׁיְּהֵא הַמִּזְבֵּחַ מְרַצֶּה:

הלכה: תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן. מִיַּד הָיוּ מְקַבְּלִין אֶת מָעוֹתָיו. וְהַכֹּהֲנִים זְרִיזִין הֵן.

פרק ה

הלכה א

משנה: אֵילּוּ הֵן הַמְמוּנִין שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. יוֹחָנָן בֶּן פִּינְחָס עַל הַחוֹתָמוֹת. אֶחְיָה עַל הַנְּסָכִים. מַתְיָה בֶּן שְׁמוּאֵל עַל הַפְּיָיסוֹת. פְּתַחְיָה עַל הַקִּינִּים פְּתַחְיָה זֶה מָרְדְּכָי. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ פְּתַחְיָה שֶׁהָיָה פּוֹתֵחַ בִּדְבָרִים וְדוֹרְשָׁן וְיוֹדֵעַ בִּשְׁבָעִים לְשׁוֹן. בֶּן אֶחְיָה עַל חוֹלֵי מֵעַיִם. נְחוּנְיָה חוֹפֵר שִׁיחִין. גְּבִינֵי כָרוּז. בֶּן גֶּבֶר עַל נְעִילַת שְׁעָרִים. בֶּן בֵּבָי מְמוּנֶּה עַל הַפָּקִיעַ. בֶּן אַרְזָה עַל הַצִּלְצָל. הוּגְדַּס בֶּן לֵוִי עַל הַשִּׁיר. בֵּית גַּרְמוּ עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים. בֵּית אַבְטִינָס עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת. אֶלְעָזָר עַל הַפָּרוֹכוֹת וּפִנְחָס הַמַּלְבִּישׁ.

הלכה: אֵילּוּ הֵן הַמְמוּנִין שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ כול'. רִבִּי חִזְקִיָּה אָמַר. רִבִּי סִימוֹן וְרַבָּנִן. חַד אָמַר. כְּשֵׁירֵי דּוֹר וְדוֹר בָּא לִמְנוֹת [עֲלֵיהֶן]. וְחוֹרָנָה אָמַר. מִי שֶׁהָיָה בְאוֹתוֹ הַדּוֹר מָנָה מַה שֶּׁבְּדוֹרוֹ. מָאן דְּאָמַר. כְּשֵׁירֵי כָּל דּוֹר וְדוֹר בָּא לִמְנוֹת. עַל כּוֹלָּן הוּא אוֹמֵר. זֵיכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה. מָאן דְּאָמַר. מִי שֶׁהָיָה בְאוֹתוֹ הַדּוֹר מָנָה מַה שֶּׁבְּדוֹרוֹ. עַל כּוֹלָּן הוּא אוֹמֵר. וְשֵׁם רְשָׁעִים יִרְקָב. וְעַל מִי נֶאֱמַר זֵיכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה. עַל בֶּן קְטִין וַחֲבִירָיו.

אָמַר רִבִּי יוֹנָה. כְּתִיב לְכֵן אֲחַלֶּק לוֹ בָרַבִּים וְאֶת עֲצוּמִים יְחַלֵּק שָׁלָל. זֶה רִבִּי עֲקִיבָה שֶׁהִתְקִין מִדְרָשׁ הֲלָכוֹת וְהַגָּדוֹת. וְיֵשׁ אוֹמְרִים. אֵילּוּ אַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה. מַה שֶּׁהִתְקִין זֶה כְּלָלִין וּפְרָטִין.

אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ. כְּתִיב מִשְׁפְּחוֹת סוֹפְרִים יוֹשְׁבֵי יַעְבֵּץ. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר סוֹפְרִים. אֶלָּא שֶׁעָשׂוּ אֶת הַתּוֹרָה סְפוּרוֹת סְפוּרוֹת. חֲמִשָּׁה חֲמִשָּׁה דְבָרִים חַיְיבִין בַּחַלָּה חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה נָשִׁים פּוֹטְרוֹת צָרוֹתֵיהֶן. שִׁלְשִׁים וְשֵׁשׁ כְּרֵיתוֹת בַּתּוֹרָה. שִׁלְשָׁה עָשָׂר דָּבָר בְּנִבְלַת הָעוֹף הַטָּהוֹר. אַרְבַּע אֲבוֹת נְזִיקִין. אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אֶחָת.

אָמַר רִבִּי אָחָא. כְּתִיב לְעֶזְרָא הַכֹּהֵן הַסּוֹפֵר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר סוֹפֵר. אֶלָּא כְּשֵׁם שֶׁהָיָה סוֹפֵר בְּדִבְרֵי תוֹרָה כָּךְ הָיָה סוֹפֵר בְּדִבְרֵי חֲכָמִים.

רִבִּי חַגַּיי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. הָרִאשׁוֹנִים חָרְשׁוּ וְזָרְעוּ נִיכְּשׁוּ כִּיסְּחוּ עִידְּרוּ קָצְרוּ עִימְּרוּ דָּשׁוּ זָרוּ בָּרְרוּ טָחֲנוּ הִרְקִידוּ לָשׁוּ קִיטִּיפוּ וְאָפוּ. וְאָנוּ אֵין לָנוּ פֶּה לוֹכַל. רִבִּי אַבָּא בַּר זְמִינָא בְּשֵׁם רִבִּי זְעוּרָא. אֵין הֶוּוֹן קַדְמָאֵיי מַלְאָכִין אֲנָן בְּנֵי אֵינַשׁ. וְאֵין הֶוּוֹן בְּנֵי אֵינַשׁ אֲנָן חֲמָרִין. אָמַר רִבִּי מָנָא. בְּהַהִיא שַׁעְתָּא אָמְרִין. אֲפִילוּ לַחֲמַרְתֵּיהּ דְּרִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר לָא אִידְמִינָן.

חֲמַרְתֵּיהּ דְּרִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר גְּנַבְתָּהּ לִיסְטָאֵי בַּלֵּילְיָא. עֲבַדַת טְמִירָא גַּבּוֹן תְּלָתָא יוֹמִין וְלֹא טַעֲמָה כְלוּם. בְּתַר תְּלָתָה יוֹמִין אִימְלְכוּן מַחְזְרָתֵיהּ. אָמְרוּן. אַפְקוּנַהּ מִן הָכָא דְלָא תֵימוּת גְּבַן. אַפְקוּנַהּ. אָזְלַת וְקָמַת לֵיהּ עַל תִּרְעָא דְמָרֵיהּ. שְׁרִיַית מְנַהֲקָה. אָמַר לוֹן. פְּתְחוּן לָהְדָא עֲלִיבְתָא דְּאִית לָהּ תְּלָתָא יוֹמִין דְּלָא טַעֲמָה כְלוּם. פְּתְחוּן לָהּ וְעָלַת לָהּ. אָמַר לוֹן. יְהָבוּ לָהּ תֵּיכוֹל. יְהָבוּן קוֹמָהּ סְעָרִין וְלָא בָּעַת מִיכוֹל. אָמְרוּן לֵיהּ. רִבִּי. לָא בָּעַת מִיכוֹל. אָמַר לוֹן. מְתַקְנִין אִינּוּן. אָמְרוּ לֵיהּ. אִין. אֲמַר לוֹן. וַאֲרִימִיתוּן דְּמַיִין. אָמְרוּן לֵיהּ. לֹא כֵן אֲלָפֶן רִבִּי. הַלּוֹקֵחַ זֶרַע לִבְהֵמָה קֶמַח לְעוֹרוֹת שֶׁמֶן לָאוֹר פִּטּוּר מִן הַדְּמַאי. אָמַר לוֹן. מַה נַעֲבִיד לָהְדָא עֲלִיבְתָא דְּהִיא מַחְמְרָה עָל גַּרְמָהּ סַגִּין. וַאֲרִימוֹן דְּמַיִין וְאָכְלַת.

פְּתַחְיָה עַל הַקִּינִּים. בּוֹא וּרְאֵה מַה גָּדוֹל הוּא כּוֹחוֹ שֶׁלְּאוֹתוֹ הָאִישׁ שֶׁהוּא פּוֹתֵחַ דְּבָרִים וְדוֹרְשָׁן וְיוֹדֵעַ בְּשִׁבְעִים לָשׁוֹן. תַּנֵּי. סַנְהֶדְרִין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שְׁנַיִם שֶׁיּוֹדְעִין לְדַבֵּר וְכוּלָּן רְאוּיִין לִשְׁמוֹעַ הֲרֵי זוֹ רְאוּיָה לְסַנְהֶדְרִין. שִׁלְשָׁה הֲרֵי זוֹ בֵּינוֹנִית. אַרְבָּעָה הֲרֵי זוֹ חֲכָמָה. וּבְיַבְנֶה הָיוּ בָהּ אַרְבָּעָה. בֶּן עַזַּאי וּבֶן זוֹמָא בֶּן חֲכִינַאי וְרִבִּי אֶלְעָזָר בֶּן מַתְיָה.

אָמַר רַב חִסְדָּא. פַּעַם אַחַת יָבְשָׁה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (וְקִלְטוּ לַגַּגּוֹת צְרִיפִין.) וְלֹא יָדְעוּ מֵהֵיכָן לְהָבִיא. וְהָוָה תַמָּן חַד אִלֵּם דַּהֲוָה יְהִיב חַד יָדֵיהּ עַל גַּגּוֹת וְחָדָא יָדֵיהּ עַל צְרִיפָא. אֲיִתוּנֵיהּ קַמֵּיהּ דִּפְתַחָא. אֲמַר לְהוּ. אִי אֲתַר דְּמִיתְקָרֵי גַּגּוֹת צְרִיפִין אוֹ צְרִיפִין גַּגּוֹת. אָזְלִין לְתַמָּן וְאַשְׁכְּחוֹן.] אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. פַּעַם אַחַת נִשְׁדַּף כָּל הָעוֹלָם כּוּלּוֹ וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִין מֵאֵיכָן לְהָבִיא. וַהֲווּה תַמָּן חַד אִילֵּם וַהֲוָה יְהִיב יָדֵיהּ עַל עֵינֵיהּ וְיָדֵיהּ עַל סוֹכָרָא. אַיְיתוּנֵיהּ גַּבֵּי פְּתַחְיָה. אֲמַר לוֹן. אִית אֲתַר דְּמִיתְקְרֵי עֵין סוֹכֵר אוֹ סוֹכֵר עַיִן. וְאָזְלוֹן תַּמָּן וְאַשְׁכְּחוֹן.

שָׁלֹשׁ נָשִׁים הֵבִיאוּ קִינֵּיהֶן. אַחַת אוֹמֶרֶת. לְעֵינָתִי. וְאַחַת אוֹמֶרֶת לְיַמָּתִי. וְאַחַת אוֹמֶרֶת. לְזִיבָתִי. זוֹ שֶׁאָמְרָה. לְעֵינָתִי. סָבְרִין מֵימַר. שׁוֹפַעַת כְּמַעְיָן. אָמַר לוֹן. בְּעֵינָהּ סָכָנָת. זוֹ שֶׁאָמְרָה. לְיַמָּתִי. סָבְרִין מֵימַר. שׁוֹפַעַת כַּיָּם. אָמַר לוֹן. בְּיַמָּהּ סָכָנָת. זוֹ שֶׁאָמְרָה. לְזִיבָתִי. סָבְרִין מֵימַר. זָבָה מַמָּשׁ. אָמַר לוֹן. זְאֵב בָּא לִיטּוֹל אֶת בְּנָהּ.

בֶּן אֲחִיָּיה עַל חוֹלֵי מֵיעַיִם. עַל יְדֵי שֶׁהָיוּ הַכֹּהֲנִים מְהַלְּכִין יְחֵיפִים עַל הָרִצְפָּה וְהָיוּ אוֹכְלִין בְּשָׂר וְשׁוֹתִין מַיִם הָיוּ בָאִין לִידֵי חוֹלֵי מֵיעַיִם. וַהֲוָה יָדַע אֲהֵיי דֵין חֲמַר טַב לְמֵעַיָּיא. וְהֵיי דֵין חֲמַר סְמַס לְמֵעַיָּיא.

נְחוּנְיָה חוֹפֵר שִׁיחִין. שֶׁהָיָה חוֹפֵר שִׁיחִין וּמְעָרוֹת. וַהֲוָה יָדַע הֵיי דֵין כֵּיף מְקוֹרֵר מַיָא וְהֵיי דֵין כֵּיף אִית בֵּיהּ שַׁרְבְּרוּבֵי וְעַד מַטֵי הֵן שַׁרְבְּרוּבִיתֵיהּ מַטָיָה. אָמַר רִבִּי אָחָא. וּמֵת [בְּנוֹ] בַּצָּמָא. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. מָאן דְּאָמַר דְּרַחֲמָנָא וַותְרָן יְתַוּותְרוּן בְּנֵי מָעוֹי. אֶלָּא מַאֲרִיךְ רוּחֵיהּ וְגָבֵי דִידֵיהּ. אָמַר רִבִּי אָחָא כְּתִיב וּסְבִיבָיו נִשְׂעָרָה מְאֹד. מְדַקְדֵּק עִמָּהֶן כְּחוּט הַשְּׂעָרָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. לֹא מִטַּעַם הַזֶּה. אֶלָּא מִן מַה דִּכְתִיב וְנוֹרָא [הוּא] עַל כָּל סְבִיבָיו. מוֹרָאוֹ עַל הַקְּרוֹבִים יוֹתֵר מִן הָרְחוֹקִים.

רִבִּי חַגַּיי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן. מַעֲשֶׂה בְחָסִיד אֶחָד שֶׁהָיָה חוֹפֵר בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת לְעוֹבְרִים וְלַשָּׁבִים. פַּעַם אַחַת הָיְתָה בְתּוֹ עוֹבֶרֶת לְהִינָּשֵׂא וּשְׁטָפָהּ נָהָר. וַהֲוָון כָּל עַמָּא עָלְלִין לְגַבֵּיהּ בְּעַיָין מְנַחֲמֵתֵיהּ וְלָא קְבֵל עֲלוֹי מִתְנַחֲמָה. עָאַל רִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר לְגַבֵּיהּ בָּעֵי מְנַחֲמֵתֵיהּ וְלָא קְבֵל עֲלוֹי מִתְנַחֲמָה. אֲמַר לוֹן. דֵּין הֵינוּן חָסִידֵיכוֹן. אָמְרִין לֵיהּ. רִבִּי. כָּךְ וְכָךְ הָיָה עוֹשֶׂה וְכָךְ וְכָךְ אִירַע. אָמַר. אֵיפְשַׁר שֶׁהָיָה מְכַבֵּד אֶת בּוֹרְאוֹ בַּמַּיִם וְהוּא מְקַפְּחוֹ בַּמַּיִם. מִיַּד נָפְלָה הֲבָרָה בָּעִיר. בָּאַת בִּתּוֹ שֶׁלְּאוֹתוֹ הָאִישׁ. אִית דְּאָמְרִין. בְּשׁוּכְתָּא אִיתְעָרַיית. וְאִית דְּאָמְרִין. מַלְאַךְ יָרַד כִּדְמוּת רִבִּי פִּינְחָס בֶּן יָאִיר וְהִצִּילָהּ.

גְּבִינִי כָרוּז. שֶׁהָיָה מַכְרִיז בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. מֶה הָיָה אוֹמֵר. הַכֹּהֲנִים לָעֲבוֹדָה וְהַלְוִיִּם לְדוּכָן וְיִשְׂרָאֵל לְמַעֲמָד. אַגְרִיפַּס הַמֶּלֶךְ שָׁמַע קוֹלוֹ עַד שְׁמוֹנָה פַּרְסָאוֹת וְנָתַן לוֹ מַתָּנוֹת הַרְבֵּה.

בֶּן גֶּבֶר עַל נְעִילַת שְׁעָרִים. תִּירְגֵּם רַב קוֹמֵי דְּבֵית רִבִּי שִׁילָה. קָרָא גַּבְרָא. אַכְרִיז כָּרוֹזָא. אָמְרוּן לֵיהּ. קְרָא תַּרְנוּגְלָא. אָמַר לוֹן. וְהָתַנִּינָן בֶּן גֶּבֶר. אִית לָךְ מֵימַר בַּר תַּרְנוּגְלָא.

בֶּן בֶּבִי עַל הַפְקִיעַ. שֶׁהָיָה מְזַוֵּיג אֶת הַפְּתִילוֹת. רִבִּי יוֹסֵה עָאַל לְכוּפְרָה. בְּעָא מַמְנֵייָא עֲלֵיהוֹן פַּרְנָסִין וְלָא קִבְּלוּן מִינֵּיהּ. עָאַל וְאָמַר קוֹמֵיהוֹן. בֶּן בֶּבִי עַל הַפְקִיעַ. וּמַה אִם זֶה שֶׁנִּתְמַנָּה עַל הַפְּתִילוֹת זָכָה לְהִימָּנוֹת עִם גְּדוֹלֵי הַדּוֹר. אַתֶּם שֶׁאַתֶּם מִתְמַנִּין עַל חַיֵּי נְפָשׁוֹת לֹא כָל שֶׁכֵּן.

בֶּן אַרְזָה עַל הַצִּלְצָל. כַּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָן. הֵנִיף הַסָּגָן בַּסּוּדָרִין וְהִקִּישׁ בֶּן אַרְזָא בַּצִּלְצָל. הוֹגְדַּס בֶּן לַוִי עַל הַשִּׁיר. אָמַר רִבִּי אָחָא. נְעִימָה יְתֵירָה הָיָה יוֹדֵעַ. וְאָמְרוּ עָלָיו עַל הוֹגְדַּס בֶּן לֵוִי שֶׁהָיָה מַנְעִים אֶת קוֹלוֹ בַּזֶּמֶר. וּכְשֶׁהָיָה נוֹעֵץ גּוּדְלוֹ לְתוֹךְ פִּיו הָיָה מוֹצִיא כַּמָּה מִינֵי זֶמֶר וְהָיוּ אֶחָיו הַכֹּהֲנִים נִזְקָרִין לוֹ בַּת רֹאשׁ.

בֵּית גַּרְמוּ עַל מַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים בֵּית גַּרְמוּ הָיוּ בְקִיאִין בְּמַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים וּבְרִדְיָיתוֹ וְלֹא רָצוּ לְלַמֵּד. שָׁלְחוּ וְהֵבִיאוּ אוּמָנִים מֵאַלְכְּסַנְדְּרִיאָה וְהָיוּ בְקִיאִין בְּמַעֲשֵׂה לֶחֶם הַפָּנִים. וּבְרִדְיָיתוֹ לֹא הָיוּ בְקִיאִין. בֵּית גַּרְמוּ הָיוּ מַסִּיקִין מִבִּפְנִים וְרוֹדִין מִבַּחוּץ. וְלֹא הָיְתָה מִתְעַפֶּשֶׁת. וְאֵילּוּ הָיוּ מַסִּיקִין מִבִּפְנִים וְרוֹדִין מִבִּפְנִים. וְהָיְתָה מִתְעַפֶּשֶׁת. כֵּיוָן שֶׁיָּדְעוּ חֲכָמִים בַּדָּבָר הַזֶּה אָמְרוּ. כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לִכְבוֹדוֹ בָּרָא. שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל פָּעַל

יי לַמַּעֲנֵהוּ. שֶׁלְּחוּ אַחֲרֵיהֶם וְלֹא רָצוּ לָבוֹא עַד שֶׁכָּפְלוּ לָהֶן שְׂכָרָן. שְׁנַיִם עַשָׂר מָנָה הָיוּ נוֹטְלִין וְנָתְנוּ לָהֶן עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע הָיוּ נוֹטְלִין וְנָתְנוּ לָהֶן אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. אָמְרוּ לָהֶן. מִפְּנֵי מַה אֵין אַתֶּם רוֹצִין לְלַמֵּד. אָמְרוּ לָהֶן. מְסוֹרֶת הִיא בְּיָדֵינוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה עָתִיד לִיחָרֵב. שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ אֲחֵרִים וְיִהְיוּ עוֹשִׂין כֵּן לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. בִּדְבָרִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה עָתִיד לִיחָרֵב. שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ אֲחֵרִים וְיִהְיוּ עוֹשִׂין כֵּן לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. בִּדְבָרִים הָאֲחֲרוֹנִים שֶׁהַבַּיִת הַזֶּה עָתִיד לִיחָרֵב. שֶׁלֹּא יִלְמְדוּ אֲחֵרִים וְיִהְיוּ עוֹשִׂין כֵּן לִפְנֵי עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלָּהֶן. בִּדְבָרִים הַלָּלוּ מַזְכִּירִין אוֹתָן לִשְׁבָח. שֶׁלֹּא יָצָא מִפִּיהֶם דָּבָר שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְקוּבָּל. וְלֹא עוֹד אֶלָּא כְּשֶׁהָיָה אֶחָד מֵהֶן נוֹשֵׂא אִשָּׁה מִמָּקוֹם אַחֵר הָיָה פּוֹסֵק עִמָּהּ עַל מְנָת שֶׁלֹּא תִתְבַּשֵּׁם. [שֶׁלֹּא יְהוּ אוֹמְרִים. מִמַּעֲשֶׂה פְּטוּם הַקְּטוֹרֶת הֵן מִתְבַּשְּׂמוֹת. לְקַיֵּים מַה שֶּׁנֶּאֱמַר. וְהִיתֶם נְקִיִּים מֵיי וּמִיִּשְׂרָאֵל.]

אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מָצָאתִי תִינוֹק אֶחָד מִשֶּׁלְּבֵית אַבְטִינָס. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. מֵאֵי זֶה מִשְׁפָּחָה אַתְּ. אָמַר לִי. מִמִּשְׁפַּחַת פְּלוֹנִית. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. אֲבוֹתֶיךָ לְפִי שֶׁנִּתְכַּוְונוּ לְרִבּוֹת כְּבוֹדָן וּלְמֵעֵט כְּבוֹד שָׁמַיִם לְפִיכָךְ כְּבוֹדָם נִתְמַעֵט וּכְבוֹד שָׁמַיִם נִתְרַבָּה. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה. שָׁח לִי שִׁמְעוֹן בֶּן לוּגה. מִלַּקֵּט הָיִיתִי עֲשָׂבִים אֲנִי וְתִינוֹק אֶחָד מִשֶּׁלְּבֵית אַבְטִינָס. וְרָאִיתִי אוֹתוֹ שֶׁבָּכָה וְרָאִיתִי אוֹתוֹ שֶׁשָּׂחַק. אָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. לָמָּה בָכִיתָה. אָמַר לִי. עַל כְּבוֹד בֵּית אַבָּא שֶׁנִּתְמַעֵט. וְלָמָּה שָׂחַקְתָּה. אָמַר לִי. עַל הַכְּבוֹד הַמְתוּקָן לַצַּדִּיקִים לֶעָתִיד לָבוֹא. [וּמָה רָאִיתָ.] הֲרֵי מַעֲלָה עָשָׁן לְנֶגְדִּי. נוֹמֵיתִי לוֹ. בְּנִי. הַרְאֵהוּ לִי. אָמַר לִי. רִבִּי. מְסוֹרֶת בְּיָדִי מֵאֲבוֹתַיי שֶׁלֹּא לְהַרְאוֹתוֹ לְבֵירְיָיה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי. פָּגַע בִּי זְקֵן [אֶחָד] מִשֶּׁלְּבֵית אַבְטִינָס [וּמְגִילַת סְמָנִים בְּיָדוֹ.] אָמַר לִי. רִבִּי. לְשֶׁעָבַר הָיוּ בֵית אַבָּא צְנוּעִין וְהָיוּ מוֹסְרִין אֶת הַמְּגִילָּה הַזֹּאת אֵילּוּ לְאֵילּוּ. וְעַכְשָׁיו שֶׁאֵינָן נֶאֱמָנִין הֵילַךְ אֶת הַמְּגִילָּה וְהִיזָּהֵר בָּהּ.

וּכְשֶׁבָּאתִי וְהִרְצֵיתִי הַדְּבָרִים לִפְנֵי רִבִּי עֲקִיבָה זָלְגוּ עֵינָיו דְּמָעוֹת וְאָמַר. מֵעַתָּה אֵין אָנוּ צְרִיכִין לְהַזְכִּירָן לְגָנַאי.

אֶלְעָזָר עַל הַפָּרוֹכוֹת. שֶׁהָיָה מְמוּנֶּה עַל אוֹרְגֵי פָּרָכוֹת. פִּנְחָס הַמַּלְבִּישׁ. שֶׁהָיָה מַלְבִּישׁ בִּגְדֵי כְהוּנָּה גְּדוֹלָה. מַעֲשֶׂה בְכֹהֵן אֶחָד שֶׁהִלְבִּישׁ לְאִיסְטְרַטְיוֹט אֶחָד וְנָתַן לוֹ שְׁמוֹנָה זְהוּבִין. וְאִית דְּאָמְרִין. תְּרֵי עֲשָׂר יְהַב לֵיהּ.

הלכה ב

משנה: אֵין פּוֹחֲתִין מִשִּׁבְעָה מַרְכּוֹלִין וּשְׁלֹשָׁה גִּיזְבָּרִין. וְאֵין עוֹשִׂין שְׁרָרָה עַל הַצִּבּוּר בְּמָמוֹן פָּחוּת מִשְּׁנַיִם. חוּץ מִבֶּן אֲחִיָּה שֶׁעַל חוֹלֵי מֵעַיִם וְאֶלְעָזָר שֶׁעַל הַפָּרוֹכוֹת שֶׁאוֹתָן קִיבְּלוּ הַצִּיבּוּר עֲלֵיהֶן׃

הלכה: אֵין פּוֹחֲתִין מִשִּׁלְשָׁה גִּזְבָּרִין וּמִשִּׁבְעָה מַרְכּוֹלִין. תַּנֵּי. מִשְּׁנֵי כַּתְלִיקִין. הָדָא הִיא דִכְתִיב וִיחִיאֵל וְעוּזָּיָהוּ וּמַחַת גִּזְבְּרִין. וַעֲשָׂאֵל וִירִימוֹת וְיוֹזָבָד וֶאֱלִיאֵל וּסְמַכְיָהוּ וּמַחַת וּבְנָיָהוּ מַרְכּוֹלִין. פְּקִידִים מִיַּד כָּונַנְיָהוּ וְשִׁמְעִי אָחִיו קַתְלִיקִין. בְּמִפְקָד יְחִזְקִיָּהוּ הַמֶּלֶךְ וַעֲזַרְיָהוּ נָגִיד בֵּית הָאֱלֹהִים. הַמֶּלֶךְ וְכֹהֵן גָּדוֹל.

כְּשֶׁהוּא חוֹתֵם הַגִּיזְבָּר חוֹתֵם וְנוֹתְנוֹ לָאֲמַרְכָּל. מַרְכָּל חוֹתֵם וְנוֹתְנוֹ לְקַתְלִיקוֹס. קַתְלִיקוֹן חוֹתֵם וְנוֹתְנוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל. כֹּהֵן גָּדוֹל חוֹתֵם וְנוֹתְנוֹ לַמֶּלֶךְ. וּכְשֶׁהוּא מַתִּיר הַמֶּלֶךְ רוֹאֶה חוֹתָמוֹ וּמַתִּיר. כֹּהֵן גָּדוֹל רוֹאֶה חוֹתָמוֹ וּמַתִּיר. קַתְלִיקִיס רוֹאֶה חוֹתָמוֹ וּמַתִּיר. מַרְכָּל רוֹאֶה חוֹתָמוֹ וּמַתִּיר. גִּיזְבָּר רוֹאֶה חוֹתָמוֹ וּמַתִּיר.

אֵין עוֹשִׂין שְׁרָרָה עַל הַצִּיבּוּר בְּמָמוֹן פָּחוּת מִשְּׁנַיִם. רִבִּי נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי מָנָא. עַל שֵׁם וְהֵם יִקְחוּ אֶת הַזָּהָב וְאֶת הַתְּכֵלֶת וְאֶת הָאַרְגָּמָן.

אָמַר רִבִּי חָמָא בֵּירִבִּי חֲנִינָה. מִפְּסוֹלֶת הַלִּוּחוֹת הֶעֱשִׂיר מֹשֶׁה. הָדָא הוּא דִכְתִיב פְּסָל לְךָ שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים. פְּסָל לְךָ שֶׁתְּהֵא הַפְּסוֹלֶת שֶׁלְּךָ. אָמַר רִבִּי חֲנִין. מַחֲצַב שֶׁלְּאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת בָּרָא לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ אֲהָלוֹ וּמִמֶּנּוּ הֶעֱשִׂיר מֹשֶׁה.

כְּתִיב וְהִבִּיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד בּוֹאוֹ הָאֹהֱלָה. תְּרֵין אֱמוֹרִין. חַד אָמַר לְגָנַאי. וְחַד אָמַר לְשֶׁבַח. מָאן דְּאָמַר לְגָנַאי. חֲמוּן שֶׁקִּין חֲמוּן כְּרְעִין חֲמוּן קוּפְּדָן. אֲכִיל מִן דִּיהוּדָאֵי וְשָׁתֵי מִן דִּיהוּדָאֵי. כָּל מִדְּלֵיהּ מִן דִּיהוּדָאֵי. וּמָאן דְּאָמַר לְשֶׁבַח. מֵחֲמֵי צַדִּיקַיָּא וּמַזְכֵּי [טוֹבֵיָּא זְכוּת לְמֵחֲמֵי יָתֵיהּ.]

הלכה ג

משנה: אַרְבָּעָה חוֹתָמוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ וְכָתוּב עֲלֵיהֶן עֵגֶל זָכָר גְּדִי וְחוֹטֵא. בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר חֲמִשָּׁה הָיוּ וַאֲרֻמִּית כָּתוּב עֲלֵיהֶן עֵגֶל דָּכָר גְּדִי חוֹטֵא דַּל וְחוֹטֵא עָשִׁיר. עֵגֶל מְשַׁמֵּשׁ עִם נִסְכֵּי בָקָר גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים זְכָרִים וּנְקֵבוֹת. גְּדִי מְשַׁמֵּשׁ עִם נִיסְכֵּי צֹאן גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים זְכָרִים

וּנְקֵיבוֹת חוּץ מִשֶּׁל אֵילִים. אַיִל מְשַׁמֵּשׁ עִם נִיסְכֵּי אֵילִים בִּלְבָד. חוֹטֵא מְשַׁמֵּשׁ עִם נִיסְכֵּי שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת שֶׁל מְצוֹרָע: מִי שֶׁהוּא מְבַקֵּשׁ נְסָכִים הוֹלֵךְ לוֹ אֵצֶל יוֹחָנָן שֶׁהוּא מְמוּנֶּה עַל הַחוֹתָמוֹת נוֹתֵן לוֹ מָעוֹת וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חוֹתָם. בָּא לוֹ אֵצֶל אַחְיָיה שֶׁהוּא מְמוּנֶּה עַל הַנְּסָכִים וְנוֹתֵן לוֹ חוֹתָם וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ נְסָכִים. וְלֶעָרֶב בָּאִין זֶה אֵצֶל זֶה וַאֲחְיָיה מוֹצִיא אֶת הַחוֹתָמוֹת וּמְקַבֵּל כְּנֶגְדָּן מָעוֹת. אִם פָּחֲתוּ פָּחֲתוֹ לוֹ וְיִשַּׁלֵּם יוֹחָנָן מִבֵּיתוֹ. וְאִם הוֹתִירוּ הוֹתִירוּ לַהֶקְדֵּשׁ שֶׁיַּד הֶקְדֵּשׁ לְעֶלְיוֹנָה: מִי שֶׁאָבַד חוֹתָמוֹ מַמְתִּינִין לוֹ עַד הָעֶרֶב. אִם מָצְאוּ לוֹ כְּדֵי חוֹתָמוֹ נוֹתְנִין לוֹ. וְאִם לָאו לֹא הָיוּ נוֹתְנִין לוֹ. וְשָׁם הַיּוֹם כָּתוּב עֲלֵיהֶן מִפְּנֵי הָרַמָּאִין:

הלכה: וּכְבָן עַזַּאי חוֹטֵא [דְּל] לָמָּה. הָיָה מֵבִיא לוּגוֹ עָמוֹ. בְּרַם כְּרַבָּנָן מֵבִיא גְּדִי. נִיסְכֵי רָחֵל מַה. מִן מַה דְתַנִּינָן. גְּדִי מְשַׁמֵּשׁ נִיסְכֵּי צֹאן גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים זְכָרִים וּנְקֵבוֹת. הָדָא אָמְרָה. נִיסְכֵי רָחֵל כְּנִיסְכֵי גְדִי. כְּתִיב כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד אוֹ לַשֶּׂה בַּכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים. מַגִּיד שֶׁלֹּא חִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי עֵגֶל לְנִיסְכֵי שׁוֹר. שֶׁהָיָה בְדִין. בֶּן הַצֹּאן טָעוּן נְסָכִים [וְ]בֶן הַבָּקָר טָעוּן נְסָכִים. אִם מָצָאנוּ שֶׁחִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי כֶּבֶשׂ לְנִיסְכֵי אַיִל לְכָךְ נַחֲלוֹק בֵּין נִיסְכֵי עֵגֶל לְנִיסְכֵי שׁוֹר. תַּלְמוּד לוֹמַר כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד. מַגִּיד שֶׁלֹּא חִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי עֵגֶל לְנִיסְכֵי שׁוֹר. אוֹ לְאַיִל לָמָּה נֶאֱמַר. שֶׁהָיָה בְדִין. אִם מָצָאנוּ שֶׁחִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי בֶּן שָׁנָה לְנִסְכֵי בֶּן שְׁתַּיִם לְכָךְ נַחֲלוֹק בֵּין נִיסְכֵי שְׁתַּיִם לְנִיסְכֵי שָׁלֹשׁ. תַּלְמוּד לוֹמַר אוֹ לְאַיִל הָאֶחָד. אוֹ לַשֶּׂה בַּכְּשָׂבִים. לָמָּה נֶאֱמַר. שֶׁהָיָה בְדִין. אִם מָצָאנוּ שֶׁחִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי כֶּבֶשׂ לְנִיסְכֵי אַיִל לְכָךְ נַחֲלוֹק בֵּין נִיסְכֵי כִּשְׂבָּה לְנִיסְכֵי רָחֵל. תַּלְמוּד לוֹמַר אוֹ לַשֶּׂה בַּכְּשָׂבִים. אוֹ בָעִזִּים. לָמָּה נֶאֱמַר. שֶׁהָיָה בְדִין. אִם מָצָאנוּ שֶׁחִלֵּק בֵּין נִיסְכֵי כֶּבֶשׂ לְנִיסְכֵי אַיִל לְכָךְ נַחֲלוֹק בֵּין נִיסְכֵי גְדִי לְנִיסְכֵי תַּיִשׁ. תַּלְמוּד לוֹמַר אוֹ בָעִזִּים. הִקִּישׁ קָטָן שֶׁבָּעִזִּים לְגָדוֹל שֶׁבַּתְּיִישִׁים. מַה זֶּה בִּשְׁלשָׁה לוּגִּין אַף זֶה בִּשְׁלשָׁה לוּגִּין.

הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁזִּיווֹג אוֹתוֹ הַיּוֹם. שֵׁם מִשְׁמָר הָיָה כָתוּב עָלָיו. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁזִּיווֹג אוֹתוֹ הַמִּשְׁמָר. שֵׁם הַיּוֹם שֵׁם שַׁבָּת שֵׁם חוֹדֶשׁ הָיָה כָתוּב עֲלֵיהֶן. אֲפִילוּ לְזַוֵּיג אֵינוֹ מָצוּי לְזַוֵּיג.

הלכה ד

משנה: שְׁתֵּי לְשָׁכוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ אַחַת לִשְׁכַּת חֲשָׁאִים וְאַחַת לִשְׁכַּת הַכֵּלִים. לִשְׁכַּת חֲשָׁאִים יְרֵיאֵי חֵטְא נוֹתְנִים לְתוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי וַעֲנִיִּים בְּנֵי טוֹבִים מִתְפַּרְנְסִין מִתּוֹכָהּ בַּחֲשַׁאי. לִשְׁכַּת הַכֵּלִים כָּל מִי שֶׁהוּא מִתְנַדֵּב כְּלִי זוֹרְקוֹ לְתוֹכָהּ. וְאַחַת לִשְׁלשִׁים יוֹם הַגִּיזְבָּרִין פּוֹתְחִין אוֹתָהּ. כְּלִי שֶׁמּוֹצְאִין בּוֹ צוֹרֶךְ לְבֶדֶק הַבַּיִת מַנִּיחִין אוֹתוֹ. וְהַשְּׁאָר נִמְכָּרִין וּדְמֵיהֶן נוֹפְלִין לִלְשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת:

הלכה: רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי וְרִבִּי יִצְחָק בַּר נַחְמָן הֲווֹן פַּרְנָסִין וַהֲווֹן יְהָבִין לְרִבִּי חָמָא אֲבוֹי דְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה דֵינָר וְהוּא יְהִיב לֵיהּ לְחוֹרָנִין. רִבִּי זְכַרְיָה חַתְנֵיהּ דְּרִבִּי לַוִי הֲיוּ הַכֹּל מְלִיזִין עֲלֵיו. אָמְרִין לָא צָרִיךְ וְהוּא נָסַב. מִן דְּדָמַךְ בָּדְקוֹן וְאַשְׁכְּחוֹן דַּהֲוָה מַפְלִיג לֵיהּ לְחוֹרָנִין.
רִבִּי חִינְנָא בַּר פַּפָּא הֲוָה מַפְלִיג מִצְוָה בַלַּיְלְיָא. חַד זְמַן פְּגַע בֵּיהּ רַבְּהוֹן דְּרוּחַיָּא. אֲמַר לֵיהּ. לֹא כֵן אַלְפָּן רִבִּי. לֹא תַשִּׁיג גְּבוּל רֵעֶךָ. אֲמַר לֵיהּ. וְלֹא כֵן כְּתִיב מַתָּן בַּסֵּתֶר יִכְפֶּה אָף. וַהֲוָה מִיסְתְּפֵי מִינֵּיהּ וַעֲרַק מִן קוֹמוֹי.
אָמַר רִבִּי יוֹנָה. אַשְׁרֵי נוֹתֵן לַדַּל אֵין כָּתוּב כָּאן אֶלָּא אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל אֶל דָּל. זֶה שֶׁהוּא מִסְתַּכֵּל בַּמִּצְוָה הֵיאַךְ לַעֲשׂוֹתָהּ. כֵּיצַד הָיָה רִבִּי יוֹנָה עוֹשֶׂה. כְּשֶׁהָיָה רוֹאֶה בֶּן טוֹבִים שֶׁיָּרַד מִנְּכָסָיו הָיָה אוֹמֵר לוֹ. בְּנִי. בִּשְׁבִיל שֶׁשָּׁמַעְתִּי שֶׁנָּפְלָה לְךָ יְרוּשָׁה מִמָּקוֹם אַחֵר. טוֹל וְאַתְּ פּוֹרֵעַ. מִן דַּהֲוָה נְסִיב הֲוָה אָמַר לֵיהּ. מַתָּנָה.
אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר אָדָא. אִית הֲוָה סַבְּין בְּיוֹמֵינָן. מָאן דַּהֲוָה יְהִיב לוֹן מִבֵּין רֵישׁ שָׁתָא לְצוֹמָא רַבָּא הֲווֹן נָסְבִין. מִן בָּתַר כֵּן לָא הֲווֹן נָסְבִין. אָמְרִין דְּשָׁתָן גַּבָּן.
נָחֶמְיָה אִישׁ שִׁיחִין פָּגַע בּוֹ יְרוּשְׁלְמִי אֶחָד. אֲמַר לֵיהּ. זְכֵה עִימִּי חָדָא תַּרְנוּגְלָא. אֲמַר לֵיהּ. הֵא לָךְ טִימִיתֵהּ קוּפָּד. וּזְבַן קוּפָּד וְאָכַל וָמִית. וַהֲוָה צָוַוח וְאָמַר. בּוֹאוּ וְסִפְדוּ לָהֳרוּגוֹ שֶׁלְּנָחֶמְיָה.
נָחוּם אִשׁ גִּמְזוֹ הֲיָה מוֹלִיךְ דּוֹרוֹן לְבֵית חָמְיו. פָּגַע בּוֹ מוּכֵי שְׁחִין אֶחָד. אֲמַר לוֹ. זְכֵה עִימִּי מִמָּה דְאִית גַּבָּךְ. אֲמַר לֵיהּ. מִיחְזַר. חֲזַר וְאַשְׁכְּחֵיהּ מִית. וַהֲוָה אָמַר לְקִיבְלֵיהּ. עַיינֵיהּ דַּחֲמִינָךְ וְלָא יְהָבוֹן לָךְ יִסְתַּמְיִין. יְדַיְיא דְלָא פָּשְׁטָן מִיתֵּן לָךְ יִתְקַטְּעָן. רַגְלַיְיא דְלָא רָהֲטָן לְמִיתֵּן לָךְ יִתַּבְּרָן. וּמַטְּתֵיהּ כֵּן. סְלִיק לְגַבֵּיהּ רִבִּי עֲקִיבָה. אָמַר לֵיהּ. אִי לִי שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אוֹתָךְ כֵּן. אָמַר לֵיהּ. אִי לִי שֶׁאֵין אֲנִי רוֹאֶה אוֹתָךְ כֵּן. אָמַר לֵיהּ. מָה אַתְּ מְקַלֶּלֵינִי. אָמַר לֵיהּ. וּמָה אַתְּ מְבָעֵט בַּייסוּרִין.
רִבִּי הוֹשַׁעְיָה רַבָּה הֲוָה רַבֵּיהּ דְּבָרֵיהּ חַד דְּסַגִּי נְהוּרָא וַהֲוָה יְלִיף אֲכִיל עִימֵּיהּ בְּכָל יוֹם. חַד זְמַן הֲוָה לֵיהּ אוֹרְחִין וְלָא מְטָא מֵיכוֹל עִימֵּיהּ. בְּרוּמְשָׁא סְלִיק לְגַבֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. לֹא יִכְעוֹס מָרִי עָלַיי. בְּגִין דַּהֲוָה לִי אוֹרְחִין יוֹמָא דֵין. [דְּאָמְרִית דְּלָא לִיבְזוּי בִּיקָרָא דְמָרִי יוֹמָא דֵין בְּגִין לֹא אָכְלִית עִם מָרִי יוֹמָא דֵין.] אַמַר לֵיהּ. אַתָּה פַּייסְתָּה לְמָאן דְּמִיתְחֲמֵי וְלָא חֲמֵי. דֵּין דַּחֲמֵי וְלָא מִיתְחֲמֵי יְקַבֵּל פִּיוּסָךְ. אַמַר לֵיהּ. הָדָא מְנָא לָךְ. אַמַר לֵיהּ. מֵרִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. [דְּ]רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב עָאַל חַד דְּסַגִּי נְהוּרָה לְקַרְתֵּיהּ. יְתֵב לֵיהּ רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב לְרַע מִינֵּיהּ. דְּיֵימְרוּן דְּאִילּוּלֵי דְּהוּא בַּר נַשָּׁא רַבָּא לָא יְתֵב לֵיהּ רִבִּי לִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב לְרַע מִינֵּיהּ. עַבְדּוּן לֵיהּ פַּרְנָסָה דְּאִיקָר. אֲמַר לוֹן. מָהוּ הָכֵין. אָמְרוֹן לֵיהּ. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן

יַעֲקֹב יְתִיב לְרַע מִינָךְ. וּצְלוֹי עֲלוֹי הָדָא צְלוּתָא. אַתָּה גָמַלְתָּה חֶסֶד לְמָאן דְּמִיתְחַמֵי וְלָא חָמֵי. דֵּין דַּחֲמִי וְלָא מִיתְחַמֵי יִגְמוֹל יָתָךְ חֶסֶד.

דְּלָמָא. רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה הֲווֹן מְטַיְילִין בְּאִילֵּין כְּנִישְׁתָּא דְּלוֹד. אָמַר רִבִּי חָמָא בַּר חֲנִינָה לְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה. כַּמָּה מָמוֹן שִׁיקְעוּ אֲבוֹתַיי כָאן. אָמַר לֵיהּ. כַּמָּה נְפָשׁוֹת שִׁיקְעוּ אֲבוֹתֶיךָ כָאן. לָא הֲווָה אִית בְּנֵי נַשׁ דְּיִלְעוֹן בְּאוּרַיְתָא.

רִבִּי אָבוּן עֲבַד אִילֵּין תַּרְעַיָיה דְּסִדְרָא רַבָּא. אֲתָא רִבִּי מָנָא לְגַבֵּיהּ. אַמַר לֵיהּ. חֲמִי מָה עֲבָדִית. אַמַר לֵיהּ. וַיִּשְׁכַּח יְשָׁרְאֵל אֶת עוֹשֵׂהוּ וַיִּבֶן הֵיכָלוֹת. לָא הֲווָה בְּנֵי נַשׁ דְּיִלְעוֹן בְּאוֹרַיְתָא.

תַּנֵּי. קְדֻשֵּׁי הַמִּזְבֵּחַ מוֹצִיאִין אֶת הָרָאוּי לָהֶן מִקְּדֻשֵּׁי בֶּדֶק הַבַּיִת. אֵין קְדֻשֵּׁי בֶדֶק הַבַּיִת מוֹצִיאִין אֶת הָרָאוּי לָהֶן מִקְּדֻשֵּׁי הַמִּזְבֵּחַ. וְהָא תַנִּינָן כְּלִי שֶׁמָּצְאוּ בּוֹ צוֹרֶךְ לְבֶדֶק הַבַּיִת מַנִּיחִין אוֹתוֹ. וְהַשְׁאָר נִמְכָּרִין וּדְמֵיהֶן נוֹפְלִין לִלְשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. כֵּינִי מַתְנִיתָא. לְצוֹרֶךְ לִשְׁכַּת בֶּדֶק הַבַּיִת.

פרק ו

הלכה א

משנה: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוֹפָרוֹת שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שַׁלְחֲנוֹת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. שֶׁל בֵּית רַבָּן גַּמְלִיאֵל וְשֶׁל בֵּית רִבִּי חֲנַנְיָה סְגַן הַכֹּהֲנִים הָיוּ מִשְׁתַּחֲוִים בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה. וְהֵיכָן הָיְתָה יְתֵרָה כְּנֶגֶד דִּיר הָעֵצִים שֶׁכֵּן מָסוֹרֶת בְּיָדָן מֵאֲבוֹתֵיהֶן שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן גָּנוּז:

מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן אֶחָד שֶׁהָיָה מִתְעַסֵּק וְרָאָה הָרִיצְפָּה שֶׁהִיא מְשׁוּנָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ. בָּא וְאָמַר לַחֲבֵרוֹ. לֹא הִסְפִּיק לְגָמֹר אֶת הַדָּבָר עַד שֶׁיָּצְתָה נִשְׁמָתוֹ. וְיָדְעוּ בְּיִיחוּד שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן גָּנוּז:

הלכה: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוֹפָרוֹת כול'. תַּנֵּי. הַשּׁוֹפָרוֹת הַלָּלוּ עֲקוּמוֹת הָיוּ. צָרוֹת מִלְּמַעְלָן וּרְחָבוֹת מִלְּמַטָּן מִפְּנֵי הָרַמָּאִין.

תַּנֵּי בְּשֵׁם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. הָאָרוֹן גָּלָה עִמָּהֶן לְבָבֶל. מָה טַעַם. לֹא יִוָּותֵר דָּבָר אָמַר יְי. אֵין דָּבָר אֶלָּא שֶׁהַדִּיבְּרוֹת לְתוֹכוֹ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר. וְלִתְשׁוּבַת הַשָּׁנָה שְׁלַח הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר וַיְבִיאֵהוּ בָבֶלָה עִם כְּלֵי חֶמְדַּת בֵּית יְי. אֵי זֶהוּ חֶמְדַּת בֵּית יְי. זֶה הָאָרוֹן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. בִּמְקוֹמוֹ הָיָה הָאָרוֹן גָּנוּז. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיַּאֲרִיכוּ הַבַּדִּים וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים אֶל הַקֹּדֶשׁ אֶל פְּנֵי הַדְּבִיר וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה. כְּתִיב וַיֵּרָאוּ וְאַתְּ אָמַר וְלֹא יֵרָאוּ. אֶלָּא נִרְאִין וְלֹא נִרְאִין. בּוֹלְטִין וְיוֹצְאִין כִּשְׁנֵי דַדֵּי הָאִשָּׁה.

וְרַבָּנִן אָמְרִין. בְּלִישְׁכַּת דִּיר הָעֵצִים הָיָה הָאָרוֹן גָּנוּז. מַעֲשֶׂה בְכֹהֵן אֶחָד בַּעַל מוּם שֶׁהָיָה עוֹמֵד וּמַפְצִיעַ עֵצִים בְּלִישְׁכַּת דִּיר הָעֵצִים וְרָאָה אֶת הָרִצְפָּה שֶׁהִיא מְשׁוּנָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ.

בָּא וְאָמַר לַחֲבֵירוֹ. בּוֹא וּרְאֵה אֶת הָרְצָפָּה הַזֹּאת שֶׁהִיא מְשׁוּנָּה מֵחֲבֵרוֹתֶיהָ. לֹא הִסְפִּיקוּ לִגְמוֹר אֶת הַדָּבָר עַד שֶׁיָּצָתָה נִשְׁמָתוֹ. וְיָדְעוּ בְּיִיחוּד שֶׁשָּׁם הָאָרוֹן נָגוּז. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִקִּישׁ עָלֶיהָ בְּקוֹרְנָס וְיָצָאת אֵשׁ וּשְׂרָפָתוּ.

תַּנֵּי. רִבִּי יוּדָה בֶּן לָקִישׁ אָמַר. שְׁנֵי אֲרוֹנוֹת הָיוּ מְהַלְכִין עִם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר. אֶחָד שֶׁהָיְתָה הַתּוֹרָה נְתוּנָה בְתוֹכוֹ. וְאֶחָד שֶׁהָיוּ שִׁבְרֵי הַלּוּחוֹת נְתוּנִין בְּתוֹכוֹ. זֶה שֶׁהָיְתָה הַתּוֹרָה נְתוּנָה בְתוֹכוֹ הָיָה מוּנָח בְּאֹהֶל מוֹעֵד. הָדָא הִיא דִכְתִיב וַאֲרוֹן בְּרִית יְי וּמֹשֶׁה לֹא מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה. זֶה שֶׁהָיוּ שִׁבְרֵי הַלּוּחוֹת בְּתוֹכוֹ הָיָה נִכְנָס וְיוֹצֵא עִמָּהֶן וּפְעָמִים הוּא מַתְרֶה עִמָּהֶן. וְרַבָּנִן אָמְרֵי. אֲרוֹן אֶחָד הָיָה וּפַעַם אַחַת יָצָא בִּימֵי עֵלִי וְנִשְׁבָּה. קְרָיֶיה מְסַיֵּיעַ לְהוֹן לְרַבָּנִן. אוֹי לָנוּ מִי יַצִּילֵנוּ מִיַּד הָאֱלֹהִים הָאַדִּירִים הָאֵלֶּה. מִילָּה דְלָא חֲמוּן מִן יוֹמַיהוֹן. קְרָיֶיה מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי יוּדָה בֶּן לָקִישׁ. וַיֹּאמֶר שָׁאוּל לַאֲחִיָּה הַגִּישָׁה אֲרוֹן הָאֱלֹהִים. וַהֲלֹא אֲרוֹן בְּקִרְיַת יְעָרִים הָיָה. מָה עָבְדוּן לֵיהּ רַבָּנִן. הַגִּישָׁה אֵלַי הַצֵּיץ. קְרָיֶיא מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי יוּדָה בֶּן לָקִישׁ. הָאָרוֹן וְיִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה יֹשְׁבִים בַּסּוּכּוֹת. וַהֲלֹא אֲרוֹן בְּצִיּוֹן הָיָה. מָה עָבְדוּן לֵיהּ רַבָּנִן. סְכָךְ שֶׁהוּא כְקִירוּי. שֶׁאַדַּיִין לֹא נִבְנָה בֵּית הַבְּחִירָה.

מְשֻׁנְּנַנְּ הָאָרוֹן נִגְנַז עִמּוֹ צְנָצֶנֶת הַמָּן וּצְלוֹחִית שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמַקְלוֹ שֶׁלְּאַהֲרוֹן וּפָרְחָיו וּשְׁקֶדְיָיו וְאַרְגָּז שֶׁהֵשִׁיבוּ פְּלִשְׁתִּים אָשָׁם לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. מִי גְנָזוֹ. יֹאשִׁיָּהוּ גְנָזוֹ. כֵּיוָן שֶׁרָאָה שֶׁכָּתוּב יוֹלֵךְ יְי אוֹתְךָ וְאֶת מַלְכְּךָ אֲשֶׁר תָּקִים עָלֶיךָ אֶל גּוֹי אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבוֹתֶיךָ. עָמַד וּגְנָזוֹ. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיֹּאמֶר לַלְוִיִּם הַמְבִינִים לְכָל יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים לַיי תְּנוּ אֶת אֲרוֹן הַקּוֹדֶשׁ בַּבַּיִת אֲשֶׁר בָּנָה שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֵין לָכֶם מַשָּׂא בַּכָּתֵף. אָמַר לָהֶן. אִם גּוֹלָה הוּא עִמָּכֶם לְבָבֶל עוֹד אֵין אַתֶּם מַחֲזִירִין אוֹתוֹ לִמְקוֹמוֹ. אֶלָּא עַתָּה עִבְדוּ אֶת יְי אֱלֹהֵיכֶם וְאֵת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

פִּיטּוּם שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאַתָּה קַח לְךָ בְּשָׂמִים רֹאשׁ וגו׳ וְקִדָּה חֲמֵשׁ מֵאוֹת וגו׳. שֶׁהֵן אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת מָנִים. שֶׁמֶן זַיִת הִין. שֶׁהֵן שְׁנֵים עָשָׂר לוֹג שֶׁבּוֹ שׁוֹלְקִין אֶת הָעִיקָּרִין. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. שׁוֹלְקָן הָיָה בַמַּיִם וְנוֹתֵן שֶׁמֶן עַל גַּבֵּיהֶן. מִשֶּׁהָיָה קוֹלֵט אֶת הֶרֵיחַ הָיָה מַעֲבִירוֹ כַּדֶּרֶךְ שֶׁהַפַּטְמִין עוֹשִׁין. הָדָא הוּא דִכְתִיב שֶׁמֶן מִשְׁחַת קוֹדֶשׁ וגו׳.

תַּנֵּי רִבִּי יוּדָה בֵּירִבִּי אִילְעַאי. שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר מַעֲשֶׂה נִיסִּים נַעֲשׂוּ בוֹ מִתְּחִילָּה וְעַד סוֹף. שֶׁמִּתְּחִילָּה לֹא הָיָה בוֹ אֶלָּא שְׁנֵים עָשָׂר לוֹג. שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁמֶן זַיִת הִין. אִם לְסוֹף בּוֹ אֶת (הֶעָצִים) [הָעִיקָּרִים] לֹא הָיָה בוֹ סָפֵק. עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁהָאוֹר בּוֹלֵעַ וְהָעֵצִים בּוֹלְעִין וְהַיּוֹרָה בוֹלַעַת. וּמִמֶּנּוּ נִמְשְׁחוּ הַמִּשְׁכָּן וְכָל כֵּלָיו. הַשֻּׁלְחָן וְכָל כֵּלָיו. הַמְּנוֹרָה וְכָל כֵּלֶיהָ. וּמִמֶּנּוּ נִמְשְׁחוּ אַהֲרֹן כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים וּמְלָכִים. מֶלֶךְ בַּתְּחִילָּה טָעוּן מְשִׁיחָה. מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ אֵינוֹ טָעוּן

מְשִׁיחָה. [מַאי טַעֲמָא. קוּם מָשְׁחֵיהוּ כִּי זֶה הוּא. זֶה טָעוּן מְשִׁיחָה וְאֵין בְּנוֹ טָעוּן מְשִׁיחָה.] אֲבָל כֹּהֵן גָּדוֹל בֶּן כֹּהֵן גָּדוֹל אֲפִילוּ עַד עֲשָׂרָה דוֹרוֹת טְעוּנִין מְשִׁיחָה. וְכוּלּוֹ קַיָּים לְעָתִיד לָבוֹא. הֲדָא הוּא דִכְתִיב שֶׁמֶן מִשְׁחַת קוֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לִי לְדוֹרוֹתֵיכֶם.

אֵין מוֹשְׁחִין מְלָכִים אֶלָּא עַל גַּבֵּי הַמַּעְיָין. הֲדָא הוּא דִכְתִיב וְהִרְכַּבְתֶּם אֶת שְׁלֹמֹה בְנִי עַל הַפִּרְדָּה אֲשֶׁר לִי וְהוֹרַדְתֶּם אוֹתוֹ אֶל גִּחוֹן. וּמָשַׁח אֹתוֹ שָׁם צָדוֹק הַכֹּהֵן וְנָתָן הַנָּבִיא לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל. אֵין מוֹשְׁחִין (מְלָכִים) [מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ] אֶלָּא מִפְּנֵי הַמַּחֲלוֹקֶת. מִפְּנֵי מַה נִמְשַׁח שְׁלֹמֹה. מִפְּנֵי מַחֲלוֹקְתּוֹ שֶׁלְּאֲדוֹנִיָּהוּ. יוֹאָשׁ מִפְּנֵי עֲתַלְיָה. יֵהוּא מִפְּנֵי יוֹרָם. לֹא כֵן כָּתוּב קוּם מְשָׁחֵהוּ כִּי זֶה הוּא. זֶה טָעוּן מְשִׁיחָה וְאֵין מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל טְעוּנִין מְשִׁיחָה. אֶלָּא יְהוֹאָחָז מִפְּנֵי יְהוֹיָקִים אֲחִיו שֶׁהָיָה גָּדוֹל מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי שָׁנִים. וְלֹא יֹאשִׁיָּהוּ גְּנָזוֹ. הֲדָא אָמְרָה. בְּאַפֵּירְסָמוֹן מְשָׁחוֹ. אֵין מוֹשְׁחִין מְלָכִים אֶלָּא מִן הַקֶּרֶן. שָׁאוּל וְיֵהוּא נִמְשְׁחוּ מִן הַפָּךְ. שֶׁהָיְתָה מַלְכוּתָן מַלְכוּת עוֹבֶרֶת. דָּוִד וּשְׁלֹמֹה נִמְשְׁחוּ מִן הַקֶּרֶן. שֶׁהָיְתָה מַלְכוּתָן מַלְכוּת קַיֶּימֶת. אֵין מוֹשְׁחִין כֹּהֲנִים מְלָכִים. אָמַר רִבִּי יוּדָן עַנְתּוֹנְדְרַיָּא. עַל שֵׁם לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה. אָמַר רִבִּי חִיָּיה בַּר אָדָא. לְמַעַן יַאֲרִיךְ יָמִים עַל מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל. מַה כְתִיב בַּתְרֵיהּ. לֹא יִהְיֶה לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הוּא יוֹחָנָן הוּא יְהוֹאָחָז. וְהָא כְתִיב הַבְּכוֹר יוֹחָנָן. בְּכוֹר לַמַּלְכוּת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הוּא שַׁלּוּם הוּא צִדְקִיָּהוּ. וְהָכְתִיב הַשְּׁלִישִׁי צִדְקִיָּהוּ וְהָרְבִיעִי שַׁלּוּם. שְׁלִישִׁי לְתוֹלְדוֹת רְבִיעִי לַמַּלְכוּת. צִדְקִיָּהוּ שֶׁצִּידֵּק עָלָיו מִידַּת הַדִּין. שַׁלּוּם שֶׁבָּיְמָיו שָׁלְמָה מַלְכוּת בֵּית דָּוִד. לֹא שַׁלּוּם הָיָה שְׁמֵיהּ וְלֹא צִדְקִיָּהוּ הָיָה שְׁמֵיהּ אֶלָּא מַתַּנְיָה. הֲדָא הוּא דִכְתִיב וַיַּמְלֵךְ מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת מַתַּנְיָה דּוֹדוֹ תַּחְתָּיו וַיַּסֵּב אֶת שְׁמוֹ צִדְקִיָּהוּ.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. בָּאַמָּה שֶׁל שִׁשָּׁה טְפָחִים הָיָה הָאָרוֹן עָשׂוּי. מָאן תַּנָּא. בָּאַמָּה שֶׁל שִׁשָּׁה טְפָחִים. רִבִּי מֵאִיר [הִיא. דִּתְנָן. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. כָּל הָאַמּוֹת הוּא כְבִנְיָינוֹת. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַמַּת הַבִּנְיָין שִׁשָּׁה. שֶׁל כֵּלִים חֲמִשָּׁה.] עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר דּוּ אָמַר. בָּאַמָּה שֶׁל שִׁשָּׁה טְפָחִים הָיָה הָאָרוֹן עָשׂוּי. אוֹרְכּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן חֲמִשָּׁה עָשָׂר טֶפַח. דִּכְתִיב אַמָּתַיִם וָחֵצִי אָרְכּוֹ. אַמְתָּא אֲשִׁיתָא וְאַמְתָּא אֲשִׁיתָא וּפַלְגוּת אַמְתָּא תְּלָתָא. וְאַרְבָּעָה לוֹחוֹת הָיוּ בוֹ. שְׁנַיִם שְׁלֵימִים וּשְׁנַיִם שְׁבוּרִים. דִּכְתִיב אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן. הַלּוּחוֹת הָיוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד אָרְכּוֹ שִׁשָּׁה טְפָחִים וְרָחְבּוֹ (שִׁלְשָׁה) [שִׁשָּׁה.] וְתֵן אוֹרְכָן שֶׁל לוּחוֹת (לְרוֹחְבּוֹ) [לְאָרְכּוֹ] שֶׁלְּאָרוֹן נִשְׁתַּיֵיר שָׁם שִׁלְשָׁה טְפָחִים. (תְּנֵם לְאִיסְטְוָוה) [תֵּן מֵהֶם חֲצִי טֶפַח לְכָל כּוֹתֶל נִשְׁתַּיֵיר שְׁנֵי טְפָחִים לְסֵפֶר תּוֹרָה.] רָחְבּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן תִּשְׁעָה טְפָחִים. דִּכְתִיב אַמָּה וְחֵצִי רָחְבּוֹ. אַמְתָּא אֲשִׁיתָא וּפַלְגוּת אַמְתָּא תְּלָתָא. וְאַרְבָּעָה לוֹחוֹת הָיוּ בוֹ. שְׁנַיִם שְׁלֵימִים וּשְׁנַיִם שְׁבוּרִים. דִּכְתִיב אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן. הַלּוּחוֹת הָיוּ כָּל אַחַת וְאַחַת אָרְכָּן שִׁשָּׁה

טְפָחִים וְרָחְבָּן (שִׁלְשָׁה) [שִׁשָּׁה.] תֵּן אָרְכָּן שֶׁלְּלוּחוֹת לְרוֹחְבוֹ שֶׁלְּאָרוֹן נִשְׁתַּיֵּיר שָׁם שִׁלְשָׁה טְפָחִים חֲצִי טֶפַח מִיכָּן וַחֲצִי טֶפַח מִיכָּן לְשֵׁילוּט. וּמְקוֹם שֶׁמַּנִּיחִין בּוֹ סֵפֶר תּוֹרָה טְפָחַיִם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. בָּאַמָּה שֶׁלְּחֻמְשָׁה טְפָחִים הָיָה הָאָרוֹן עָשׂוּי. מָאן תַּנָּא. בָּאַמָּה שֶׁלְּחֻמְשָׁה טְפָחִים. רִבִּי יְהוּדָה. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אַמַּת הַבִּנְיָין שִׁשָּׁה טְפָחִים וְשֶׁלְּכֵלִים חֲמִשָּׁה. וְהָהֵן אָרוֹן כֶּלִי הוּא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה דּוּ אָמַר. בָּאַמָּה שֶׁלְּחֻמְשָׁה טְפָחִים הָיָה אָרְכּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן עָשׂוּי. שְׁנַיִם עָשָׂר טֶפַח וּמֶחֱצָה. דִּכְתִיב אַמּוֹת וְחֵצִי אָרְכּוֹ. אַמְתָּא חֲמִשָּׁה וְאַמְתָּא חֲמִשָּׁה וּפַלְגוּת אַמְתָּא תְּרֵיי וּפְלִיג. וְאַרְבָּעָה לוֹחוֹת הָיוּ בוֹ. שְׁנַיִם שְׁלֵימִים וּשְׁנַיִם שְׁבוּרִים. דִּכְתִיב אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשָׂמְתָם בָּאָרוֹן. וְהַלּוּחוֹת הָיוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד אָרְכָּן שִׁשָּׁה טְפָחִים וְרָחְבָּן שְׁלֹשָׁה. תֵּן רָחְבָּן שֶׁלְּלוּחוֹת לְאוֹרְכּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן וְנִשְׁתַּיֵּיר שָׁם חֲצִי טֶפַח. אֶצְבַּע לְכָתֶלִים מִיכָּן וְאֶצְבַּע לְכָתֶלִים מִיכָּן. רָחְבּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן שִׁבְעָה טְפָחִים וּמֶחֱצָה. דִּכְתִיב אַמָּה וַחֲצִי רָחְבּוֹ. אַמְתָּא חֲמִשָּׁה וּפַלְגוּת אַמְתָּא תְּרֵיי וּפְלִיג. וְאַרְבָּעָה לוֹחוֹת הָיוּ בוֹ. שְׁנַיִם שְׁלֵימִים וּשְׁנַיִם שְׁבוּרִים. דִּכְתִיב אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשָׂמְתָם בָּאָרוֹן. הַלּוּחוֹת הָיוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד אָרְכָּן שִׁשָּׁה טְפָחִים וְרָחְבָּן שְׁלֹשָׁה. תֵּן אָרְכָּן שֶׁלְּלוּחוֹת לְרָחְבּוֹ שֶׁלְּאָרוֹן וְנִשְׁתַּיֵּיר שָׁם טֶפַח וּמֶחֱצָה. אֶצְבַּע לְכָתֶלִים מִיכָּן וְאֶצְבַּע לְכָתֶלִים מִיכָּן. חֲצִי טֶפַח מִיכָּן וַחֲצִי טֶפַח מִיכָּן לְשֵׁילוּט.

כֵּיצַד עָשָׂה בְצַלְאֵל אֶת הָאָרוֹן. רִבִּי חֲנִינָה אָמַר. שָׁלֹשׁ תֵּיבוֹת עָשָׂאוּ שִׁתִּים שֶׁלְּזָהָב וְאַחַת שֶׁלְּעֵץ. נָתַן (שֶׁלְּעֵץ בְּשֶׁלְּזָהָב וְ)שֶׁלְּזָהָב בְּשֶׁלְּעֵץ [וְשֶׁל עֵץ בְּשֶׁלְּזָהָב]. וְצִיפָּהוּ. דִּכְתִיב וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ. מַה תַלְמוּד לוֹמַר תְּצַפֶּנּוּ. לְהָבִיא שְׁפָתוֹ הָעֶלְיוֹנָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. תֵּיבָה אַחַת עָשָׂאוּ וְצִיפָּהוּ. דִּכְתִיב וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ. מַה תַלְמוּד לוֹמַר תְּצַפֶּנּוּ. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס לְהָבִיא בֵּין נָסָר לְנָסָר.

כֵּיצַד הָיוּ הַלּוּחוֹת כְּתוּבִים. רִבִּי חֲנַנְיָה בָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. חֲמִשָּׁה עַל לוּחַ זֶה וַחֲמִשָּׁה עַל לוּחַ זֶה. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים. חֲמִשָּׁה עַל לוּחַ זֶה וַחֲמִשָּׁה עַל לוּחַ זֶה. וְרַבָּנִן אָמְרִין. עֲשָׂרָה עַל לוּחַ זֶה וַעֲשָׂרָה עַל לוּחַ זֶה. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַיַּגֶּד לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים. עֲשָׂרָה עַל לוּחַ זֶה וַעֲשָׂרָה עַל לוּחַ זֶה. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אָמַר. עֶשְׂרִים עַל לוּחַ זֶה וְעֶשְׂרִים עַל לוּחַ זֶה. דִּכְתִיב וַיִּכְתְּבֵם עַל שְׁנֵי לוּחוֹת אֲבָנִים. עֶשְׂרִים עַל לוּחַ זֶה וְעֶשְׂרִים עַל לוּחַ זֶה. רִבִּי סִימַאי אָמַר. אַרְבָּעִים עַל לוּחַ זֶה וְאַרְבָּעִים עַל לוּחַ זֶה. מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתוּבִים. טָטְרַגוֹנָה. חֲנַנְיָה בֶּן אָחִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר. בֵּין כָּל דִּיבּוּר וְדִיבּוּר דִּיקְדּוּקֵיהֶ וְאוֹתוֹתֶיהָ שֶׁלְּתוֹרָה. מְמוּלָאִים בַּתַּרְשִׁישׁ. כְּיַמָּא רַבָּא. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ כַּד הֲוָה מַטֵּי הָדֵין קְרַיְיָא הֲוָה אָמַר. יָפָה לִימְדֵנִי חֲנַנְיָה

בֶּן אֲחִי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. מַה הַיָּם הַזֶּה בֵּין גַּל גָּדוֹל לְגַל [גָּדוֹל] גַּלִּים קְטַנִּים כָּךְ בֵּין כָּל דִּיבֵּר וְדִיבֵּר דִּיקְדּוּקֶיהָ וְאוֹתוֹתֶיהָ שֶׁלְּתוֹרָה.

אָמַר רִבִּי תַּנְחוּמָא. אִיתְקַשְׁיָית קוֹמֵי רִבִּי פִּינְחָס. אַתְיָא כְרִבִּי יוּדָה וְלָא אַתְיָא כְרִבִּי מֵאִיר. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָה. לָקוֹחַ אֵת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְשַׂמְתֶּם אוֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית יְיָ וגו'. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָה דוּ אָמַר. אֵיכָן הָיָה סֵפֶר תּוֹרָה נָתוּן. כְּמִין גְּלוֹסָקוֹס עָשָׂה לוֹ מִבַּחוּץ וְהָיָה סֵפֶר תּוֹרָה נָתוּן לְתוֹכוֹ. מַה טַעֲמֵיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. וְנָתַתָּה אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל הָאָרוֹן מִלְמָעְלָה וגו'. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר דוּ אָמַר. אֵין מוּקְדָּם וּמְאוּחָר בַּתּוֹרָה. אֶלָּא וְאֶל הָאָרוֹן תִּתֵּן אֵת הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ. וְאַחַר כָּךְ וְנָתַתָּה אֶת הַכַּפֹּרֶת עַל הָאָרוֹן מִלְמָעְלָה. רִבִּי פִּינְחָס בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. הַתּוֹרָה שֶׁנִּתַּן לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה נִתְּנָה לוֹ אֵשׁ לְבָנָה חֲרוּתָה בְּאֵשׁ שְׁחוֹרָה. הִיא אֵשׁ מוּבְלֶלֶת בְּאֵשׁ חֲצוּבָה מֵאֵשׁ וּנְתוּנָה מֵאֵשׁ. הָדָא הוּא דִכְתִיב מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ.

הלכה ב

משנה: הֱיכָן הָיוּ הַהִשְׁתַּחֲוָיוֹת הָאֵילּוּ. אַרְבַּע בַּצָּפוֹן וְאַרְבַּע בַּדָּרוֹם שָׁלֹשׁ בַּמִּזְרָח וּשְׁתַּיִם בַּמַּעֲרָב כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים שְׁעָרִים דְּרוֹמִיִּים סְמוּכִין לַמַּעֲרָב שַׁעַר הָעֶלְיוֹן שַׁעַר הַדָּלֶק שַׁעַר הַבְּכוֹרוֹת שַׁעַר הַמַּיִם. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר הַמַּיִם שֶׁבּוֹ מַכְנִיסִין צְלוֹחִית שֶׁל מַיִם שֶׁל נִסּוּךְ חַמַּיִם בֶּחָג. רִבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר בּוֹ הַמַּיִם מְפַכִּים עֲתִידִין לְהִיוֹת יוֹצְאִין מִתַּחַת מִפְתַּן הַבַּיִת. לְעוּמָתָן בַּצָּפוֹן סְמוּכִין בַּמַּעֲרָב שַׁעַר יְכָנְיָה שַׁעַר הַקָּרְבָּן שַׁעַר הַנָּשִׁים שַׁעַר הַשִּׁיר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעַר יְכָנְיָה שֶׁבּוֹ יָצָא יְכָנְיָה בְּגָלוּתוֹ. שֶׁבַּמִּזְרָח שַׁעַר נִיקָנוֹר וּשְׁנֵי פִּשְׁפְּשִׁין הָיוּ לוֹ אֶחָד בִּימִינוֹ וְאֶחָד בִּשְׂמֹאלוֹ. וּשְׁנַיִם בַּמַּעֲרָב וְלֹא הָיָה לָהֶם שֵׁם:

הלכה: מַתְנִיתָה דְּאַבָּא יוֹסֵה בֶּן חָנִין. דְּאַבָּא יוֹסֵה בֶּן חָנִין אָמַר. כְּנֶגֶד שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעָרִים. בְּרַם כְּרַבָּנִן שִׁבְעָה שְׁעָרִים הָיוּ בָעֲזָרָה. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנִן אֵיכָן הָיוּ הִשְׁתַּחֲוָיוֹת הַלָּלוּ. כַּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר פְּרָצוֹת הָיוּ בוֹ שֶׁפָּרְצוּם מַלְכֵי יָוָן. חָזְרוּ וּגְדָרוּם וְגָזְרוּ כְּנֶגְדָּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הִשְׁתַּחֲוָיוֹת.

כְּתִיב וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יֵצְאוּ מַיִם חַיִּים מִירוּשָׁלַם וגו'. תַּנֵּי. בֵּית קוֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים עַד הַפָּרְכוֹת כְּקָרְנֵי סִילֵיי וּבִילֵיי. מִן הַפָּרְכוֹת עַד מִזְבַּח הַזָּהָב כְּקָרְנֵי חֲגָבִים. מִמִּזְבַּח הַזָּהָב וְעַד הָעֲזָרוֹת כְּחוּט שֶׁל שְׁיתִי. מִן הָעֲזָרוֹת וְעַד מִפְתַּן הַבַּיִת כְּחוּט שֶׁל עֶרֶב. מִיכָּן וָהֵילַךְ כְּמִפֵּי הַפַּךְ. וְהֵנָּה מַיִם מְפַכִּים מִן הַכָּתֵף הַיְמָנִית. כְּתִיב בְּצֵאת הָאִישׁ קֶדֶם וְקָו בְּיָדוֹ וַיָּמָד אֶלֶף בָּאַמָּה וַיַּעֲבִירֵנִי בַמַּיִם מֵי אֲפָסִים. עַד קַרְסוֹלֹּה. וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִירֵנִי בַמַּיִם מַיִם בִּרְכָיִים. עַד בִּרְכָיָיא. וַיָּמָד אֶלֶף וַיַּעֲבִירֵנִי מֵי מָתְנַיִם. עַד מָתְנַיָּיא. מִיכָּן וְהֵילַךְ וַיָּמָד אֶלֶף נַחַל אֲשֶׁר

לֹא אוּכַל לַעֲבֹר. אֲפִילוּ לִיבֶּרְנִין גְּדוֹלָה אֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲבוֹר בּוֹ. מַה טַעֲמָא וְצִי אַדִּיר לֹא יַעַבְרֶנּוּ. מִפְּנֵי מַה כִּי נָאוּ הַמַּיִם מֵי שָׁחוּ. מָהוּ מֵי שָׁחוּ. מִלְּשׁוֹט. אָמַר רִבִּי חוּנָה. בְּאַתְרִין צְוָוחִין לְשַׂיְיטָא סְחוּנָא. וּפֵרַשׁ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׂ הַשּׂוֹחֶה לִשְׂחוֹת מָהוּ לִשְׂחוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן. מַיִין דְּמִתְמַלְּלִין בָּעָלְמָא. כְּתִיב בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה מָקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לְחַטָּאת וּלְנִידָּה. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. מִבֵּית דָּוִד וְעַד יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כְּשֵׁרִים לְנִדָּה וּלְחַטָּאת. מִיכָּן וְהֵילַךְ מֵי תַעֲרוּבוֹת הֵם. כְּשֵׁירִים לְנִידָּה וּפְסוּלִים לְמֵי חַטָּאת. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מִבֵּית דָּוִד וְעַד יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם כְּשֵׁירִים לְנִדָּה וּלְחַטָּאת. מִיכָּן וְהֵילַךְ מֵי קְטִיפְרִיסוֹת הֵן. פְּסוּלִין לְנִדָּה וּלְחַטָּאת.

כְּתִיב וַיֹּאמֶר אֵלַי הַמַּיִם הָאֵלֶּה יוֹצְאִים אֶל הַגְּלִילָה הַקַּדְמוֹנָה וְהָ יַם שֻׁלְסַמְכוּ. וְיָרְדוּ אֶל הָעֲרָבָה וְהָ יַם שֻׁלְטִיבֶּרְיָא. וּבָאוּ הַיָּמָּה וְהָ יַם הַמֶּלַח. אֶל הַיָּמָּה הַמּוּצָאִים וְהָ הַיָּם הַגָּדוֹל. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ מוּצָאִים. כְּנֶגֶד שְׁנֵי פְּעָמִים שֶׁיָּצָא. [אֶחָד בְּדוֹר אֱנוֹשׁ וְאֶחָד בְּדוֹר פְּלָגָה.] רִבִּי לְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. בָּרִאשׁוֹנָה יָצָא עַד קַלַּבְּרִיאָה וּבַשְּׁנִיָּיה יָצָא עַד קֵפֵי בֶּרְבֶּרְיָה. רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. בָּרִאשׁוֹנָה יָצָא עַד קֵפֵי בֶּרְבֶּרְיָא בַּשְּׁנִיָּיה יָצָא עַד עַכּוֹ וְעַד יָפוֹ. עַד פֹּה תָּבוֹא וְלֹא תוֹסִיף. עַד עַכּוֹ תָּבוֹא וְלֹא תוֹסִיף. וּפֹא יְשִׁית בִּגְאוֹן גַּלֶּיךָ. עַד יָפוֹ אֲשִׁית גְּאוֹן גַּלֶּיךָ. נִיחָא יָמָּא רַבָּא יַמָּא דְמִילְחָא. בִּשְׁבִיל לְמִיתְקָן. יַמָּה דְטִיבֶּרְיָא יַמָּה דְסַמְכוֹ. לְרִבּוֹת דְּגָתָם. לְמִינָה תִּהְיֶה דָגָתָם. לְמִינֵי מִינִים תִּהְיֶה דְגָתָם. תַּנֵּי. אָמַר רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. מַעֲשֶׂה שֶׁהָלַכְתִּי לְצַיְידָן וְהֵבִיאוּ לְפָנַיי יוֹתֵר מִשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת מִינֵי דָגִים בְּתַמְחוּי אֶחָד.

וְנִרְפָּאוּ הַמַּיִם. בְּצֹאתָיו וּגְבָאָיו וְלֹא יֵרָפְאוּ לְמֶלַח נִיתָּנוּ. כְּתִיב וְנִרְפְּאוּ הַמַּיִם וְאַתְּ אָמַרְתָּ. וְלֹא יֵרָפְאוּ הַמַּיִם. מָקוֹם הוּא שֶׁשָּׁמוֹ וְלֹא יֵרָפְאוּ.

כְּתִיב וְעַל הַנַּחַל יַעֲלֶה עַל שְׂפָתוֹ מִזֶּה וּמִזֶּה כָּל עֵץ מַאֲכָל לֹא יִבֹּל עָלֵהוּ וְלֹא יִתֹּם פִּרְיוֹ לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר. תַּנֵּי אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. לְפִי שֶׁבָּעוֹלָם הַזֶּה תְּבוּאָה עוֹשָׂה לְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וְאֵילָן עוֹשֶׂה לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. אֲבָל לָעָתִיד לָבוֹא הַתְּבוּאָה עוֹשָׂה לְחוֹדֶשׁ אֶחָד וְאֵילָן עוֹשֶׂה לִשְׁנֵי חֳדָשִׁים. מַה טַּעֲמֵיהּ. לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לְפִי שֶׁבָּעוֹלָם הַזֶּה הַתְּבוּאָה עוֹשָׂה לְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וְהָאִילָן עוֹשֶׂה לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. אֲבָל לָעָתִיד לָבוֹא הַתְּבוּאָה עוֹשָׂה לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וְאִילָן עוֹשֶׂה לְחוֹדֶשׁ אֶחָד. שֶׁכֵּן מָצִינוּ שֶׁעָשְׂת הַתְּבוּאָה בִּימֵי יוֹאֵל לַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם וְקָרֵב מִמֶּנָּה הָעוֹמֶר. מַה טַּעֲמֵיהּ. וּבְנֵי צִיּוֹן גִּילוּ וְשִׂמְחוּ בַּיי אֱלֹהֵיכֶם כִּי נָתַן לָכֶם אֶת הַמּוֹרֶה לִצְדָקָה וַיּוֹרֶד לָכֶם גֶּשֶׁם יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן. מַה מְקַיֵּים רִבִּי יוֹסֵי לְחָדָשָׁיו יְבַכֵּר. בְּכָל חוֹדֶשׁ וְחוֹדֶשׁ יְהֵא מְבַכֵּר. וְעָלֲהוּ לִתְרוּפָה. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. תַּרְפֵּיהּ מְצַץ עָלֵיהּ וְתָרַף מְזוֹנֵיהּ. רַב וּשְׁמוּאֵל. חַד אָמַר. לְהַתִּיר פֶּה שֶׁלְמַעֲלָן. וְחוֹרְנָה אָמַר. לְהַתִּיר

פֶּה שֶׁלְמַטָּן. רִבִּי חֲנִינָה וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. חַד אָמַר לְהַתִּיר פֶּה עֶקְרוֹת. וְחוֹרָנָה אָמַר. לְהַתִּיר פֶּה אִילְמִים.

אַתְּ מוֹצֵא. בְּשָׁעָה שֶׁעָלָה נְבוּכַדְנֶצַּר לְכָאן בָּא וְיָשַׁב לוֹ בְּדִיפְנֵי שֶׁלְאַנְטוֹכְיָה וְיָצָאָה סַנְהֶדְרִין גְּדוֹלָה לְקָרָאתוֹ וְאָמְרָה לוֹ. הִגִּיעַ זְמַן הַבַּיִת הַזֶּה לִיחָרֵב. אָמַר לָהֶן. אוֹתוֹ שֶׁהִמְלִכְתִּי אוֹתוֹ עֲלֵיכֶם תְּנוּהוּ לִי וַאֲנִי הוֹלֵךְ לִי. בָּאוּ וְאָמְרוּ לִיהוֹיָכִין מֶלֶךְ יְהוּדָה. נְבוּכַדְנֶצַּר בָּעֵי לָךְ. כֵּיוָן שֶׁשָּׁמַע מֵהֶן כָּךְ נָטַל מַפְתֵּיחוֹת שֶׁלְבֵית הַמִּקְדָּשׁ. עָלָה לְגַגּוֹ שֶׁלְהֵיכָל. אָמַר לָפָנָיו. רִבּוֹנוֹ שֶׁלְעוֹלָם. לְכְשֶׁעָבַר הָיֵינוּ נֶאֱמָנִין לָךְ וְהָיוּ מַפְתֵּיחוֹתֶיךָ מְסוּרִין לָנוּ. עַכְשָׁיו שֶׁאֵין אָנוּ נֶאֱמָנִין הֲרֵי מַפְתֵּחוֹתֶיךָ מְסוּרִין לָךְ. תְּרֵין אֲמוֹרִין. חַד אָמַר. זְרָקָן וְעוֹד לֹא יָרְדוּ. וְחוֹרָנָה אָמַר. רָאָה כְּמִין יָד נוֹטָלְתַן מִיָּדוֹ. כֵּיוָן שֶׁרָאוּ כָּל חוֹרֵי יְהוּדָה כֵּן עָלוּ לִרְאוֹת גִּגּוֹתֵיהֶן וְנִפְלוּ וָמֵתוּ. הָדָא הוּא דִכְתִיב מַשָּׂא גֵּיא חִיזָּיוֹן מַה לָּךְ אֵיפוֹא כִּי עֲלִית כּוּלָּךְ לַגַּגּוֹת. תְּשׁוּאוֹת מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה וגו׳.

הלכה ג

משנה: שְׁלשָׁה עָשָׂר שׁוּלְחָנוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ שְׁמוֹנָה שֶׁל שַׁיִּישׁ בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם שֶׁעֲלֵיהֶן מְדִיחִין אֶת הַקְּרָבַיִים. וּשְׁנַיִם בְּמַעֲרַב הַכֶּבֶשׁ אֶחָד שֶׁל שַׁיִּישׁ וְאֶחָד שֶׁל כֶּסֶף עַל שֶׁל שַׁיִּישׁ נוֹתְנִין אֶת הָאֵיבָרִין וְעַל שֶׁל כֶּסֶף כְּלֵי שָׁרֵת. וּשְׁנַיִם בָּאוּלָם מִבִּפְנִים עַל פֻּתַח הַבַּיִת אֶחָד שֶׁל שַׁיִּישׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שַׁיִּישׁ נוֹתְנִים לֶחֶם הַפָּנִים בִּכְנִיסָתוֹ וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. אֶחָד שֶׁל זָהָב מִבִּפְנִים שֶׁעָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים תָּמִיד׃

הלכה: תַּנֵּי. עַל שֶׁלְּכֶסֶף. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. רִבִּי חֲנַנְיָה מַטֵּי בָהּ מִשְּׁמֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לֵית כָּאן שֶׁלְּכֶסֶף מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַרְתִּיחַ. לֹא כֵן תַּנֵּי. זֶה אֶחָד מִן הַנִּיסִּים שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. שֶׁכְּשֵׁם שֶׁהָיוּ מַנִּיחִין אוֹתוֹ חוֹם כָּךְ הָיוּ מוֹצִיאִין אוֹתוֹ חוֹם. [שֶׁנֶּאֱמַר] לָשׂוּם לֶחֶם חוֹם כְּיוֹם הִלָּקְחוֹ. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. אֵין מַזְכִּירִין מַעֲשֶׂה נִיסִּים. בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי אִילָא. לֹא הָיָה שָׁם לֶחֶם מֵהוּ לְהַנִּיחוֹ לַשַּׁבָּת הַבָּאָה. אָמַר לוֹן. כְּתִיב וְנָתַתָּה עַל הַשּׁוּלְחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנַיי תָּמִיד. לֶחֶם פָּנִים אֲפִילוּ פָּסוּל.

עֲשָׂרָה שׁוּלְחָנוֹת עָשָׂה שְׁלֹמֹה. וַיַּעַשׂ שׁוּלְחָנוֹת עֲשָׂרָה וַיַּנַּח בַּהֵיכָל חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאל. אֵין תֵּימַר. חֲמִשָּׁה בַדָּרוֹם וַחֲמִשָּׁה בַצָּפוֹן. וַהֲלֹא אֵין הַשּׁוּלְחָן כָּשֵׁר אֶלָּא בַצָּפוֹן. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַשֻּׁלְחָן תִּתֵּן עַל צֶלַע צָפוֹן. מַה תַלְמוּד לוֹמַר. חֲמִשָּׁה מִיָּמִין וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאל. אֶלָּא חֲמִשָּׁה מִיָּמִין שֻׁלְחָנוּ שְׁלֹמֹשָׁה וַחֲמִשָּׁה מִשְּׂמֹאלוֹ. אַף עַל פִּי כֵן לֹא הָיָה מְסַדֵּר אֶלָּא שְׁלֹמֹשָׁה בִּלְבָד. שֶׁנֶּאֱמַר אֶת הַשּׁוּלְחָן אֲשֶׁר עָלָיו לֶחֶם הַפָּנִים. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. עַל כּוּלָּם הָיָה מְסַדֵּר. שֶׁנֶּאֱמַר אֶת הַשּׁוּלְחָנוֹת וְעֲלֵיהֶם לֶחֶם הַפָּנִים. תַּנֵּי. מִזְּרָח וּמַעֲרָב הָיוּ נְתוּנִין. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. צָפוֹן וְדָרוֹם הָיוּ נְתוּנִין. מָאן דְּאָמַר.

מִזְרַח וּמַעֲרָב. נִיחָא. כּוּלְהוֹן רְאוּיִין לְשֵׁירוּת. מָאן דְּאָמַר. צָפוֹן וְדָרוֹם. נִמְצָא שׁוּלְחָן בַּדָּרוֹם וּמְנוֹרָה בַצָּפוֹן. וְהָא תַנֵּי. הַשֻּׁלְחָן הָיָה נָתוּן מֵחֲצִי הַבַּיִת וְלִפְנִים מָשׁוּךְ מִן הַכּוֹתֶל כִּשְׁתֵּי אַמּוֹת כְּלַפֵּי הַצָּפוֹן וּמְנוֹרָה כְנֶגְדּוֹ בְּדָרוֹם. מִזְבַּח הַזָּהָב הָיָה נָתוּן בָּאֶמְצַע הַבַּיִת חוֹלֵק אֶת הַבַּיִת מֵחֲצָיוֹ וְלִפְנִים מָשׁוּךְ קִימְעָא כְּלַפֵּי הַצָּפוֹן. וְכוּלְהוֹן הָיוּ נְתוּנִין מִשְׁלִישׁ הַבַּיִת וְלִפְנִים.

עֲשָׂר מְנוֹרוֹת עָשָׂה שְׁלֹמֹה. [שֶׁנֶּאֱמַר] וַיַּעַשׂ אֶת מְנוֹרוֹת הַזָּהָב עֶשֶׂר כְּמִשְׁפָּטוֹ. אֵין תֵּימַר. חָמֵשׁ בַּצָּפוֹן וְחָמֵשׁ בַּדָּרוֹם. וַהֲלֹא אֵין הַמְּנוֹרָה כְשֵׁירָה אֶלָּא בַדָּרוֹם. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַמְּנוֹרָה נֹכַח הַשֻּׁלְחָן עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן תֵּימָנָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר. חָמֵשׁ מִיָּמִין וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאל. אֶלָּא חָמֵשׁ מִיָּמִין מְנוֹרָתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה וְחָמֵשׁ מִשְּׂמֹאלָהּ. אַף עַל פִּי כֵן לֹא הָיָה מַבְעִיר אֶלָּא שֶׁלִּשְׁלֹמֹה בִּלְבַד. שֶׁנֶּאֱמַר וּמְנוֹרַת הַזָּהָב וְנֵרוֹתֶיהָ לְבָעֵר בָּעֶרֶב בָּעֶרֶב. רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. עַל כּוּלָּם הָיָה מַבְעִיר. שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַמְּנוֹרוֹת וְנֵרוֹתֵיהֶם לְבַעֲרָם כַּמִּשְׁפָּט לִפְנֵי הַדְּבִיר זָהָב סָגוּר. וְהַפֶּרַח וְהַנֵּרוֹת וְהַמֶּלְקָחַיִם זָהָב הוּא מִכְלוֹת זָהָב. הֵן כִּילוּ זָהָבוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם אַסִּי. הָיָה שְׁלֹמֹה נוֹטֵל אֶלֶף כִּכְּרֵי זָהָב וּמַכְנִיסָן (לָאוֹר) [לַכּוּר] וּמוֹצִיאָן עַד שֶׁהוּא מַעֲמִידָן עַל אֶחָד. לְקַיֵּים מַה שֶּׁנֶּאֱמַר כִּכָּר זָהָב טָהוֹר עָשָׂה אוֹתָהּ וגו'. תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוּדָה. מַעֲשֶׂה בְמְנוֹרַת זָהָב שֶׁעָשָׂה מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר וְהָיְתָה יְתֵירָה דֵּינָר זָהָב. וְהִכְנִיסוּהָ לַכּוּר שְׁמוֹנִים פַּעַם וְלֹא חָסְרָה כְלוּם. וְיֵאוּת. עַד דְּלֹא יְקוּם עַל בְּרָרֵיהּ הֲוָה חָסֵר סַגִּין. מִן דִּי קַיְמִים עַל בְּרָרֵיהּ לֹא חָסֵר כְּלוּם.

הלכה ד

משנה: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוֹפָרוֹת הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ וְכָתוּב עֲלֵיהֶן תִּקְלִין חַדְתִּין וְתִקְלִין עַתִּיקִין קִינִּין וְגוּזְלֵי עוֹלָה עֲצִים לְבוֹנָה זָהָב לַכַּפֹּרֶת. שִׁשָּׁה לִנְדָבָה. תִּקְלִין חַדְתִּין שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. וְעַתִּיקִין מִי שֶׁלֹּא הֵבִיא אֶשְׁתַּקֵּד שׁוֹקֵל לְשָׁנָה הַבָּאָה. קִינִּין הֵן תּוֹרִין. וְגוּזְלֵי עוֹלָה הֵן בְּנֵי יוֹנָה. כּוּלָּן עוֹלוֹת דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים קִינִּין אֶחָד חַטָּאת וְאֶחָד עוֹלָה. גּוּזְלֵי עוֹלָה כּוּלָּן עוֹלוֹת: הָאוֹמֵר הֲרֵי עָלַי עֲצִים לֹא יִפְחוֹת מִשְּׁנֵי גִּיזְירִין. לְבוֹנָה לֹא יִפְחוֹת מִקּוֹמֶץ. זָהָב לֹא יִפְחוֹת מִדִּינַר זָהָב. שִׁשָּׁה לִנְדָבָה. נְדָבָה מָה הָיוּ עוֹשִׂין בָּהּ לוֹקְחִין בָּהּ עוֹלוֹת הַבָּשָׂר לַשֵּׁם וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. זֶה מִדְרָשׁ דָּרַשׁ יְהוֹיָדָע כֹּהֵן גָּדוֹל אָשָׁם הוּא אָשֹׁם אָשֹׁם לַיְיָ. זֶה הַכְּלָל כֹּל שֶׁהוּא בָּא מִשֵּׁם חֵטְא וּמִשֵּׁם אַשְׁמָה יִלָּקַח בּוֹ עוֹלוֹת הַבָּשָׂר לַשֵּׁם וְהָעוֹרוֹת לַכֹּהֲנִים. נִמְצְאוּ שְׁנֵי כְתוּבִין קַיְימִין אָשֹׁם לַיְיָ וְאָשֹׁם לַכֹּהֵן. וְאוֹמֵר כֶּסֶף חַטָּאוֹת לֹא יוּבָא בֵּית יְיָ לַכֹּהֲנִים יִהְיוּ:

הלכה: תַּנֵּי. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה. וְלֹא הָיָה שׁוֹפָר שֶׁלְּקִינִּים בֵּירוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי הַתַּעֲרוֹבֶת. שֶׁמָּא תָּמוּת אַחַת מֵהֶן וְנִמְצְאוּ דְמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת מְעוּרְבוֹת בָּהֶן. [וְהָ]תַנֵּי. הָאִשָּׁה שֶׁאָמְרָה. הֲרֵי

עֲלֵי קַן. מֵבִיאָה דְמֵי קַן וְנוֹתְנָתוֹ בַּשּׁוּפָר וְאוֹכֶלֶת בַּקָּדָשִׁים וְאֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁמָּא נִתְעַצֵּל כֹּהֵן. וְאֵין הַכֹּהֵן חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא דְמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת מְעוּרָבוֹת בָּהֶן. [כִּי קָאָמְרִינָן. בְּחַטָּאת שֶׁמֵּתוּ בַּעֲלֵיהֶן וַדַּאי. וְאִי אָמְרִינָן. נִבְרוֹר דְּ זוּזֵי וְנִשְׁדֵּי בִּנְהָרָא וְאִידָךְ לִישְׁתְּרוּ. הָא אָמְרִינָן בָּעָלְמָא. רִבִּי יְהוּדָה לַיִת לֵיהּ בְּרֵירָה.]

רִבִּי יוֹסֵה בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בָּעֵי. אָמַר הֲרֵי עָלַי עֵץ. מְבִיא גֵּיזָר אֶחָד. אָמַר רִבִּי לְעָזָר. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שֶׁזֶּה קָרְבָּן בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְזֶה קָרְבָּן בִּפְנֵי עַצְמוֹ. כָּהִיא דְתַנִּינָן תַּמָּן. שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי גֵיזֵירֵי עֵצִים. לְרַבּוֹת אֶת הָעֵצִים.

רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. עוֹבְיִין (כַּמָּה חוֹקוֹת) [בַּאֲמַּה שׁוֹחֲקוֹת]. וְאַרְכָּן (אַמָּה גַמּוּדָה) [כְּאַמָּה גְּרוֹמָה]. רִבִּי חוֹנִי בְשֵׁם רִבִּי אִמִּי. כְּמִין טוֹרְטָנִי. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. לְפִי שֶׁלֹּא הָיָה מָקוֹם הַמַּעֲרָכָה אֶלָּא אַמָּה עַל אַמָּה לְפִיכָךְ לֹא הָיָה בוֹ אֶלָּא אַמָּה (גַמּוּדָה) [גְּרוֹמָה]. וְתַנֵּי כֵן. אַמָּה הַיְסוֹד אַמָּה סוֹבֵב אַמָּה כַּרְכּוֹב וְאַמָּה קְרָנוֹת וְאַמָּה מַעֲרָכָה.

לְבוֹנָה לֹא יִפְחוֹת מִקּוֹמֶץ. נֶאֱמַר כָּאן אַזְכָּרָה וְנֶאֱמַר לְהַלָּן אַזְכָּרָה. מַה אַזְכָּרָה הָאֲמוּרָה לְהַלָּן מְלֹא קוֹמֶץ אַף כָּאן מְלֹא קוֹמֶץ. אִי מַה אַזְכָּרָה הָאֲמוּרָה לְהַלָּן שְׁנֵי קְמָצִים אַף כָּאן שְׁנֵי קְמָצִים. אָמַר רִבִּי לָא. כְּלוּם לָמְדוּ לְקוֹמֶץ אֶלָּא מִלֶּחֶם הַפָּנִים. מַה לְהַלָּן קוֹמֶץ הֶחָסֵר פָּסוּל אַף כָּאן קוֹמֶץ הֶחָסֵר פָּסוּל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מִילְּתֵיהּ דְּרִבִּי אִילָא אָמְרָה. הַמִּתְנַדֵּב מְנָחָה מֵבִיאָהּ בְּקוּמְצוֹ שֶׁלְּכֹהֵן גָּדוֹל. רִבִּי חִזְקִיָּה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. וַאֲפִילוּ בְּקוֹמֶץ הַבָּעֲלִים. זָהָב לֹא יִפְחוֹת מִדִּינַר זָהָב. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. וְהוּא שֶׁהִזְכִּיר צוּרָה. אֲבָל אִם לֹא הִזְכִּיר צוּרָה מֵבִיא אֲפִילוּ צִינּוֹרָה.

שִׁשָּׁה לִנְדָבָה. חִזְקִיָּה אָמַר. כְּנֶגֶד שִׁשָּׁה בָתֵּי אָבוֹת. בַּר פְּדָיָה אָמַר. כְּנֶגֶד שֵׁשׁ בְּהֵמוֹת. פַּר וְעֶגֶל וְשָׂעִיר אַיִל וּגְדִי וּטְלֵה. שְׁמוּאֵל אָמַר. כְּנֶגֶד שֵׁשׁ קְרָבָנוֹת. קִינֵּי זָבִים קִינֵּי זָבוֹת קִינֵּי יוֹלְדוֹת חַטָּאוֹת וַאֲשָׁמוֹת הַמְּנָחוֹת וְעֶשְׂירִית הָאֵיפָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. עַל יְדֵי שֶׁהַנִּדָּבָה מְרוּבָּה רִיבּוּ לָהּ שׁוֹפָרוֹת הַרְבֵּה. [שֶׁנֶּאֱמַר] וּכְכַלּוֹתָם הֵבִיאוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיהוֹיָדָע וגו'. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן [אָמַר]. שְׁתֵּי נְדָבוֹת [עָשָׂה]. תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. נְדָבָה אַחַת. וְהָא כְתִיב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲשׂוּ אֲרוֹן אֶחָד וַיִּתְּנֵהוּ בְּשַׁעַר בֵּית יְיָ חוּצָה. אָמַר רַב חוּנָה. מִפְּנֵי הַטְּמֵאִים. רִבִּי חוּנָה בְשֵׁם רַב יוֹסֵף. עַל שֵׁם אַף לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְיָ סִפּוֹת כֶּסֶף. מִין סִפּוֹת כֶּסֶף לֹא יֵעָשֶׂה בֵּית יְיָ.

פרק ז

הלכה א

משנה: מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בֵּין שְׁקָלִים לִנְדָבָה קָרוֹב לַשְּׁקָלִים יִפָּלוּ לַשְּׁקָלִים לִנְדָבָה יִפָּלוּ לַנְּדָבָה מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה יִפָּלוּ לַנְּדָבָה. בֵּין עֵצִים לִלְבוֹנָה קָרוֹב לָעֵצִים יִפָּלוּ לָעֵצִים לַלְּבוֹנָה יִפָּלוּ לַלְּבוֹנָה מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה יִפָּלוּ לַלְּבוֹנָה. בֵּין קִנִּים לְגוֹזְלֵי עוֹלָה קָרוֹב לַקִּנִּים יִפָּלוּ לַקִּנִּים לְגוֹזְלֵי עוֹלָה יִפָּלוּ לְגוֹזְלֵי עוֹלָה. מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה יִפָּלוּ לְגוֹזְלֵי עוֹלָה. בֵּין חוּלִּין לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי קָרוֹב לַחוּלִּין יִפָּלוּ לַחוּלִּין לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי יִפָּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה יִפָּלוּ לְמַעֲשֵׂר שֵׁנִי. זֶה הַכְּלָל הוֹלְכִין אַחַר הַקָּרוֹב מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה לְהַחְמִיר׃

הלכה: מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בֵּין שְׁקָלִים לִנְדָבָה כול׳. לָא צוֹרְכָה דְלָא בֵין שְׁקָלִים לִקִינִּים. רִבִּי אָבוּן בְּשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. כְּמִין כּוֹכְלַיִים הָיוּ עֲשׂוּיִין. לָא צוֹרְכָה דְלָא מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה יִפָּלוּ לִשְׁקָלִים. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. שֶׁמָּא יִפָּלוּ לִשְׁיָרֵי הַלִּשְׁכָּה. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה כְּמִי שֶׁמֵּת. אָמַר רִבִּי יָסָא. עַד דַּאֲנָא תַמָּן שְׁמָעִית קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל לִשְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שְׁקָלוֹ וָמֵת. אָמַר לֵיהּ. יִפָּלוּ לִנְדָבָה. עֶשְׂרִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לַיָּם הַמֶּלַח. רִבִּי לְעָזָר אָמַר. יִפָּלוּ לִנְדָבָה.

וְקַשְׁיָא. וְיֵשׁ חַטָּאת קְרֵיבָה עוֹלָה. רִבִּי חִזְקִיָּה אָחִי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. תְּנֵיי בֵית דִּין הוּא עַל הַמּוֹתָרוֹת שֶׁיִּקְרְבוּ עוֹלוֹת. הָאִשָּׁה הַזֹּאת בַּמֶּה הִיא מִתְכַּפֶּרֶת. אָמַר רִבִּי יִצְחָק. תְּנֵיי בֵית דִּין הוּא. הַמְסַפֵּק אֶת הַקִּינִּים הוּא מְסַפֵּק אֶת הַפְּסוּלוֹת. לָא צוֹרְכָא דְלָא בֵין קְטוֹרֶת לְעֵצִים לִלְבוֹנָה לְזָהָב לַכַּפּוֹרֶת. וְתַנִּיתָהּ בְּסוֹפָהּ. הוֹלְכִין אַחַר הַקָּרוֹב מֶחֱצָה לְמֶחֱצָה לְהַחְמִיר.

הלכה ב

משנה: מָעוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ לִפְנֵי סוֹחֲרֵי בְּהֵמָה לְעוֹלָם מַעֲשֵׂר. וּבְהַר הַבַּיִת חוּלִּין. וּבִירוּשָׁלַם בְּשָׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה חוּלִּין וּבְשָׁעַת הָרֶגֶל הַכֹּל מַעֲשֵׂר. בָּשָׂר שֶׁנִּמְצָא בָּעֲזָרָה אֵיבָרִים עוֹלוֹת. וַחֲתִיכוֹת חַטָּאוֹת. וּבִירוּשָׁלַיִם זִבְחֵי שְׁלָמִים. זֶה וָזֶה תְּעוּבַּר צוּרָתוֹ וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵפָה. נִמְצָא בַּגְּבוּלִין אֵיבָרִים נְבֵילוֹת וַחֲתִיכוֹת מוּתָּרוֹת. וּבְשָׁעַת הָרֶגֶל שֶׁהַבָּשָׂר מְרוּבֶּה אַף אֵיבָרִין מוּתָּרוֹת׃

הלכה: לָא צוֹרְכָה דְלָא בְּהַר הַבַּיִת קוֹדֶשׁ. רִבִּי בָּא רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חַזָּקָה שֶׁאֵין הַכֹּהֵן מוֹצִיא מִן הַלִּישְׁכָּה מָעוֹת עַד שֶׁהוּא מְחַלְּקָן עַל הַבְּהֵמָה.

רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. הִסִּיעַ דַּעַת טָעוֹן צוּרָה. אָמַר רַב הוֹשַׁעְיָה. מַתְנִיתָה אָמְרָה כֵן. תְּעוּבַּר צוּרָתוֹ וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׁרֵפָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי וְיֵאוּת. לְאוֹכְלוֹ אֵין אַתְּ יָכוֹל שֶׁמָּא נִתְקַלְקְלָה צוּרָתוֹ. לְפוּם כֵּן צָרִךְ מֵימַר. תְּעוּבַּר צוּרָתוֹ וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׁרֵפָה.

רִבִּי קִרְיסְפָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֵּרִבִּי חֲנִינָה. אֵיבָרִים נְבֵילוֹת לוֹקִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם נְבֵילָה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. אֵיבָרִים נְבֵלוֹת וַחֲתִיכוֹת מוּתָּרוֹת. חֲתִיכוֹת מוּתָּרוֹת לֹא מַמָּשׁ. וְדִכְוָותָהּ אֵיבָרִים נְבֵילוֹת לוֹקִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם נְבֵילָה.

רִבִּי קִרְיסְפָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. אִם הָיוּ מְחָרוּזוֹת מוּתָּרוֹת. תַּשַׁע חֲנוּיוֹת מוֹכְרוֹת בְּשַׂר נְבֵילָה וְאַחַת מוֹכֶרֶת בְּשַׂר שְׁחוּטָה נִתְחַלְּפוּ לוֹ. חוֹשֵׁשׁ. וְלַנִּמְצֵאת הוֹלְכִין אַחַר הָרוֹב. תַּשַׁע חֲנוּיוֹת מוֹכְרוֹת בְּשַׂר שְׁחוּטָה וְאַחַת מוֹכֶרֶת בְּשַׂר נְבֵילָה נִתְחַלְּפוּ לוֹ. חוֹשֵׁשׁ. וְלַנִּמְצֵאת הוֹלְכִין אַחַר הָרוֹב.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַנִּמְצָא בְיַד גּוֹי כְּנִמְצָא בַּפַּלְטֵיָא. רִבִּי לָעְזָר בֵּירִבִּי חַגַּיי הֲוָה מְסַמֵּךְ לְרִבִּי מָנָא. חֲמָא לְחַד אֲרַמַאי מְקַטֵּעַ מִן סוּסִיהּ וּמַפִּיק לִבְרָא. אֲמַר לֵיהּ. הָדָא הִיא דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַנִּמְצָא בְיַד גּוֹי כְּנִמְצָא בַּפַּלְטֵיָא. אָמַר לֵיהּ. כֵּן אָמַר רִבִּי יוֹסֵי רִבִּי. וְהֵן שֶׁרָאוּ אוֹתוֹ יוֹצֵא מִמַּקֵּילִין שֶׁל יִשְׂרָאֵל. חַד בַּר נַשׁ בְּצִיפּוֹרִין אֲזַל בָּעֵי מִיזְבּוֹן קוּפָּד מִן טַבְחָא וְלָא יְהַב לֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ לְחַד רוֹמַיי וְאַיְיתִי לֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ. לָא נָסְבִית עַל כָּרְחֵיהּ. אֲמַר. וְלָאו בְּשַׂר דִּנְבֵילָה יְהָבִית לֵיהּ. רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה בָא לִפְנֵי רִבִּי וְאָמַר. לָא כוּלָּא מִינֵּיהּ מֵיסוֹר מַקֵּילִין דְּצִיפּוֹרִין.

רַב נָחַת לְתַמָּן. חַמְתּוֹן מַקֵּילוֹן וַחֲמַר עֲלֵיהוֹן. חַד בַּר נַשׁ אֲזַל בָּעֵי מְשִׁינְּזָה אֶסְקוֹפְּתֵיהּ בְּגַו נַהֲרָא וְאִינְשְׁתָּהּ וַאֲזַל לֵיהּ. חֲזַר בָּעֵי מֵיסְבִינֵהּ. אֲמַר לֵיהּ רַב. אָסוּר לָךְ. דְּנָא אֲמַר. הַהִיא שְׁטַף נַהֲרָא וְאַיְיתִי חוּרֵי דִּנְבֵילָה תּוֹחְתּוֹי. חַד בַּר נַשׁ הֲוָה מְהַלֵּךְ בְּשׁוּקָא טָעִין קוּפָּד. אֲתָא דַּיְיתָא וַחֲטַפְתֵּיהּ מִינֵּיהּ וּטְלַקְתֵּיהּ. חֲזַר בָּעֵי מֵיסְבִינֵהּ. אֲמַר לֵיהּ רַב. אֲסִיר לָךְ. דְּנָא אֲמַר. בָּשָׂר דִּנְבֵילָה הֲוָות טְעִינָה וּטְלַקְתֵּיהּ וְנָסְבָת הַהוּא אוֹחְרָנָא.

גִּינַאי שְׁטַף זִיקִין. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר וְאָמַר. יַחְכְּמוּן שְׁפַיָּיא קִיטְרֵיהוֹן. נוּקְנִיקָה אִישְׁתַּכַּח בִּכְנִישְׁתָּא דְבוּלֵי. אֲתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה. אָמַר. יַחְכְּמוּן סִיקְיָירְיָא עֲבִידְתֵּהוֹן.

גְּדִי צָלִי אִישְׁתַּכַּח בְּאִיסְרָטָא דְגוּפְתָּא. וְהִתִּירוּהוּ מִשּׁוּם שְׁנֵי דְבָרִים. מִשּׁוּם מְצִיאָה וּמִשּׁוּם רוֹב מְהַלְּכֵי דְּרָכִים. מִשּׁוּם מְצִיאָה. דְּתַנֵּי. הַמּוֹצִיל מִיָּד הָאָרִי מִיָּד הַגַּייִס מִשּׁוּנַת הַיָּם וּמִשּׁוּנַת הַנָּהָר וּמֵאִיסְרָטְיָא גְּדוֹלָה וּמִפַּלְטֵיָא גְּדוֹלָה הֲרֵי אֵילּוּ שֶׁלּוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעָלִים מִתְיַיאֲשִׁין מֵהֶן. מִשּׁוּם רוֹב מְהַלְּכֵי דְּרָכִים. מִשּׁוּם שְׁחִיטַת הַגּוֹי. וְאִישְׁתַּכַּח מִן דְּבֵית רִבִּי.

עִיגוּל דְּגוּבְנָא אִישְׁתַּכַּח בְּפוּנְדָּקָא דְּלֵוִי. וְהִתִּירוּהוּ מִשֵּׁם שְׁנֵי דְבָרִים. מִשֵּׁם מְצִיאָה וּמִשֵּׁם רוֹב מְהַלְּכֵי דְּרָכִים. מִשֵּׁם מְצִיאָה. דְּתַנֵּי. הַמַּצִיל מְיַד הַגַּייִס מְיַד הָאֳרִי מִשּׁוּנַת הַיָּם מִשּׁוּנַת הַנָּהָר מֵאִיסְטְרַטְיָה גְּדוֹלָה וּמִפַּלַטְיָא גְּדוֹלָה הֲרֵי אֵילּוּ שֶׁלּוֹ. מִפְּנֵי שֶׁהַבְּעָלִים מִתְיַיאֲשִׁין מֵהֶן. מִשּׁוּם רוֹב מְהַלְּכֵי דְּרָכִים. מִשּׁוּם גְּבִינַת גּוֹי. וְאִישְׁתַּכַּח מִן דְּרִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וַאֲנָן חָמְיִין רַבָּנִן מַכְרִזִין. אָמַר לֵיהּ. [אֵין אַתְּ] הָווּיתָה מַשְׁכַּח לָא נָסְבַת. רִבִּי יוֹנָה אָבוּךְ לֹא אָמַר כֵּן אֶלָּא אָמַר. הַלְוַאי כַּד נַשְׁכַּח נַשְׁכַּח מִן פִּיּוֹסְרוֹס וּלְגֵיו. אֲפִילּוּ כֵּן אַשְׁכַּח וְלָא נְסַב.

הלכה ג

משנה: בְּהֵמָה שֶׁנִּמְצֵאת מִירוּשָׁלַיִם וְעַד מִגְדַּל עֵדֶר וּכְמִידָּתָהּ לְכָל רוּחַ זְכָרִים עוֹלוֹת. נְקֵבוֹת זִבְחֵי שְׁלָמִים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הָרְאוּי לִפְסָחִים לִפְסָחִים קוֹדֶם לָרֶגֶל שְׁלֹשִׁים יוֹם: בְּרִאשׁוֹנָה הָיוּ מְמַשְׁכְּנִין אֶת מוֹצְאֶיהָ עַד שֶׁהוּא מֵבִיא נְסָכֶיהָ. חָזְרוּ לְהְיוֹת מַנִּיחִין אוֹתָהּ וּבוֹרְחִין. הִתְקִינוּ בֵּית דִּין שֶׁיְּהוּ נְסָכֶיהָ בָּאִין מִשֶּׁל צִבּוּר: אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן שִׁבְעָה דְּבָרִים הִתְקִינוּ בֵּית דִּין וְזֶה אֶחָד מֵהֶן. גּוֹי שֶׁשִּׁילַּח עוֹלָתוֹ מִמְּדִינַת הַיָּם וְשִׁילַּח עִמָּהּ נְסָכֶיהָ קְרֵיבִין מִשֶּׁלּוֹ וְאִם לָאו קְרֵיבִין מִשֶּׁל צִיבּוּר. וְכֵן גֵּר שֶׁמֵּת וְהִנִּיחַ זְבָחִים אִם יֵשׁ לוֹ נְסָכִים קְרֵיבִין מִשֶּׁלּוֹ וְאִם לָאו קְרֵיבִין מִשֶּׁל צִבּוּר. תְּנֵיי בֵּית דִּין הוּא עַל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁמֵּת שֶׁתְּהֵא מְנָחָתוֹ קְרֵיבָה מִשֶּׁל צִבּוּר. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֶּׁל יוֹרְשִׁין. וּשְׁלֵימָה הָיְתָה קְרֵבָה: עַל הַמֶּלַח וְעַל הָעֲצִים שֶׁיְּהוּ הַכֹּהֲנִים נֵיאוֹתִין בָּהֶן וְעַל הַפָּרָה שֶׁלֹּא יְהוּ מוֹעֲלִין בְּאֶפְרָהּ. עַל הַקִּינִּין הַפְּסוּלוֹת שֶׁיְּהוּ בָאוֹת מִשֶּׁל צִיבּוּר רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר הַמְסַפֵּק אֶת הַקִּינִּין הוּא מְסַפֵּק אֶת הַפְּסוּלוֹת:

הלכה: רִבִּי הוֹשַׁעְיָה רַבָּא אָמַר. רבא בְּדְמֵיהֶן שָׁנוּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. אוֹמְרִים לוֹ לְאָדָם. צֵא וּמְעוֹל בַּקָּדָשִׁים. אֶלָּא הֵילְכוּ בָהֶן אַחַר הָרוֹב. אִם רוֹב זְכָרִים. עוֹלוֹת. אִם רוֹב נְקֵיבוֹת. זִבְחֵי שְׁלָמִים. וְאֵין הַשְּׁלָמִים בָּאִין מִן הַזְּכָרִים וּמִן הַנְּקֵיבוֹת. כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. מוֹצִיאָן לַחוּלִין וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה אוֹתָן עוֹלוֹת. אָמַר רִבִּי זְעוּרָה. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. תְּנֵיי בֵּית דִּין הוּא עַל הַמּוֹתָרוֹת שֶׁיִּקָּרְבוּ עוֹלוֹת. כֵּן אַתְּ אָמַר אוֹף הָכָא. תְּנֵיי בֵּית דִּין הוּא עַל הָאוֹבְדוֹת שֶׁיִּקָּרְבוּ עוֹלוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה לְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. אֵין זֶה מֵזִיד. אָמַר לֵיהּ. מִכֵּיוָן שֶׁהוּא תְּנֵיי בֵּית דִּין אֵין זֶה מֵזִיד.

אָמַר רִבִּי יָסָא. עַד דַּאֲנָא תַמָּן שְׁמָעִית קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל שְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ [וְמֵת]. אָמַר לֵיהּ. יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מוֹתַר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לְיַם הַמֶּלַח. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר. יִפְּלוּ לִנְדָבָה.

עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלְּכֹהֵן גָּדוֹל. [רבי יוֹחָנָן אוֹמֵר.] חוֹצָה אוֹתָהּ וְאַחֲרְכָךְ מְקַדְּשָׁהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מְקַדְּשָׁהּ וְאַחַר כָּךְ חוֹצָה אוֹתָהּ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. מַקְרִיב מֶחֱצָה וּמֶחֱצָה אָבֵד. פָּתַר לָהּ. שֶׁכֵּן אֲפִילּוּ מָעוֹת יֵלְכוּ לְיַם הַמֶּלַח. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצָיִין קְרֵיבִין וּשְׁנֵי חֲצָיִין אֲבֵידִין. וְתַנֵּי עֲלָהּ. מֶחֱצָה זֶה רִאשׁוֹן מֶחֱצָה שֵׁינִי תְּעוּבַּר צוּרָתוֹ וְיֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרֵיפָה. פָּתַר לָהּ כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. עִשָּׂרוֹן מְקוּדָּשׁ. כְּשֶׁהַכֹּהֵן מִתְקָרֵב תְּחִילָּה לָעֲבוֹדָה מֵבִיא עֲשִׂירִית שֶׁלּוֹ וְעוֹבְדָה בְיָדוֹ. אֶחָד כֹּהֵן גָּדוֹל וְאֶחָד כֹּהֵן הֶדְיוֹט שֶׁעָבְדוּ עַד שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלָּהֶם עֲבוֹדָתָם כְּשֵׁירָה. רִבִּי מָנָא בָעֵי מֵימַר. בּוֹ בַיּוֹם נִתְקָרֵב כַּתְּחִילָּה לָעֲבוֹדָה. בּוֹ בַיּוֹם נִתְמַנָּה לִהְיוֹת כֹּהֵן גָּדוֹל. מֵבִיא שְׁתַּיִם. אַחַת לְחִינּוּכוֹ וְאַחַת לְחוֹבַת הַיּוֹם.

תּוּפְּינֵי. בִּשְׁעַת הֶבְאָה תּוּפְּינֵי וְאֵין בַּשַּׁחֲרִית תּוּפְּינֵי. וְהָא תַנִּינָן. הֶעֱמִידוּ עוֹשֶׂה חֲבִיתִּין לַעֲשׂוֹת חֲבִיתִּין. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר אָדָא. לַעֲשׂוֹת חַמִּין לְרַכְּכָם. תּוּפְּינֵי. רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מְטַגְּנָהּ וְאַחַר כָּךְ אוֹפֶה אוֹתָהּ. רִבִּי אָחָא בְשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. אוֹפֶה אוֹתָהּ וְאַחַר כָּךְ מְטַגְּנָהּ. תּוּפְּינֵי. תּוּאֲפִינָה נָא. רִבִּי אָמַר. תּוֹפְּנָהּ רַכָּה. רִבִּי דוֹסָא אָמַר. תּוֹפְּנָהּ נוּיי. אַתְיָין אֵילֵין פְּלֶגְוָותָה כְּהֵינֵין פְּלֶגְוָותָה. מָאן דְּאָמַר. תּוֹפְּנָהּ נוּי. כְּמָאן דְּאָמַר. מְטַגְּנָהּ וְאַחַר כָּךְ אוֹפֶה. מָאן דְּאָמַר. תּוֹפְּנָהּ רַכָּה. כְּמָאן דְּאָמַר. אוֹפֶה אוֹתָהּ וְאַחַר כָּךְ מְטַגְּנָהּ.

לֹא סוֹף דָּבָר שֶׁמֵּת אֶלָּא אֲפִילּוּ נִיטְמָא. וַאֲפִילּוּ נִדָּחָה מִמּוּם. תַּנֵּה רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי דְּבַר דָּלְיָה. וַאֲפִילּוּ נִדָּחָה מִמּוּם. מְנַיִין לְכֹהֵן גָּדוֹל שֶׁמֵּת וְלֹא מִינּוּ כֹּהֵן אַחֵר תַּחְתָּיו תְּהֵא מְנָחָתוֹ קְרֵיבָה מִשֶּׁלְיוֹרְשִׁין. תַּלְמוּד לוֹמַר מִבָּנָיו יַעֲשֶׂה. יָכוֹל יְבִיאֶנָּהּ לַחֲצָיִים. תַּלְמוּד לוֹמַר אוֹתָהּ. כּוּלָּהּ אָמַרְתִּי דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵינָהּ בָּאָה אֶלָּא מִשֶּׁלְצִיבּוּר. שֶׁנֶּאֱמַר חוֹק עוֹלָם. מִמִּי שֶׁהַבְּרִיּוֹת שֶׁלּוֹ. כָּלִיל תְּקָטֵר. כָּלִיל לְהַקְטָרָה.

רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בָּעֵי . מִחֻלְפָּא שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. תַּמָּן הוּא אָמַר. מִשֶּׁלְיוֹרְשִׁין. וְהָכָא הוּא אָמַר מִשֶּׁלְצִיבּוּר. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר בָּא. וְלֹא יְאוּת הוּא מַקְשֵׁי. אַתָּא רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דְּבַר תּוֹרָה הוּא שֶׁתְּהֵא בָאָה מִן הַצִּיבּוּר. הָיִיתִי אוֹמֵר. יִגְבּוּ לָהּ. הִתְקִינוּ שֶׁתְּהֵא בָאָה מִתְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה.

רִבִּי יוֹסֵה אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. מָה. שְׁלֵימָה בְשַׁחֲרִית וּשְׁלֵימָה בֵּין הָעַרְבַּיִם. אוֹ מֶחֱצָה בְשַׁחֲרִית וּמֶחֱצָה בֵּין הָעַרְבַּיִם. [אוֹ שְׁלֵימָה שַׁחֲרִית וּבְטֵילָה בֵּין הָעַרְבַּיִם.] כַּד תְּהֵא פְשִׁיטָא לֵיהּ. שְׁלֹשֶׁת לוּגִין מָה הֵן. שְׁלֹשֶׁת לוּגִין בְּשַׁחֲרִית וּשְׁלֹשֶׁת לוּגִין בֵּין הָעַרְבַּיִם. אוֹ לוֹג וּמֶחֱצָה בְשַׁחֲרִית וְלוֹג וּמֶחֱצָה בֵּין הָעַרְבַּיִם. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. אוֹף הָדָא צְרִיכָה לֵיהּ שְׁנֵי קְמָצִין מָה הֵן. שְׁנֵי קְמָצִין בְּשַׁחֲרִית וּשְׁנֵי קְמָצִין בֵּין הָעַרְבַּיִם. אוֹ קוֹמֶץ אֶחָד בְּשַׁחֲרִית וְקוֹמֶץ אֶחָד בֵּין הָעַרְבַּיִם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. כְּלוּם לָמְדוּ לַקּוֹמֶץ לֹא מִמִּנְחַת חוֹטֵא. מַה לְהַלָּן שְׁנֵי קְמָצִין

אַף כָּאן שְׁנֵי קְמָצִין. מַה תַּמָּן צְרִיכָה לֵיהּ. אַף הָכָא צְרִיכָה לֵיהּ. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. כְּלוּם לָמְדוּ שְׁלֹשֶׁת לוּגִין לֹא מִתָּמִיד שֶׁלְּבֵין הָעַרְבַּיִם. מַה לְהַלָּן שְׁלֹשֶׁת לוּגִין. אַף כָּאן שְׁלֹשֶׁת לוּגִין. [וּמַה] תַּמָּן צְרִיכָה לֵיהּ. (וְהָכָא פְּשִׁיטָא) [אַף כָּאן צְרִיכָה] לֵיהּ.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹנָתָן. בְּדִין הָיָה שֶׁיִּמָּעֲלוּ בָהּ. וְהֵן גָּזְרוּ שֶׁלֹּא יִמָּעֲלוּ בָהּ. וְהָא תַנֵּי חַטָּאת. מְלַמֵּד שֶׁמּוֹעֲלִין בָּהּ. [בָּהּ מוֹעֲלִין] וְאֵין מוֹעֲלִין בַּאֲפָרָהּ. אָמַר רִבִּי אָבָּהוּ. בָּרְאשׁוֹנָה הָיוּ מִשְׁתַּקְשְׁקִין בָּהּ וְנוֹתְנִין אוֹתָהּ גַּבֵּי מַכּוֹתֵיהֶן וְגָזְרוּ שֶׁיִּמָּעֲלוּ בָהּ. כֵּיוָן שֶׁנִּגְדְּרוּ גָּזְרוּ שֶׁלֹּא יִמָּעֲלוּ בָהּ.

הָאִשָּׁה הַזֹּאת בַּמֶּה הִיא מִתְכַּפֶּרֶת. אָמַר רִבִּי יִצְחָק. תְּנַיֵּי בֵּית דִּין הוּא הַמְסַפֵּק אֶת הַקִּינִּים הוּא מְסַפֵּק אֶת הַפְּסוּלוֹת וְאֶת הָאוֹבְדוֹת.

פרק ח

הלכה א

משנה: כָּל הָרוּקִין הַנִּמְצָאִין בִּירוּשָׁלַיִם טְהוֹרִין חוּץ מִשֶּׁל שׁוּק הָעֶלְיוֹן דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר בִּשְׁאָר כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה שֶׁבַּאֶמְצַע טְמֵאִין שֶׁבַּצְּדָדִין טְהוֹרִין. וּבְשָׁעַת הָרֶגֶל שֶׁבַּאֶמְצַע טְהוֹרִין שֶׁבַּצְּדָדִין טְמֵאִין שֶׁמִּפְּנֵי שֶׁהַמּוּעָטִין מִסְתַּלְּקִין לַצְּדָדִין׃ כָּל הַכֵּלִים הַנִּמְצָאִין בִּירוּשָׁלַיִם דֶּרֶךְ יְרִידָה לְבֵית הַטְּבִילָה טְמֵאִין וְדֶרֶךְ עֲלִיָּה טְהוֹרִין שֶׁלֹּא כִּירִידָתָן עֲלִיָּתָן דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כּוּלָּן טְהוֹרִין חוּץ מִן הַסֶּל וְהַמַּגְרֵיפָה הַמְיוּחָדִין לַקְּבָרוֹת׃ סַכִּין שֶׁנִּמְצֵאת בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד. בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר שׁוֹנָה וּמַטְבִּיל. קוֹפִיץ בֵּין בָּזֶה וּבֵין בָּזֶה שׁוֹנָה וּמַטְבִּיל. חָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד. בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר שׁוֹחֵט בָּהּ מִיָּד. נִמְצֵאת קְשׁוּרָה לְסַכִּין הֲרֵי זוֹ כַּסַּכִּין׃

הלכה: כָּל הָרוּקִין כּוּלִּי. רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. קַצָּרָן שֶׁלְּגוֹיִם הָיָה שָׁם. אָמַר רִבִּי חֲנִינָה. עֲרוּדוֹת הָיוּ נוֹחֲרִין בִּירוּשָׁלַם וְהָיוּ עוֹלֵי רְגָלִים מִשְׁתַּקְּעִין בַּדָּם עַד אַרְכּוּבוֹתֵיהֶן. [וּבָאוּ לִפְנֵי חֲכָמִים וְלֹא אָמְרוּ לָהֶם דָּבָר.] רִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. קַצָּרָן שֶׁלְּגוֹיִם הָיָה שָׁם.

רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. מַעֲשֶׂה בְּפִרְדָּה מִשֶּׁלְּבֵית רִבִּי שֶׁמַּתָּה וְטִיהֲרוּ אֶת דָּמֶיהָ מִשֵּׁם נְבֵילָה. רִבִּי אֶלְעָזָר שְׁאִיל לְרִבִּי סִימוֹן. עַד כַּמָּה. וְלֹא אַגִּיבֵיהּ. שְׁאִיל לְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. אָמַר לֵיהּ. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִיכֵּן טָמֵא וּבְאַשׁ לְרִבִּי לְעָזָר דְּלָא חֲזַר לֵיהּ רִבִּי שִׁמְעוֹן שְׁמוּעָתָא. רַב בֵּיבַי הֲוָה יָתִיב מַתְנֵי הָדֵין עוֹבְדָא. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יִצְחָק בַּר בִּיסְנָא. עַד רְבִיעִית טָהוֹר. יוֹתֵר מִיכֵּן טָמֵא. וּבְעֵט בֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי זְרִיקָן. בְּגִין דְּהוּא שְׁאַל לָךְ אַתְּ בָּעֵית בֵּיהּ. אָמַר לֵיהּ. [בְּגִין] דְּלָא הֲוָות דַּעְתִּי בִּי. דְּאָמַר רִבִּי חָנִין. וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלוּיִים לָךְ

מְנֻגָּד. זֶה שֶׁהוּא לוֹקֵחַ לוֹ חִטִּים לַשָּׁנָה. וּפָחַדְתָּ לַיְלָה וְיוֹמָם. זֶה שֶׁהוּא לוֹקֵחַ מִן הַסִּידָקִי. וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ. זֶה שֶׁהוּא לוֹקֵחַ מִן הַפַּלְטֶר. וַאֲנָא סְמִיךְ לְפַלְטֵירָא. מַאי כְדוֹן. הֵעִיד רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּתִירָא עַל דַּם נְבֵילוֹת שֶׁהוּא טָהוֹר. מָהוּ טָהוֹר. טָהוֹר מִלְּהַכְשִׁיר. הָא לְטַמּוֹת מְטַמֵּא. תַּמָּן תַּנִּינָן. דַּם הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא כִּבְשָׂרוֹ. מְטַמֵּא וְאֵינוֹ מַכְשִׁיר. וְאֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ. אֵין לָנוּ כַּיּוֹצֵא בוֹ שִׁיעוּר טוּמְאָתוֹ. אֲבָל דָּמוֹ מְטַמֵּא כִּבְשָׂרוֹ. אָמַר רַב יוֹסֵף. מָאן דְּאָמַר טָמֵא. כְּרִבִּי יְהוּדָה. וּמָאן דְּאָמַר טָהוֹר. כְּרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן בְּתִירָה. אָמַר לֵיהּ רַב אֲבוּדָמָא נְחוּתָא. וְיָאוּת. רִבִּי יוּדָה מוֹדֵיינֵיהּ דְּנָשַׁיָּא הֲוָה.

לֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. לֹא גָּזְרוּ עַל הָרוּקִים שֶׁבִּירוּשָׁלַם. [הָא אִיתְמַר] עֲלֵיהּ. רִבִּי אַבִּין בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. קְצָרָן שֶׁלְּגוֹיִם הָיָה שָׁם. בִּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה הַטְּמֵאִים מְהַלְּכִין שִׁיבּוֹלֶת וְהַטְּהוֹרִין מְהַלְּכִין מִן הַצַּד. וְהַטְּהוֹרִין מְהַלְּכִין סְתָם וְהַטְּמֵאִים אוֹמְרִים לָהֶם. פְּרוּשׁוּ. בִּשְׁעַת הָרֶגֶל הַטְּהוֹרִין מְהַלְּכִין שִׁיבּוֹלֶת וְהַטְּמֵאִין מְהַלְּכִין מִן הַצַּד. וְהַטְּמֵאִים מְהַלְּכִין סְתָם וְהַטְּהוֹרִין אוֹמְרִין לָהֶן. פְּרוּשׁוּ.

לֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא גָּזְרוּ עַל הַכֵּלִים שֶׁבִּירוּשָׁלַם. מִכֵּיוָן שֶׁנִּמְצְאוּ דֶּרֶךְ יְרִידָה לְבֵית טְבִילָה נַעֲשׂוּ הוֹכִיחַ.

אַבָּא שָׁאוּל הָיָה קוֹרֵא אוֹתָן צִפּוֹרֶן. מָאן דְּאָמַר צִפּוֹרֶן. שֶׁהוּא דוֹמֶה לַצִּיפּוֹרֶן. מָאן דְּאָמַר מְרִיצָה. שֶׁהִיא מְרִיצָה אֶת הָאֶבֶן [לְבֵית הַקְּבָרוֹת.]

תַּנֵּי. הַסַּכִּין קְשׁוּרָה לוֹ הֲרֵי זוֹ כְמוֹתָהּ.

הלכה ב

משנה: פָּרוֹכֶת שֶׁנִּיטְמֵאת בְּוָלַד הַטּוּמְאָה מַטְבִּילִין אוֹתָהּ בְּפָנִים וּמַכְנִיסִין אוֹתָהּ מִיָּד. וְאֶת שֶׁנִּיטְמֵאת בְּאַב הַטּוּמְאָה מַטְבִּילִין אוֹתָהּ בַּחוּץ וְשׁוֹטְחִין אוֹתָהּ בַּחֵיל מִפְּנֵי שֶׁהִיא צְרִיכָה הַעֲרֵב שֶׁמֶשׁ. אִם הָיְתָה חֲדָשָׁה שׁוֹטְחִין אוֹתָהּ עַל גַּג הָאִיצְטַבָּא כְּדֵי שֶׁיִּרְאוּ הָעָם אֶת מְלַאכְתָּהּ שֶׁהִיא נָאָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן הַסְּגָן פָּרוֹכֶת עוֹבְיָהּ טֶפַח עַל שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם נִימִּים נֶאֱרֶגֶת עַל כָּל נִימָה וְנִימָה עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה חוּטִין. אָרְכָּהּ אַרְבָּעִים אַמָּה וְרָחְבָּהּ עֶשְׂרִים וּמִשְׁמוֹנִים וּשְׁתֵּי רִבּוֹא הָיְתָה נַעֲשֵׂית. וּשְׁתַּיִם עוֹשִׂין בְּכָל שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֹּהֲנִים מַטְבִּילִין אוֹתָהּ:

הלכה: אִילּוּ אָמַר חוּט. אֶחָד. כָּפוּל. לִשְׁנַיִם. שָׁזוּר. לִשְׁלֹשָׁה. מָשְׁזָר. לְשִׁשָּׁה. אַרְבַּע מִיכָּן. הָא עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה. תַּנֵּי. שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם. אִילּוּ אָמַר חוּט. אֶחָד. כָּפוּל. לִשְׁנַיִם. שָׁזוּר. לְאַרְבַּע. מָשְׁזָר. לִשְׁמוֹנָה. אַרְבָּעָה מִיכָּן. הָא תַלְתִּין וּתְרֵיי. תַּנֵּי. אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. אִילּוּ אָמַר חוּט. אֶחָד. כָּפוּל. לִשְׁנַיִם. קְלִיעָה. לִשְׁלֹשָׁה. שָׁזוּר. לְשִׁשָּׁה. מָשְׁזָר. לִשְׁנַיִם עָשָׂר. אַרְבָּעָה מִיכָּן. הָא אַרְבָּעִין וּתְמַנְיָא.

כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר. מַעֲשֵׂה רוֹקֵם. וְכָתוּב אַחֵר אוֹמֵר. מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב. מַעֲשֵׂה רוֹקֵם. פְּרָצוֹף אֶחָד. מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב. שְׁנֵי פְּרָצוֹפוֹת. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי נְחֶמְיָה. חַד אָמַר. מַעֲשֵׂה רוֹקֵם אֲרִי מִיכָּן וַאֲרִי מִיכָּן. מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב. אֲרִי מִיכָּן וְחַלַּק מִיכָּן. וְחוֹרָנָה אָמַר. מַעֲשֵׂה רוֹקֵם. אֲרִי מִיכָּן וְחַלַּק מִיכָּן. מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב. אֲרִי מִיכָּן וְנֶשֶׁר מִיכָּן.

(תַּנֵּי.) בִּשְׁמוֹנִים וּשְׁתַּיִם רִיבּוֹא הָיְתָה נַעֲשֵׂית. רִבִּי יִצְחָק בַּר בִּסְנָא בְשֵׁם שְׁמוּאֵל. גְּזוּמָא. תַּמָּן תַּנִּינָן. פְּעָמִים עָלָיו כְּשֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת כּוֹר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. גְּזוּמָא.

הלכה ג

משנה: בְּשַׂר קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שֶׁנִּיטְמָא בֵּין בְּאַב הַטּוּמְאָה בֵּין בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה בֵּין בַּפָּנִים בֵּין בַּחוּץ בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הַכֹּל יִשָּׂרֵף בַּפָּנִים חוּץ מִשֶּׁנִּטְמָא בְּאַב הַטּוּמְאָה בַּחוּץ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים הַכֹּל יִשָּׂרֵף בַּחוּץ חוּץ מִשֶּׁנִּיטְמָא בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה בְּפָנִים: רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר שֶׁנִּיטְמָא בְּאַב הַטּוּמְאָה בֵּין בְּפָנִים בֵּין בַּחוּץ יִשָּׂרֵף בַּחוּץ. שֶׁנִּיטְמָא בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה בֵּין בְּפָנִים בֵּין בַּחוּץ יִשָּׂרֵף בְּפָנִים. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר מְקוֹם טוּמְאָתוֹ שָׁם שְׂרֵיפָתוֹ׃

הלכה: בַּר קַפָּרָא אָמַר. אַב הַטּוּמְאָה דִּבֵּר תּוֹרָה. וְוֹלַד הַטּוּמְאָה מִדִּבְרֵיהֶן. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בֵּין זֶה וּבֵין זֶה דִּבֵּר תּוֹרָה. וְקַשְׁיָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן עַל דְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִין הַכֹּל יִשָּׂרֵף בְּפָנִים חוּץ מִשֶּׁנִּיטְמָא בְּאַב הַטּוּמְאָה בַּחוּץ. מַה בֵּין [אַב] הַטּוּמְאָה בַּחוּץ מַה בֵּין וְוֹלַד הַטּוּמְאָה בַּחוּץ. זֶה וָזֶה לֹא דִבֶּר תּוֹרָה הוּא. וַאֲפִילוּ עַל דְּבֵית הִלֵּל לֹא מָקְשֵׁייָא. דְּבֵית הִלֵּל אָמְרִין הַכֹּל יִשָּׂרֵף בַּחוּץ חוּץ מִשֶּׁנִּיטְמָא בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה בְּפָנִים. מַה בֵּין וְוֹלַד הַטּוּמְאָה בְּפָנִים מַה בֵּין אַב הַטּוּמְאָה בְּפָנִים. זֶה וָזֶה לֹא דִבֶּר תּוֹרָה הוּא. לָא הֲוִי בָהּ רַבָּנִן אֶלָּא עַל דְּבַר קַפָּרָא. וְקַשְׁיָא דְּבַר קַפָּרָא עַל דְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אָמְרִין. הַכֹּל יִשָּׂרֵף בְּפָנִים חוּץ מִנִּיטְמָא בְּאַב הַטּוּמְאָה בַּחוּץ. מַה בֵּין אַב הַטּוּמְאָה בֵּין בַּחוּץ בֵּין בְּפָנִים. זֶה וָזֶה לֹא דִבֶּר תּוֹרָה הוּא. בְּגִין דְּרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. מְקוֹם טוּמְאָתוֹ שָׁם תְּהֵא שְׂרֵיפָתוֹ. וַאֲפִילוּ עַל דְּבֵית הִלֵּל לֵית הִיא מָקְשֵׁייָא. דְּבֵית הִלֵּל אָמְרִין. הַכֹּל יִשָּׂרֵף בַּחוּץ חוּץ מִשֶּׁנִּיטְמָא בְּוֹלַד הַטּוּמְאָה בְּפָנִים. מַה בֵּין וְוֹלַד הַטּוּמְאָה בֵּין בְּפָנִים בֵּין בַּחוּץ. זֶה וָזֶה לֹא מִדִּבְרֵיהֶם הוּא. בְּגִין רִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. מַאֲכָלוֹ וּמַשְׁקּוֹ שֶׁלְּמְצוֹרָע מִשְׁתַּלְחִין חוּץ (בְּשָׁלֹשׁ) [לְשָׁלֹשׁ] מַחֲנוֹת.

הלכה ד

משנה: אֵיבָרֵי הַתָּמִיד נִיתָּנִין מַחֲצִי כֶּבֶשׂ וּלְמַטָּה בַּמַּעֲרָב שֶׁל מוֹסְפִין נִיתָּנִין מֵחֲצִי כֶּבֶשׂ וּלְמַטָּה בַּמִּזְרָח שֶׁל רֹאשֵׁי חֳדָשִׁים נִיתָּנִין עַל כַּרְכּוֹב הַמִּזְבֵּחַ מִלְמַעְלָן. הַשֹּׁקָלִים וְהַבִּיכּוּרִים אֵינָן נוֹהֲגִין אֶלָּא בְּפְנֵי הַבַּיִת. אֲבָל מַעֲשֵׂר דָּגָן וּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וּבְכוֹרוֹת נוֹהֲגִין בֵּין בִּפְנֵי

הַבַּיִת וּבֵין שֶׁלֹּא בִפְנֵי הַבַּיִת. הַמַּקְדִּישׁ שְׁקָלִים וּבִיכּוּרִים הֲרֵי זֶה קוֹדֶשׁ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הָאוֹמֵר בִּיכּוּרִים קוֹדֶשׁ אֵינָן קוֹדֶשׁ׃

הלכה: אֵי זֶהוּ כַּרְכּוֹב הַמְּזֻבָּח. אַמָּה בֵין קֶרֶן לַקֶּרֶן. מְקוֹם הֵילּוּךְ רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים. מוֹסְפֵי שַׁבָּת מוֹסְפֵי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מִי קוֹדֶם. רִבִּי יִרְמְיָה סָבַר מֵימַר. מוֹסְפֵי שַׁבָּת וּמוֹסְפֵי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מוֹסְפֵי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ קוֹדְמִין. חֵייְלֵיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה מִן הָדָא. שִׁירוֹ שֶׁלְּשַׁבָּת וְשִׁירוֹ שֶׁלְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ שִׁירוֹ שֶׁלְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ קוֹדֶם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. שַׁנְיָיא הִיא תַּמָּן דְּאָמַר רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי לְפַרְסְמוֹ וּלְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא רֹאשׁ חוֹדֶשׁ. כֵּיצַד הָיָה עוֹשֶׂה. שׁוֹחֵט מוֹסְפֵי שַׁבָּת וְאוֹמְרִים עֲלֵיהֶן שִׁירוֹ שֶׁלְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ. בְּרַם הָכָא. מוֹסְפֵי שַׁבָּת וּמוֹסְפֵי רֹאשׁ חוֹדֶשׁ מוֹסְפֵי שַׁבָּת קוֹדְמִין. עַל שֵׁם. כָּל הַתָּדִיר מֵחֲבֵירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵירוֹ.

הָא שְׁקָלִים קָדְשׁוּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אָמַר מִשֵּׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן. בֵּין אֵילּוּ וּבֵין אֵילּוּ לֹא קָדְשׁוּ. תַּנֵּי. הַגֵּר בִּזְמַן הַזֶּה צָרִיךְ לְהָבִיא קִינּוֹ רִיבְעַת כֶּסֶף. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. בִּיטְלָהּ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי מִפְּנֵי הַתְּקָלָה. מָהוּ מִפְּנֵי הַתְּקָלָה. כְּהָדָא דְתַנֵּי. אֵין מַקְדִּישִׁין וְלֹא מַעֲרִיכִין וְלֹא מַחֲרִימִין וְלֹא מַגְבִּיהִין [תְּרוּמוֹת וּמַעְשְׂרוֹת] בַּזְּמַן הַזֶּה. אִם הִקְדִּישׁ אוֹ הֶעֱרִיךְ אוֹ הֶחֱרִים אוֹ הִגְבִּיהַּ. הַכְּסוּת תִּישָׁרֵף. הַבְּהֵמָה תֵּיעָקֵר. [כֵּיצַד. נוֹעֵל בְּפָנֶיהָ הַדֶּלֶת וְהִיא מֵתָה מֵאֵילֶיהָ.] וְהַמָּעוֹת יֵילְכוּ לְיָם הַמֶּלַח. עָבַר וְהִקְדִּישׁ. מִן מַה דְאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. בִּיטְלָהּ רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי מִפְּנֵי הַתְּקָלָה. הָדָא אָמְרָה. עָבַר וְהִקְדִּישׁ קָדְשׁוּ. רִבִּי יוּדָן עַנְתּוֹדְרַיָּיא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה. הָכָא אַתְּ אָמַר. קָדְשׁוּ וְהָכָא אַתְּ אָמַר. לֹא קָדְשׁוּ. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן [לָכֵן אֵין מַקְדִּישִׁין לְכַתְּחִילָּה לְפִי שֶׁמִּצְוָה לְהַקְרִיב מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה וְהָאִיךְ הַוְיָה לָהּ יְשָׁנָה. וְהָכָא מַאי אִית לָךְ לְמֵימַר. הַאי יְשָׁנָה הִיא. אֲבָל לְגַבֵּי הֶקְדֵּשׁוֹת אֲחֵרִים קִנּוֹ שֶׁל גֵּר אֵינוֹ צָרִיךְ חֲדָשָׁה. וְאִם הִקְדִּישׁ. קָדוֹשׁ. וְיַנִּיחַ עַד שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ.] שֶׁמָּא יִבָּנֶה הַבַּיִת כְּבָרִאשׁוֹנָה וְתִיתְּרֵם תְּרוּמַת הַלִּשְׁכָּה מִן הַחֲדָשָׁה בִּזְמַנָּהּ בְּאֶחָד בְּנִיסָן. וְהָכָא מָה אִית לָךְ. רַב אָדָא וְרַב הַמְנוּנָא. רַב אָדָא בַּר אַחֲוָה בְּשֵׁם רַב. הֲלָכָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן.